

خلاصۃ المسائل و مهمة الدلائل

۲ نېچى جزو .

توزوچيسى :

قازان شهرنده مرحوم معلم طيب بن غلمان .

طو كيودا محله اسلاميه متوليله رندهن صابرافندى وعائيشه خانم جميل
لهرنك صدقه واجبه لارن شريعتكه موافق قبض ايتسكهندهن صوگره
مطبعة اسلاميه طرفندان ياسلمشدر .

باسلغان اورنى :

طو كيودا مطبعة اسلاميه .

۱۹۳۸ سنة ميلاديه .

خلاصۃ المسائل ومہمۃ الدلائل

۲۰۰۰ء جزو ۱

توزوچیسى :

قازان شہرندہ مرحوم معلم طیب بن غلمان .

طوکیودا محلۃ اسلامیہ متولیلہ رندہن صابر افندی وعائیشہ خانم جمیل
لہرنک صدقہ واجبہ لارن شریعتکہ موافق قبض ایتکہ ندہن سوگرہ
مطبوعۃ اسلامیہ طرفندان باسلامشدر .

باسلغان اورنی :

طوکیودا مطبعۃ اسلامیہ .

۱۹۳۸ سنۃ میلادیہ .

بر ايكي سوز .

ملتەزىك دىن، اخلاقىن و حلال طورەمىشنى ساقلاۋاچىچون آ كىما ابتدائى مەكتەپ دە اوقۇتۇپلا طورغان دىنى درسلىك كىتابلارنى باسدروغىنە جىتمى دور .

بىلكە ايلە دىنى مەدرسەلار دە علم تەحصىل قىلغان كىشىلەر گە ملتەزىكە دىنى اشۇرۇندە، اخلاقىندە و طورەمىشنىدە . يولباشچىلىق قىلور اچىچون رەبىر و قوللانما بولورلىق تور كىچە كىتاب كىرە دور . بو كىتاب دىنى و اخلاقى كۆپ مەسئەلەرنى اچىنە آ لوب آ ندىن قاراب كىچىكەرەك كىتابلار دە يازلماغان مەسئەلەر گە جواب تابارلىق ھەم وعظ و نصىحت اچىچون كىرە كىلى مەلومات - آيات كرىمە و احاديث شرىفەلارنى تابارلىق بولور كىرە دور .

ملتەزىدە . ملالار و سەرىچە بلوچى عالمەر آزايو آرقاسىندە بو احتىياج كوندەن كون آرتا بارادور .

اوشبۇنى اعتبارغە آ لوب طوكىودا مەلئە اسلامىيە مەتولدا رندەن صابر افندى و عائىشە خانم جىلەر ياپۇرئىدادا مەھاجرت وقتىندا تابقان دولتەرىنىك صدقە و اجبە لارنى بىز گە قبض قىلدروب، ملتەزىك مەذكور دىنى احتىياجنى طولترو مەقصدى بىلەن اوشبۇ خلاصە المسائل و مەھمە اللائل كىتابىنى طوكىودا مەطبەئە اسلامىيە دە باسدروب نشر ايتەمىز و نىكاھلارنى ۲۵ يىل طولغان وقتىدە اوتتە گەن واجب صدقەلارى آرقاسىندا بو نادر كىتابنىك باسىلوب چىغوروى بىلە صابر افندى و عائىشە خانم جىلەرنى و بىتون ملتەزىنى تەبرىك ايتەمىز .

و بو كىتابنى اوقۇپ فائىدە لانوچى دىن اھلە رندەن بو كىتابنىك توزوچىسىنە و باسدروچىلارنىە اىزگى دەا اوتتەمىز .

طوكىودا امام و مەدرس محمد عبدالحى ولد الشىخ عبىدالله قىربانعلى

۱۹۳۸ سەنە مىلادىيە فېۋرال ۱۱ يوم الجمعة

۱۲۵۶ سەنە ھىجرىيە ذوالحىجە ۱۱ .

❖ عقائد الاسلام ❖

• ونقول في توحيد الله تعالى • الله تعالى بردر • شريكى يوق • الله تعالى كه
 اوخشاشلى هيچ شى يوق • دخى الله تعالى نى عاجز قيله وچى يوق • دخى حق
 بر معبود يوقدر مگر بر الله غنه در • قدیم در ابتداسى يوق • همیشه باردر الله
 تعالى نك انتھاسى يوق • فانى بولامس الله تعالى هم هلاك بولامس • الله تعالى كه
 مخلوقا لارنك فهمى ايرشمه س • الله تعالى كه مخلوقا لار اوخشاماس • تركدر الله
 تعالى نولامه س • قائم در يوقلامس • حاجتسز ياراقه وچيدر • اول الله تعالى
 مشتمسز رزق بير گوچيدر • اول الله تعالى خوفسز نرلتر گوچى و مشتمسز
 قوبارغوچيدر • همیشه الله تعالى اوزينك صفتلارى ايله خلق قيلماسدان
 اول قدعدر • الله تعالى كه خلقنى خاق قيلووى ايلن هيچ شى آرتميدر •
 بولغوچيدر الله تعالى نك ربلق صفى اوزى مر بوب تو گل • بولغوچيدر خاللق
 صفى اوزى مخلوق تو گل • نك الله تعالى نواكله رنى ترگز گوچيدر • ترگز
 هزدهن اول بو اسمكه الله تعالى استحق بولدى • هر شيكه كوچى تىكوچيدر •
 هر شى الله تعالى كه محتاجدر • هر بر اش الله تعالى كه آساندر • هر امر
 الله تعالى صارى اورلدر • السميع الله تعالى ايشته كوچيدر • البصير كور كوچيدر
 هر بر اش الله تعالى نك تقديرى ايله ندر • قولارغه تلمك يوق مگر الله تعالى
 تلهوى برلنگه در • الله تعالى تله گن من نى طوغرى بولنه كوندره صاقل
 سلامت طوتادر اوزينك فضل برلن • تلهسه آداشدرادر • رسوا قيلادر •
 بلاه ندره در الله تعالى اوزينك عدللكى برلن • هر شى بيلر نه يله ندر الله
 تعالى نك تله ونده فضل برلن عدلى آراسنده الله تعالى بلندر ضدلاردان شريك •
 لهردهن الله تعالى نك تضاسن قايتارغوچى يوقدر • الله تعالى نك حكمن صوك •
 لاغرچى يوقدر • ايمان كتردك بزله بو يوقاريداغى نه يتككن سوزلهرنك
 كاسينه درستلكده محمد عليه السلام الله تعالى نك صايلانمش قوليدر • حاصله نمش •

رضا بولنمش رسولىدور انبيالارنك آخرى پرهيز كارلانك امامى • رسوله نك
 خواجه سيدور • هر بر پيغمبرك دعواسى نبى لك دعواسى پيغمبر من محمد
 المصطفى صلى الله عليه وسلم دن صوئك آزغنه دور نفسكه ايار كوچى لك دور •
 پيغمبر عليه السلام بيله رشدر آدمى لهرنك جنله نك بارجه سينه مخلوقا لارنك
 بارجه سينه خقاق برلن طوغريلق ايلن ياقتيلق نور ايلن • اوشبو مذكور
 بولغان لارنك هر قايسينه ايمان كتوردك بزله آمانا وصدقنا •

❖ ان القرآن ❖ قرآن الله تعالى نك كلامى در ظاهر بولدى قرآن
 الله تعالى دن كيفيتندن باشقه سوز جهتندن ايندردى الله تعالى اول قرآننى
 پيغمبر عليه السلام غه وحى قيلوب • راصقه طوتادار مؤمن لهر اوشبو وجه
 اوزرينه حق ديب يقين بلديلر الله تعالى نك سوزى ديب • الله تعالى نك كلامى
 مخلوق تو گل آدمى لهر سوزى كى بر من اشتوب گمان قيلسه آدمى لهر
 سوزى ديب تحقيق كافر اول من • بر من صفات لامه الله تعالى نى آدمى لهردهن
 بولغان صفات ايلن فقد كفر والرؤية حق يعنى الله تعالى نى كورمهك حق دور
 جنت اهليانه احاطه دن باشقه كيفيتندن باشقه • كما نطق به كتاب ربنا وجوه
 يومئذ ناضرة الى ربها ناظرة •

❖ ولا يثبت قدم الاسلام ❖ اسلام نك آيغى ثابت بولامس مگر
 ثابت بولور اوزن طايشرماق ايلن • مجاز فتنه كر طايشرودن مراد الله تعالى نك
 امرينه مطيع • نقاد بولماق رسول الله صلى الله عليه وسلم نك نه يتككن حديثن
 اعتقاد قيلماق ايلن بولور • اوزن تسليم كه قناعت قيلماغان آدم نك فهمى
 منعه ندى مقصودندن خالص التوحيد • صافى المعرفتن صحیح الايمان دان •
 موندان آدم قائلرانوب طورور كفر ايلن ايمان آراسنده تصديق ايلن تكذيب
 آراسنده اقرار ايلن انكار آراسنده وسوسه له نوب خيران بولغانى حاله •

﴿ تعالی ﴾ بلند بولدی اول الله تعالی چیکه ردهن یوزله ردهن اعضا لاردان قورالاردان الله تعالی نی آلتی جهت چولغاماس جهتدن منزهدر *

﴿ والمعراج حق ﴾

معراج حقدر پیغمبر من محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم سیر قیلور بولدی آشدی گه ودهسی اویاغ وقتنده کو ککه مونک صو گنده تله دی لله تعالی آنی علیادان حرمتله دی الله تعالی آنی، وحی قیلدی الله تعالی آنک اوزرنه (حوض حقدر الله تعالی حرمتله دی اول حوضی بنده لاریه صوصلق اوچون * (شفاعت دیشق حقدر (عرش کرسی حقدر * (دخی ایمان کیتره مزله فرشته لاریه کتبه لاریه یعنی ایندرامش اول کتاب پیغمبر من محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم گه *

﴿ واصل القدر سر الله تعالی ﴾

تقدیر الله تعالی نك سربدر اوزینك یاراطرونده هیچ کم مطلع بولماس اول قدر که حتی ملک مقرب ایرشمهس هم نی مرسل ایرشمهس (والتعمق فی القدر ذریعة لحدلان وسلم الحرمان ودرجة انطیان) تقدیر نك سرینه چومو جیلق رسوالقنك طوقاسیدر، محروم بولوجیلنك باچه چیدر، آزغلقنك درجه سیدر (فالحدز کل الحدز) بس صاقلانقل صاقلانو ایلهن تقدیر گه چومو جیلاندان فکر جهتندن نظر جهتندن آنک اوچون خدای تبارک رتعالی قدر علان توردی اوزینك مخلوقلارندان (ونؤمن باللوح والاسلم) لوح ایلهن قلم گه ایمان کیتره مزله ر دخی اول لوحده بولمان شیده رنك هر قایوسیده هم لوحده بولمان نرسه له گه هیچ کم مطلع بولماس ديب * (سئده فان قیل هل يجوز ان یقول ان الولی هل یطلع علی اللوح المحفوظ ویشاهد ما فیہ بطریق المكاشفة ام لا)

اگر سؤال اولنورسه جائز اولور می دیکلک تحقیق ولی لوح محفوظه مطلع اولور می ولوح محفوظه اولانی مکشف ط بقیله مشاهده ایلت اولور می یوقسه اولمازمی (قل البیضاوی وصاحب الکشف وابو السعود وسائر المفسرین المحدثین فی قوله تعالی فی کتاب مکنون لایمسه الا المطهرون) بیضاوی و صاحب الکشف ابی السعود وسائر مفسرین محققین دیدیلهر که الله تعالی نك بو قوانده کتب مکنونده آنی مس ایله نهز الا المطهرون مس ایدرلهر ای لا بطاع علی لوح محفوظ الا المطهرون من الکردورات الجسمایة وهم الملائکة لا یطاع علیه من سواهم) یعنی لوح اوزره مطلع اولماز الا کردورات جسمانیة دن مطهرون اولانلار اولور اولارغه ملائکه دیرلهر اولانلار غیر کسنه مطلع اولماز (قل هم لفرة الکرام البررة) کلیددن روایت اولندی آنلار سفره کرام برره در (انتهی ما ذکره والمفسرون المحققون فیل ان الایبأ علیهم السلام لا یطالعون علی اللوح فکیف یطلع الاولیاء) بوندان معلوم اولدی که تحقیق ایبأ لوح اوزره مطلع اولمازلار یا اولیأ نی کیفیت اوزره مطلع اولور (وقد سمعت هذا الافتراء من کثیر ممن هو فی صورة المشایخ الکرام) حال بر که بن بو افتراء مشایخ کرام صورتنده اولاندان ایشتم (وما السترفیق الایبأ العزیز العلام) یعنی نصرت آنچق عزیز علام اولان الله تعالی حضرتندن (طریقچی الشیخ امیر افندی *

(چومیمز الله تعالی حقنده دخی طالاشما ایمز الله تعالی نك دینی خصوصنده دخی نه ظره فیدشما ایمز قرآن حقنده گواهی بیرونه من درستلکده اول قرآن بارجه عالمی یارانقان الله تعالی نك سوزیدور ديب ایندوردی اول قرآنسنی ببرائیل علیه السلام ایله پیغمبر من محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم گه قرآن

الله تعالیٰ نك سوزیدور برابر بولماس آگما هیچ بر کشی مخلوقلار سوزندن
 بر کسه قرآن عظیم الشانی استخفاف ایتسه یا حرفندن یا حرفی مصحفی
 استخفاف ایتسه یا خود بر نجس مکانه قصدا طاشلاسه یا خود قرآنه سو کسه
 یا خود قرآندن بر حرفی انکار ایتسه یا بر آیتی یا بر سوره انکار ایتسه یا قرآنه
 اوشانماسه یا بر حکمتی انکار ایتسه یا بر خبرنی انکار ایتسه یا بر شیده شك
 ایتسه یا خود بر حرفی قصدا اکسک ایتسه یا خود بر حرفی آخره تبدیل ایتسه
 قصدا یا خود بر حرف زیاد ایتسه یا خود قرآن یا زلدقده جسمده قرأت اولدوقده
 عرض دورست دیتسه قرآن عظیمنی اوقیوب یا خود اقرأ سوره سنی اوقیوب
 بر اویون ایتسه یا دق یا قصب دیدکاری چارپاره ایله لعب یا هزل ایتسه یا خود
 اوقیوب اوقیوب طویدم دیتسه یا خود قرآن اوقومقدن اکراه ایتدم دیتسه یا خود
 سوز آراسند، قرآن استعمال ایدوب سوز یرینه یعنی کل و کیت و طور و
 طوت دیتسه چه ک یرله رده قرآن اوقماق مثلا یحیی آدلو کسه یه طوت شونی
 دیتسه چاک محلده (یا یحیی خذالکتاب) دیمک و بر خراب یری کور یچک
 (کن نیکون) اولدی دیمک بو جمله سی کفر در دیمشهر (ودخی بر کسه
 قرآن مخلوقدور دیتسه یا خود اعجمیدور دیتسه یا خود قرآن نك اجرنی آل
 دیتسه یا خود قرآن اچندن برشی عیلمق یا خود معوذتین سوره لهری قرآندن
 دگلدور دیتسه یا خود قرآن اوقیان کسنه اشدوب نه طرفه صوتدر دیو استهزا
 ایتسه کافر اولور (العیاذ بالله تعالی) بر کسه ناسنک جمعیتی اولان محله اوغرایوب
 کور یچک (جمعناهم جمعا) دیتسه یا خود بر چناق اچنه صوطولدورب (وکاسادهاقا
 دیتسه یا خود برشی کیله یوب و یا طارتوب (واذا کالوهم او وزنوهم یخسرون)
 دیتسه یا خود بر کسنه نی حسنه وزبون کور یچک (والذعات نزعا) دیتسه یا خود
 قرالاری و حافظلاری کورد کده استهزا یلاچیلهر دیتسه بو جمله سی کفر دور
 (ودخی الله تعالی کتابلارندن (تورات) (وانجیل) (وزبور دخی بویله دور

بر کسه بو ذکر اولنان کتابلارندن برینی انکار ایتسه یا خود امن و یا خود
 سو کسه کافر اولور زیرا حکمی قرآن کبی دور، عملی لهری منسوخ اولسه ده
 جمله سی الله تعالی کلامیدر تعظیمی واجیدر بر کسه فساد ایتک دانشمند اگندن
 یکدر دیتسه کفر دور بر کسه یه اوقو دیتسه لهر اول دخی نیکه یارار دیتسه کافر
 اولور بر کشیگه فتوای شریف ویرسه لهر اولدخی استهزا طاشلاسه یا خود
 بو شرع نه دور دیتسه کافر اولور. بر عورت عالم زوجه امنت دیتسه کافر اولور
 بر کسه عالمه استهزا عامه چک دیتسه کافر اولور. بر کسه تیدم ایدن کسه یه
 کولمه ک کفر دور بر کسه آقچه سی اولمیان کشی بر آقچیه، دکمن دیتسه کافر
 اولور دیتسه لهر بر کسه بیغمبر علیه السلام نك طرفی اوزون ایدی دیتسه کافر
 اولور بر کسه معامله شرعیه حق جل و علائی الدمقدر دیتسه و آندان حاصل
 اولور آقچه حرام دور دیتسه کافر اولور بر کسه بیغمبر علیه السلام نك لباسی
 اسکی ایدی یا مبارک قازنی آج ایدی دیو استخفاف ایتسه کافر اولور. ودخی
 بر کشی حلال و حرام نه دور بلتمز دیتسه کافر اولور. بر کشیگه نماز قبل
 حتی ایمان نك دادینی ولدتنی بولاسن دیتسه لهر اولدخی قیلمام حتی نمازی ترک
 ایتمه کله ایمان نك دادینی ولدتنی بولدوم دیتسه کافر اولور. بر کشی قیلان کسه
 ایله وشویله چکشدم که بگا کفری اوقوتدی دیتسه کافر اولور بر کسه نوروز
 تهظیما بر کسه یه هدیه کوندرسه یا خود اینه برکت اعتقاد ایله بر نسنه آله
 کافر اولور بر کسه باشنه مجوسی شایقاسی کیتسه یا خود اوموزینه صارو خرقة
 یا پسه یا خود بیلنه زقار باغلاسه یا خود یهودی لهر تشبه ایتسه لطیفه ایله ایدوسه ده
 کافر اولور دیمشهر. بر کسه بیلنه بر یب به یله سه بو زقار دور دیتسه کافر اولور
 بر کسه مجوسیه تهظیما یا استاد دیتسه کفر دور. بر کسه خصمنه کل شرعه
 کیدلم دیتسه اولدخی چاوش یا محضر کستور مینچه کستم دیتسه کافر اولور.
 اما چاوش کستور کده ایدن دیتسه کافر اولماز بر کسه الله تعالی قیلان کسه
 نی نیکون خلق ایتدی دیتسه کافر اولور بر کسه الله تعالی بگه سنسن جنت

ویرورسه استههم دیسه یا خود بنی سنسز جنته قویسه استههم دیسه کافر اولور برکسه ایتسه الله تعالی بلور که فلان اشنی اشله دم حال بو که اول اشنی اشله دی علما رحمهم الله کفرنده اختلاف ایتدیلهر اصح بودر که کافر اولور زیره حق جل وعلایه جهل مرکب اثبات اتمش دور برکسه شاهدسر بر عورت نکاح ملنوب ایتسه له (الله و رسولی شاهدیمز در یا خود کو کده گی ملکه هر شاهدی زدر ایکی دخی کافر اولور زیره پیغمبر علیه السلام غیب بلور دیمه ک اولور پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم صاغ ایکن غیبی بلور ایدی اولد کدهن صکره نیچه بلور ملکه هر دخی بویله دور اما یا نمز داغی ملکه هر شاهدیمز دور دیسه کافر اولماز ایکن اول نکاح جائز اولماز زیرا نکاحده شاهد شرط دور برکسه آخر لنان شی له ری ویتکه هر بلورم دیسه آکما اینانغان ایله ایکی ایله کافر اولور اگر بگه جنله هر خبر ویرور آنکله بلورم دیسه یه کافر اولور زیره جنله هر دخی عیبی بلور له آ نیچق غیبی الله ذوالجلال بلور مکه هر الله تعالی بلدیره برکسه ایله الله آندا یچمک استههم بر آخر دخی بن سنک الله ایله آندیکگی استههم طلاق وعتاق ایله آندیکگی استههم دیسه عاماً آنک کفرنده اختلاف ایتمشله ردر برکسه یه سنک دیدارک بگا جان آلوچی دیداری کیدر دیسه علماً بونک کفرنده اختلاف ایتدیلهر . اکثری کافر اولور دیدیلهر زیرا ملکی استخفافدر زبانیه بگن رسن دیمک دخی بویله در برکسه پیغمبر علیه السلام هر طعام ییدکده بارماغن یالاردی بر آخر دخی بو ادبسنزاسکدر آنچق دیسه کافر اولور دیمشله برکسه رزق الله تعالی ده ندر ایکن قولدان حر کتدر دیسه بو سوز شر کدر زیرا حرکت الله تعالی ده ندر برکسه حرامدان صدقه ویروب ثواب امید ایتسه اولان فقیر دخی حرام ایدو کنی بلوب ویرن کسه یه دعا ایتسه ویرن دخی آمین دیسه ایکی دخی کافر اولور دیمشله برکسه کفر سو یایوب برکشی دخی آگه کواسه ایکیسیده کافر اولور دیمشله مکه ضروری اولوب رضاسز کولمش

اولسه بگه برکسریدن خانی یر یوقدر دیسه کافر اولور برکسه آدم پیغمبر بندای یمسه بز شقی اولماس ایدک و بودن داغ کمن ایدک دیسه کفرنده اختلاف ایتمشله دور برکسه آدم پیغمبر علیه السلام بزى طودردی دیسه بر آخر دخی اویله بز جلا اوغلانلاری ایش دیسه کافر اولور برکشی برکچیک گناه ایتسه برسی دخی آگه توبه ایله دیسه اولدخی نه اشله دوم حتی توبه ایدیم دیسه کافر اولور دیمشله (ودخی ایکی کشی چکشسه له بری برینه کل علمه کیدم دیسه اولدخی بن عامی نه بسلم دیسه کافر اولور زیره علمی شریفی استخفاف دور برکسه یه کل نمازه دیسه له اولد بن یالغز قلده زیره حق جل وعلای (ان الصلوة تنهی) بیورهدر اول اجلدن یا لغز قلم دیسه کافر اولور فرآنی معنای شریفندن غیری تفسیر ایتدیکی چون برکسه صلوة وترنک اصلنی واضحیه قربان نک اصلنی انکار ایتسه کافر اولور برکسه پیغمبر علیه السلام والده سنه قذف ایتسه قتل اولندر مسلم اولسون کافر اولسون (هدیه المهدیین) ده یازمشدر برکسه انبیا علیه السلام دن برینی فواحشه نسبت ایله سه مثلا یوسف علیه السلام زایخا ایله حاشا زنا ایتمگه قصد ایتدی و عزیمت ایتدی دیسه کافر اولور بعضیلار اولماز دیدی برکسه محمد علیه الصلوة والسلام آخر انبیا اولدیغنی بلورسه مسلم کادر برکسه خاتونه سن کافره سن دیسه خاتون دخی بسلی بن کافره یم دیسه خاتون کافره در برکسه لواطه حلالدر یا خاتونه حیض حالنده جماع ایتمک حلالدر دیسه یا خاتونه لواطه حلالدر دیسه کافر اولور دیمشله برکسه قار اوینار کن بسم الله دیسه یا خود اذان او قنور کن یالان سویله سن دیسه یا خود قیامت انکار ایتسه یا خود جنتی و جهیمی و میزانی و صراطنی و حسابنی و یا خود عملله ری یازمش صحیفه له ری انکار ایتسه کافر اولور . برکسه نک ایکنچی کشیدن آلاچاغی بلوب آلاچاغنی طلب ایتد کده وار اول مقدار آچه دخی کیتور بگا ویر قیامت کوننده جمله سنی بریردن آل دیو استهزاً ایتسه کفردر دیمشله برکسه قرآن ایله و حدیث متواتر ایله و

اجماع ايله ثابت حکم شرعيدهن بريني انكار ايتسه کافر اولور. مثلا ابدستی يا نمازی يا زکاتی يا صومی يا حجی يا جذباتدن غسلی ويا حیضدان ويا نفاسد ان پاك اولاجاق غسلی انكار ايتسه کافر اولور. مصر اولورسه قتلی واجب اولور. تاویل ایدرسه مقبول اولماز وجهی عذر اولماز زیرا بونلارنك فرض اولدینی مشهوردر (و دخی دلیل قطعی ايله ثابت و متفق علیه اولان حلاله حرام دیسه یاخود بویله حرامه حلال دیسه کافر اولور بعضی دلمأ حرام لعینه اولورسه کافر اولور، حرام لغیره اولدچق کافر اولماز دیمشله. حرام لعینه اولدر که بلا سبب حرام اولان خمر وخنزیر ایتی کبی و بوغازلامایوب تولمش حیوان کبی (اما حرام لغیره اولدر که بر سبب ايله حرام اولمش اول سرقه اولمش شیلهر کبی. مثلا بر کسه ایت یا ایکمک اوغراسه یرکن بسم الله دیرسه کافر اولماز زیرا اصلی حلالدر، سرقه ایتدیکیچون حرام اولدی. اما سرقه ایدرکن بسم الله دیرسه کافر اولور، زیرا سرقه لعینه حرامدر. بر کسه معصیتی استحلال ایتسه صفائردان اولسون کبائردهن اولسون دلیل قطعی ايله ثابت ایتسه کافر اولور (و دخی معصیتی استخفاف ایتک بویلهدر. زیرا اماره تکذیبدر .

بر کسه مصحف شریفه مصحف چک دیسه یا بر مسجده مسجد چک یاخود کعبه مکره یه کعبه چک دیسه یاخود حجر الاسوده استهنأ بر قارناشچقندیب و کتب شرعیدهن برینی استخفا فا کتایچک دیسه بو جملهسی کفردر دیمشله (و دخی بر کسه وجه شرعیدهن بر وجهله اوزرینه قتل ايله حکم اولنمیان کسه یه بونك قتلی واجبدر دیسه یاخود شول آدم قتله چوقدان مستحقدر دیسه حال بوکه اول کشی قتله مستحق اولماسه کافر اولور دیمشله زیرا حرام اولان شی استحلال ایتش اولور (و دخی تعزیزه و حدده مستحق اولمیان کشی یه تعزیز یا حد اورسه لار یاخود تعزیز و حد مستحقده اولان کسنه یه زیادهچه اورسه لار بر آخر دخی تحسین ايله یوب ایو ایتدیلهر دیسه کافر اولور زیرا حرام اولان ظلمی استحسان ایتش اولدی. بو رساله نك و قرعی غایت

چوقدرناس ایتسه بوندان غافلهردر (و بو مسئله یی بومنوال اوزره ناسه علانیه اوکره در دخی اذدر پس هر کشییه لازمدر که دین قیدنی چکه روز جزاده مراتب عالییه نائل اولا (بر کسه حریر لباس کیگهن کسه یه الله تعالی مبارک ايله سون دیسه یاخود مبارک اولسون دیسه کفردر دیمشله بر کسه آلدیسنگ ایتست اور کتدکل قرباغیه دکمز دیسه کافر اولور زیرا فرضی استخفاف ایتش اولور بر کسه تها ونا واستخفا نمازنی ترک ایتک کفر دور بر کسه زمانه پادشاهنه عادل دیسه کافر اولور اما جابر و ظالم پادشاهلره نسبت قصد ایدوب دیرسه کافر اولماز الله تعالی نك مکر ندهن ایمین اولماق و رحمتندن مایوس اولماق کفر دور بعضیلهر قتنده کبائرده دور (بوندهن سو گره معلوم اولسونکه هر عبد ایچون توحید کامل حاصل اولماز الاوچ شر کدهن خلاص ايله حاصل اولور برسی الوهیتده شرک ایتیمیه یعنی هر مراد استرسه الله تعالی دین استیوب غیریدن طلب اتمیه مجوسی کبی آتسه عبادت اتمیه و پوتلاره تعظیم ایدوب آنلارنك هر بری الله تعالی نك مقبول مرغوب قوللاریدر بز آنلاره نیاز ایدوب آنلار دخی تنکریسنه بزم ایچون شفاعت ایدوب حاجت لهریمزنی بستوررلهر دیو پوتلاره عبادت ایدوب یا نوار مقدور بو خود کفر (و دخی کفره صائین آیفه و قیاشه و یادزلهره نیاز ایدوب یسوار دقلهری کبی مبودلهری حقنده بویله دور آنلار الله تعالی نك مقبول قوللاری دور بزم سوزمز الله ذوالجلال قتنده مقبول دگلدور زیرا بزجرم و عصیانه مستغرق حاصیلهر زیرا آنلار نیاز ایدوب آنلار دخی بزى الله ذوالجلاله قریب ایدر لهر و سوزلهری تنگریه کچرورلهر بو اجلدهن کافر اولدیلار .

(ایمدی هر مؤمنه لازم دور که مضطر اولوب بر شدته ملاقی اولدقه نصرت و اعانتی و خلاص و نجاتی و خسته اولدقه صحت و شفائی و محتاج و فقیر اولدقه مال و رزق و غنائی و خور و حقیر اولدقه دولت و عزتی و اولادی و جمیع حاجاتی الله ذوالجلالدهن استیوب انبیادهن و اولیادهن و طائدهن

و آغاچیدن و آياز صولارندن استمهيب آنچق حق جل و علادن استيه
غيريدن استمهيك شرك والوهيتدر كفر در ديمشهره مسئله زيدنك حاجتي
اولوب بر مجلد مضطر اولدقده ارواح شايخدن استعانت واستمداد ايتوب
جلب و دفعه و نفع و ضره قدرلهر و امور عبادت متصرفلهر و غايبه دخي
عالمهردور ديو اعتقاد ايسه آگه تجديد ايمان و نكاح لازم اولور (مرحوم
منقاري زاده) افنديك فتواسيدور (وبزايهده) بويله دور (مسئله مظانسه
صلاح و تأديب اولان كمسله ردهن حصول مراد ايچون نذور و قربان ايدوب
مقبوله رينه واروب احوال مزى عارفلهر و بليدهدن بزي صارفلار و بالجمله
جلب خير و دفع شر طريقيه متصرفلهر ديو اعتقاد ايدن كمسله ره شرعنه
لازم كلور (الجواب تجديد ايمان و نكاح لازم اولور بو دخي مرحومناك
دور) ايكنچى شرك ربوييتدر ربوييتده شرك اولدر كه صفت الوهيت خالته
مسند ايكن مخلوقه دخي اسناد و اعتقاد ايتمه كدور نناكم مذهب اعتزال
خاق افعال الله ذوالجلاله مخصوص ايكن مخلوقه اسناد ايدوب هره نه اشهر
سه اهل فعلى بسنفسه كندسى خالق قدر ديرلهر بو سوز كفر دور زيره خلق
اتمهده عبدنك علاتهسى يوقدور (ودخي صفت قدم الله تعالى، مخصوص دور
مخصوص ايكن منجمين افلاكه قديمدر ديو بودار فناك زوالنه قتل
دگلدور وسببه سياره مدبردر ديورلهر امور عالمده مدبر الله ذوالجلال ايكن
يلدزله ره اسناد ايدره لهر بوسوزى دخي كفر دور مذهب فلاسفه دور (اوچونچى
شرك عظمتده در كه اول عبادتده ربا اتمكدر يعنى الله تعالى، مخصوص عبادتده
غيريه تعظيم اتمهك دور عبادت نيديه. ايمدى بر كشي مخلوقدن برينه عبادتدر
ديو ركوع سجده اتمهك ويا تبرلهر اوزه رينه عبادت ديو سجده اتمهك كفر
دور) اما تعظيما ايدوب عبادت قصدينه ايته زسه كافر اولماز معصيت ايتمش
اولور توبه ايتك واجبدر (ودخي خالته اعلام ايچون عبادت ريار اول عبادتدك
نوابي كيدررو زجزاده خائب وخاسر اولور) بس هر مؤمنه لازمدر كه ويادان

اجتناب ايدو (في بيان الكبائر) ودخي هر مؤمنه فرضدر كه گناهلار
دان كبايرى و صغائرى بله و صاقنه اگر ايتمش اولور سه عقبنده نام اولوب
توبه ايدو زيرا گناهى بله سه آندان نيجه صقنور و نيجه توبه ايدر هر عمل
علمه اولور علمسز اولماز (بس ايمدى اي مؤمن كبايرى حسابدر زيرا
شرعه آگه عدد تعين اولما مشدر اول اجلدن علماً اختلاف ايدوب
بعضيلار ايددر بعضيلار توقدور بعضيلار اون ايددر بعضيلار تمشدر دخي زياده
در ديمشهر (اما مشهور اولان عددى بلنميه ثلاثيله قدرى و اوليانك اختف
سى كبي كه هر كسه حذر اوزره اولوب جميع گناهى كبيره دهن بلوب ترك
ايدو و جميع كيجله رى قدر بلوب احياً ايدو و جميع مؤمنلهرى ولى بلوب
عبت و تعظيم ايدو) امام و احدى تفسيرنده ايدر شول گناهكه شرع آنى
بلدر نيجه بلنميه صغير ميدر يوقسه كبير ميدر معلوم دكلدر ايمدى جميع گناهى
كبايردهن صانوب خشية اللهدان خوف اوزره اولوب جمله سندهن اجتناب ايدو
(بس ايمدى اكبر كبايردهن كفردر اما اصغر صفائردن معلوم دكلدر) ابو
طالب مكي رحمه الله تعالى ايدر كه جمله كباير اون ايددر. دورتى فليده در.
برسى شرك بالله در عزوجل، ايكنچى الله تعالى نك رحمتندن ما يوس اولمق،
اوچونچى لله ذوالجلال نك مكرندهن امين اولمق، دورتنچى معصيت اوزره بصير
اولمق دورتى لسانه دخي مخصوص برسى شهادت زوردر يعنى يالان شهادتدر.
ايكنچى محصن يعنى باكدامن كسه يسه زبا ايله قذف ايتمكدر. اوچونچى بر
كسه نك حقي اوزرنده اولديغى بلور كن يوتدر ديو يمين ايتمكدر، بو يمينه
يمين غموس ديرلهر دورتنچى سحر ايتمكدر هر نيجه اولور سه اوچ گناه
دخي كشيذك قرينه مخصوصدر برى خمر و مسكر شربتله رن اچك. ايكنچى
يتم مانى ظلاما يمك. اوچونچى ربا يمك بلديگى حالده. ايكي گناه دخي فرجه
مخصوصدر برسى زنادر ايكنچى لواط. ايكي گناه دخي اللره مخصوصدر بر
ظلم قتل ودخي سرته در. بر گناه دخي آياتلاره مخصوصدر (و بر گناه

دخی جسده مخصوصدر اول که عقوق والدیندر یعنی شرع شریفه موافق سوزله رینه مخالفت ایتمکدر (ودخی کبائردهن ناحق یره بر کسه یه اورمق و کوزینی چغارمق و بر اعضاسنی مجروح ایتمک و بر کسه یه عذاب ایتمک با خصوص ظلما یتیمله ری اورمق و بر کسه ننگ عرصنه یا مالنه نقصان و یرد بر اش ایتمک و یالان سویله مک خصوصاً انبیا حقنده و بر کسه ننگ ظلما مالنی آلمق و بر کسه ننگ حقنده شهادتی کتم ایتمک و رمضان شریفده بلاعذر آشامق و قطع رحم ایتمک و اولچله وده و طارطوده خیانت ایتمک و قصد نمازی وقتندان اول اوقومق و عذرستی نمازی وقتندان تأخیر ایتمک و بلاعذر نمازی ترک ایتمک و اصحابدان برینه سوک مک و دخی رشوت آلمق و زکوتنی و یرمه مک و ممکن اولان یرده امر معروف و نهی منکر ترک ایتمک و قرآن شریفی بلورکن اوتتمق و خاتونلار ایرله ریننگ فراشندان بلاسبب قاجمق و حیوانلاری آتسه یقمق و خنزیر ایتنی و اوله کسه ایتنی بلاعذر یمک و والدینه شتم ایدوب سوک مک و زنا تصدیچون اونده عورت طوتمق و بر علمایه سببسنر خیانت و اهانت ایتمک و خاتوننه و جاریه سنه حیض و نفاس حالنده جماع ایتمک و دخی خاتونلار ساچله رینه ایکنچی کشیننگ ساچنی قائمق و دخی کعبه معظمه یه اهانت ایتمک و ابیدان بریننگ حقنده برسوز سویله مک و دخی علی الفور اوزرینه فرض اولانلاردان برینی ترک ایتمک و عندالبعض کبائر و صفائر اختلافیدر غیبت و نمیمه کبی دخی ذم ایتمک و سوژن ایدوب ظن ایله سویله مک یعنی بر کسه می خانه دن چقارکن یا کرر ایکن کوروب شراب ایچدیکنی بلهز ایکن اچهر دیو آخره سویله مک و متسکبر اولوب کندیسنی غیریده بیوک کوروب بکنمک و عهدینه وفا ایتمک و یالغان یرله رده یمین ایتمک و دخی الله تعالی ننگ اسم شریفندهن غیره یمین ایتمک و بلا عذر جماعتی ترک ایتمک و بر کسه یه سوک مک و دخی شرع شریفه مخالف حکم ایتمک و بر کسه ننی استهزأ و مسخره یه آلمق و بر کسه ننگ اوینه باقمق و دخی نا محرم ویا بر تاره دایر اوغلان یوزینه شهوت

ایله باقمق و بر کسه ننگ اوینه اجازتسنر کر مک و ملاحی د گناه مک و بر کسه یه حسد ایتمک و بر کسه یه اوچ کوندهن آرتق بغض ایتمک و غیبت ایدنه کسه یی قصدا د گناه مک یا خود منع ایتیموب سکوت ایتمک و میت اوچون باشنی و ساچنی یله یوب صیحه قیلمق و بر مصیبت اوچون یوزنی یرتمق و متسکبرله ر کبی صالحی صالحی یوریمک و دخی فسق ایدنه کسه ایله بله او طورمق و مسجد اچنده بیع و شرأ ایتمک و مجنونله ری و معصوملاری مسجدده قویمق و محتسکراک ایتمک بو جمله ذکر اولنان کبائر و صفائر دان مؤمن اوزرینه اجتناب لازمدر اگر صادر اولورسه توبه ایتمک لازمدر مکروه و مستحسن اولغانلاری بیان ایدر مسئله ابو حنیفه ایله و ابو یوسف قنده قبل کویکی ایله انتفاع جائز در حتی سو اچنه توشسه اول صونی فاسد ایتمه مسئله حمامده دلاکه کوبکنندهن دیز له ری آراسندان ماعدائی اوغدرمق جائزدر و لکن کوبک ایله دیز آراسنی اوغتمق مباح دکلدر. مشایخمن ننگ بعضیسی دیدیلهر که کندیوی اوغدرمق لابأسدر ایکی شرط ایله اولسکی خادم آنک صقالتی یوماق زیرا آنده صقال صاحبنه اهانت واردر ایکنچی آیاغنی صقمق و اوغتمق زیرا بونده خادمه اهانت واردر *

(لکن شیخ امام ابی بکردهن) منقولدر که بالطرینی اوغتمق باس یوقدر اما ورا ثوبدهن مس اولیغنی اوغتمق مکروهدر جمله سی تانار خانیه ده مسطوردر مسئله قولتق و قاسق یوتنی افضل اولان هر یوم جمعه ده کیدرمک اوسطی اون بش کون قرق کوندهن زیاده اولورسه مکروهدر. حمام اچنده قاسق دان یون کیدرمک اوچون خلوته کیرد کده پیشتمالی چقار رسه آتم اولور دیمشلهر * مسئله (ملاک) ورع (وزهد) اساس (تقوی) ورشد اولان خصال نه در (الجواب نفسنی حرامدان حفظ ایدوب حرام کسب ایتیموب مسلم و معاهده قطعاً ظلم ایتیمه) مسئله مسلم اولان نفس حرامدان حفظ و کسه یه ظلم ایتیمه * مسئله زید عمر و اوزرنده اولان حقنی دنیاده حلال ایدوب ثوابه مائل اولمق

افضلدره مسئله بر قاج کسه له عارفانه ایله بر مکانده طعام یسه له حلال اولور می. الجواب بر ییره قرش دیروب یمشلهر ایسه بر برله ریسه حلال ایتدیچه کراهتدهن خالی دکدر (بعض فتاواده بر برندهن زیاده اکل ایتکه جائز اولماق مسطوردره) مسئله بر کسه ننگ مرضه کرپی ویلان ایتی یمک جائز درو علاج نافعدر دیو طیب اولان کسه خبر ویرمش اولسه اکل جائز اولور می الجواب اولماز الله تعالی بر نسنه حرام اتمز منافعنی کیدرمینچه خبر دخنی بویه دور مسئله ختم شریف اولدقدن صو گره بر قیج کسه له چاغرب بر ییره جمع ایدوب دعا اتمک مسنون و مشروعیدر بیان بیوریلوب مثال اولاسز (الجواب حضرت رسول اکرم و اصحاب رضوان الله تعالی علیهم اجمعین زمان شریفلارنده اتمدیلهر صگره دن اولدینی مسطوردره لکن منعی دخنی مشکدره مسئله مکروه تحریمی دلیل ظنی ایله ثابت اولانه دیرلهر آنک ترک و اجتنابی واجب دور زیرا حرامه قریبدر مختار اولان اولدر که روزی جزاده معاقب اولوب شفاعتدهن محروم اولمغه مستحق اولور اما اجتناب ایدر سه اجره نائل اولور مسئله حریردهن اوچقورنک استعمالی امام اعظم و امام محمد رحمهما الله تعالی قتنده جائزدره مسئله عورت یرینی ستر ایده چک لین حریردن لباس وچنتیان کیمک کراهت تحریمی ایله مکروه بلکه حرامدر فراجه یا غیر شیشه دورت بارماق مقداری زنجق ایده له و دخنی یا صدوق و توشک اتمک جائزدر امامین قتنده مکروهدر (ودخنی قبوله ره پرده و دیوار لار اصلن پرده حریردهن اولورسه ینه بو اختلاف اوزره در و دخنی معصومه ره حریر لباس کیدرمک و آلتون و کموش استعمال ایدرمک دخنی کریدر اما انجودن جائزدر و سنت اوزره لباس پنبه دن و کتاپ بزندهن و صوفدهن اولمقدر سننه مخالف لباس مکروهدر و لباسی طوبقدن یوغاری اتمک سنت برابر اولمق مباح آشنی اولمق کریدر خصوصاً یرده سورنه و دخنی حدیث شریفده کلمشدر که پیغمبر علیه السلامه ثوابلارنک زیاده سوکلی سی کواک

یگهاری مبارک بله کله ریزه برابر ایدی و بعضی وقده ایته کله ری مبارک طوبقه لارندهن یوغاری اولوب یگهاری بارماق لارینک اطرافنه برابر ایدی ایته کله ری و یگهاری اوزون لباس بدعت شیشه در زیرا علامت کبردر (ودخنی طون کیمک سنت انببادهن ابتدا طون یعنی اشطان کیگن حضرت ابراهیم علیه السلامدر الله ذوالجلال وحی ایدوب با ابراهیم عورت یرینی طوبراندان ستر ایله دیمشدر . ایدی مؤمنه لازمدر که اول موضعی حفظ ایده . و دخنی تذویرده ذکر اولمشدر که امام احمد بن حنبل رحمه الله تعالی ایدر بر کون بر جماعت صریحاً یونمغه داخل اولدیلار بن سنت رسول علیه السلامه متابعت ایدوب ایلمه پبیشتمال قوشتوب بده حمامه کروپ یونمغه مشغول اولدم زیرا حدیث شریفده کلمشدر شول کسه که ایمان کامل ایله الله تعالی به و یوم آخرته ایمان کیتره بس اول کسه حمامه کره سون الایشتمال ایله کرسون . بو حدیث شریفه متابعت ایدوب حمامه کرش ایدم هتوز تازه لک وقتی ایدی اول کیچه رؤیاده کوردمه که قارشیمه بر کسه کیلوب نه ایدی سکا تبشیر و ثروه اوچون کلام یا احمد الله ذوالجلال سنی مغفرت ایدوب راضی اولدی بو حدیث شریف ایله عامل اولدینک اوچون (ودخنی بو قومنک اچنده سنی امام و مقتدی قیلدی . بن نه ایدم بحق الله تعالی سن کسن . اول نه ایدی جناب حقدان خبر چیم دیو اول حالد او یاندم . مؤمن اولدر که حصه آلوب و بو نصیحتی بلوب عورت یرندهن بر یرینی کسه له کوسترمیوب دائم حذر اوزره اولا آنجق ایکی کسه عورت برله یرینی بر یرینی کورسه جائزدر . نکاحله عهد سنده اولان خاتونی و ملک یمین ایله مالک اولدینی جاریه سی لکن آنلاردان بله حفظ ایدرسه اولی و افضلدر دیمشله ره ایدی بر کشی صبی اوغلاندان وصیه قزندان و آناسندان و باباسندان عورتنی و کوزنی حفظ واجبدر مگر صبی اولایدی یا شنی سرور ایدبچک غیر ستر اتمک اولی و افضلدر . اما اون یا شنه بلوغدان صو گره اوغلینه و قزینه کوسترمک و آنلاردان کورمک حرامدر . اجنبیدن فرقی بو قدر حتی خسته اولوب

استنجایه و آلتی پاک اوچون رخصت یوقدر مگر عذر شرعی اولوب باقاسی لازم اولادیمشله (مسئله برکسه صاف حریردن لباس ایله نماز قیلسه کیدیگی لباسده اولان کراهه نمازینه دخی اصابت ایدرمی. الجواب رجاله کوره حریر ایله قیلغان نماز مکروهدر دیمشله (مسئله بر فوجی اجنده اولان خمره قاره دوشوب اخراج اولندقدان سو کوره اول خمری سرکه ایتسه له اکل حلال اولور (مسئله بر طاوق صویوب ایچی و قورساغی چقمادان قایناتوب یولقمق اوچون قیلسه لار حلال اولورمی. الجواب مردار اولور (مسئله بر طعام تغیر اولوب مشتمد اولسه اکل حرام اولورایت بوزیلوب صاصیسه اماسوت وساده باغ و زیتون یاغی قوقسه اکل جائزدر حرام اولماز (وایمان یعنی اقرارتل برله ن واستقه طوطه قو گیل ایله ن الله تعالی قرآنده ایندر گن نهرسه نی * (دخی شول نهرسه نك جمیعسی درست بولدی بیغمبر علیه السلامدان شرعدن بیان دان بولار نك کایسی حقدره (ایمان بردر اصلده اولی برابردر) آرتلق بولار آراسنده تقوالک ایله ن نفسینه مخالفتک ایله ندر مؤمنله ر قایوسی الله تعالی نك دوستلاریدر بیگره ک حرمتلیره گی طاعتلیره گی قرآنغه ابار کوجیره کیدر (وایمان یعنی ایمان کیتر کک الله تعالی ایله ن دخی فرشته له ری نه رسوله ری نه آخرت کونینه قوبوچیلقه ئولگه نده ن صوگ شرخیر آچیسى توجیسى الله تعالی دان دیب واهل الکبائر گناه کبیره ایسی محمد علیه السلام امتندن مه گگی قالماسلار الله تعالی که یولقغاندان صوگ تانوجی بولغانلاری حالده آنلار الله تعالی نك تله وند حکمنده تله سه یارلقى عفو قله آنلارنی اوزینك فضلی کرمی برله نتاک عزوجل اوزینك کتابنده ذکر قیلدی (و یغفر مادون ذلك امن یشأ) دخی درست کوره ییمز قلیچنی هی بیچ بره و که محمد صلی الله علیه وسلم امتندن مگر جائز کوره مزله ر واجب بولغان من که گنه (دخی جائز کورمیمز امام لارمزدان چغونی اگه ر چندیکه ظلم ابق قلسه لارده هم یاوزدعاده قلمیمز آنلار اوزه ری نه هم دعا قلودان قوالارمزی صوریمز آنلار

دان هم آنلارنك طاعتندن اعتقاد قلمز آنلارنك طاعتن الله تعالی طاعتندن دیب واجب دیب (حج صوغش بو ای کسسی فرض لاردر اوت کوجی له ردر مسلمان امام لارندان آنلارنك یاوزندان هم یخشسی سندن قیامت قایم بولغانچه دخی ایمان کیتوره مزله ر صاقچی فرشته له ریگه یعنی کرام الکاتبین فرشته له ریگه ملک الموتکه اول مؤکل دیب جان لارنی صورو بلان (عذاب قبر که ایمان کیتوره مزله ری یعنی اهل بولغان من که * سؤال مذکر و نسکر که ایمان کیتوره مزله ر قبرده الله دان، دین دهن، نبی دهن، اصحاب دهن دیب قبر بریاچقه دور جنت ده گیل باچقه لارندان بایسه برچقه دور اوت دان بولغان * (قبرده ن قوبو بیلقه ایمان کیتوره مز هم عمل لارنك جزأسی بولووینه ایمان کیتوره مزله ر قیامت کوننده عرضغه حسابغه عمل دفترن او قوغه ثوابغه صراط اولچه و که برده ن شرده ن اولچه نووینه کلسینه ایمان کیتوره مزله ر * اوجاح ایله ن تموغ بولار ای کسسی مخلوق فانی بولماسلار هلاکده بولماسلار الله تعالی یا اندی جنت ایلان تموغنی خلق قلماسدان اول (دخی یراندی بو ایکسینه اهل منی برمن نی تله سه الله تعالی آنلاردان جنت اوچون فضل جهتنده ن اول الله تعالی دهن برمن نی تله سه تموع اوچون عدلک جهتنده ن اول الله تعالی دهن (و افعال العباد) بنده له رنك فعل له ری و کسبی الله تعالی نك خلقیدر تکلیف بلمدی الله تعالی بنده له ری نی مگر تکلیف قلدی کوچله ری یتککن فرسه له ر که گنه (ترک لارنك دعاسنده صدقه سنده بولغوچیدر منفعت اولوک له ر اوچون الله تعالی قبول قیلله دعأ لارنی حاجات له رنی اوتی هر شی نی دخی یوقدر مو گسز لقی الله تعالی دهن کوز آچوب یرمه مانچه اگه مو گسز بولسه کوز آچوب یومغانچه فقد کفر العیاذ بالله اورله در نول من ظلم اهلندن الله تعالی اجینلا ناراضی اولا بروک آچولانوی راضی بولوی بزم شیکلملی تو گیل مخلوقلاردان رسول الله صلی الله علیه وسلم نك صحابه لارنی دوست طوقامز افراط قلمیمز آنلارنك برن سیوده دخیده ییزیمز بز آنلارنك هیچ بره و نده ن

دشمان طوتماز بز آنلارنى دشمان طوتقان مزلارنى آلارنى ذكر قبلهيمز مگر ذكر قیدلامزلار خیر ایله ننگنه اول صحابه لارنى دوست طوتوچیلق دیندر و ایماندر احساندر آلارنى دشمان طوتو کفر و نفاقدر هم آزعنلقدر .

دخی اثبات قیدلامزلار خلیفه لکنی رسول صلی الله علیه وسلم دهن صوگ ابی بکر الصدیق رضی الله عنه که آرتلق جهنندن الك قیلو جهنندن امتنك بار چه سینه . مونك صو گنده عمر بن الخطاب رضی الله عنه که، مونك صو گنده عثمان رضی الله عنه که، مونك صو گنده علی بن ابی طالب رضی الله عنه که . بو دورت امام خلیفه لردر هم طوغری یولده بولغوچیلار هم طوغری یوانه کوندر گوچیلردر (دخی اون کشی فائده سینه گواھلق بیره مز آنچالین اول اون کشی آتادی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم آلارنى دخی سیدونج بوردی آلاغه جنت برلن شول طریق اوزره گواھلق بوردی آلاغه رسول صلی الله علیه وسلم جنتك دیب بیغمبر منك سوزی حقدر (آنلار ابوبکر عمر عثمان علی طلحه زبیر سعده سعید عبدالرحمن بن عوف ابو عبیده بن الجراح و اوشبو اون کشیلر امتلارنك امین لردر . الله تبارك و تعالی راضی اولسون آلاردان بارچه سندان . برمن کورکم قبلسه سوزنی اوشبو صحابه لار حقدنه خاتونلاری و آنلارنك بالالاری حقدنه پاك بولغوچیلار آلارهر بر مجسندن تحقیق اول کشیلر بیز گوچیلردر نفاققدان . (دخی آرتق دیب نه یتیمز هیچ بره وسن اولیا لاردان یعنی برسی برسندن هم نجی لردن مگر نه یتمه زلر بر نینك آرتقلاینی جمیع جمیع اولیا که اول پیغمبر من محمد صطفی صلی الله علیه وسلم در (دخی ایمان کیتره مزلر قیامت علامتله رینه دجال چغو وینه قویاشنك طووجیلغینه ایمان کیتره مز قویاش باطشندان دخی ایمان کیتره مزلر دابة الارض چغو وینه اوزی اورنندان دخی راستقه طویمايمز باغوچینی بزلر هم منجمنی دخیده راستقه طوتیمز کتابقه خلاف قیلغان مننی سنتکه اجاع امتکه (دخی اعتقاد قیدلامز بزلر جماعتنی حق و صواب دیب (ودخی

آروچیلغنی طابوچیلغنی عذاب دیب اعتقاد قیدلامز الله تعالی نك دینی کو که و یرده بردر . اول دین اسلام در (قال الله تعالی ان الدین عندالله الاسلام) دیب (حضرت عثمان ذی النورین یعنی امیر المؤمنین قریشی و اموی عثمان بن عفان بن ابی العاص بن امیه بن عبدالشمس بن عبد مناف بن قصی در . نسبی فخر عالم نك نسیده عبد مناف بن قصی ده بواشمشدر و کنیه سی ابو عبدالله در و اما زمان جاهلیتده کنیه سی ابو عمر ایدی صو گره رقیه دان عبدالله تولد ایتد که ابو عبدالله بولدی . حمیه شریفه ری اورتا بوینی و آق بکزی و قارا کوزلی و یصی یغزلی و اوزون صاقالی کریم النفس کشی ایدی و ذی النورین دیکله ری پیغمبر علیه السلام حضرتله رینك رقیه و ام کلثوم ابکی قزن آلوب ابکی کره کیه و اولهش و والدسی نك اسمی اروی بن کریره بن ربیع ابن حبیب بن عبدالشمس در که مسله ایکن وفات ایلدیله . حضرت ابوبکر ایله سلمان رسول الله دن یوز قرق آطی حدیث روایت اتمشدر و اما حضرت عثمان هجرتنك اوتوز بشنچی سالنده ذی الحجه نك سکنرچی کوننده شهید اولدی یوم جمعه ایدی و یکریمی کون اونده قبانوب صگره حارث بن بدر نام قاطع الطریق حرامینك الله قتل اولندی و بعضیلر قوانچه مصر لوده ن اسود النجی نام کسه بر روایتده ایکنندن غیر بر کسه قتل ایلدی حتی حضرت عثمان نك او گنده مصحف شریف آچوق بولنوب فسیکفیکهم الله وهو السميع العلم آیتنك اوزره رینه قانی داملادی عثمان حضرتله رینك اوین چویروب جنك ایلین مصرله مدینه خلقی ایدی (و تاریخ خلافتله ری هجرتنك یکریمی دورتنچی سالنك حرامنك اولنده یوم احد کونی ایدی و اولد کنده عمر حضرتله ری و حضرت عثمان نك نمازینی جیبرین مطعم و بر روایتده حکیم بن حرام یاخود زبیر بن عوام قیلویروب جیش کوبك دیکله ری کورستانده دفن اولندی بقیعدن طشره بر یردر وفات ایتدیکی وقتنده سکسن سکنزنده ایدی و بر روایتده توستانده ایدی ومدت خلافتله ری اون ابکی یلدر بر قاچ

كون ايسكسيچك اون يل بر برى آردنجه ناسك او كنه دوشوب حج ايلدى
و مصحفه قرآنى جمع ايلدى و ترتيب ايلدى آنك ترتيب اتمسله غيرى
يازملى و تغيرامين اولدى رضى الله تعالى عنه (قال النبي عليه السلام عثمان
بن عفان اشبه الناس بى خلقا و خلقتا و هوذا و النورين زوجته ابنتى و هو معى فى
الجنة كهاتين و حرك السبابة و الوسطى و قال ابو هريرة رضى الله عنه قال النبي
صلى الله عليه وسلم يا عثمان هذا جبريل يخبرنى عن الله تعالى عز و جل انك
نور اهل السما و مصباح اهل الارض و اهل الجنة و قال رضى الله عنه سمعت
النبي صلى الله عليه وسلم يقول لو كان عندى اربعون بنتا (و فى رواية غيره مائة
بنت ازوجت عثمان و احدة بعد و احدة حتى لا يبقى مذهب واحد) قال
الطبرى ولدت رقية لعثمان ولد اسماء عبدالله فلما بلغ ست سنين نقره ديك
فى عينه فمرض فمات به و لما ماتت رقية بكى عثمان فقال النبي صلى الله عليه
وسلم يا عثمان هذا جبريل اخبرنى ان الله قد زوجك ام كالمثوم و ان اجعل
صداقها مثل صداق اختها (فائده) قال عثمان رضى الله عنه مرضت فكان
النبي صلى الله عليه وسلم يعودنى و قال بسم الله الرحمن الرحيم اعيذك بالله
الاحد الصمد الذى لم يلد و لم يولد و لم يكن له كفوا احد من شر ما تجد ثم
قال تعوذ بها يا عثمان فما تعوذت بمثلها الا صححت ذكر فى الاذكار قال على
رضى الله عنه على المنبر الا اخبركم بعخير هذه الامة بعد نبيا قالوا بلى قال ابو
بكر ثم قال الا اخبركم بالثانى قالوا بلى قال عمر ثم قل الا اخبركم بذلك قالوا
بلى فنزل عن المنبر و هو يقول عثمان عثمان عثمان (حكاية) قالت عائشة
رضى الله عنها مكثنا اربعة ايام ما نطعمنا شيئا فدخل علينا رسول الله صلى الله
عليه وسلم فقال يا عائشة هل اصبتم شيئا بعدى قلت لا فتوضأ و خرج يصلى
هنا مرة و هنا مرة و يدعو فجاء عثمان رضى الله عنه آخر النهار فقال اين رسول
الله صلى الله عليه وسلم فاخبرته الخبر فبكى ثم خرج عثمانى و بعث لنا دقيقا
و تمر و غيره ثم قال هذه يبطن عليكم فارسى خبز و احمامشويا ثم جاء النبي

صلى الله عليه وسلم فقال هل اصبتم شيئا فاخبرته بما فعله عثمان فلم يجلس
حتى خرج الى المسجد و رفع يديه و قال اللهم انى رضيت عن عثمان فارض
عنه و قال ابو سعيد الخدرى رضى الله عنه رأيت النبي صلى الله عليه وسلم من
اول الليل الى ان طلع الفجر يد عولعثمان و عن النبي صلى الله عليه وسلم انه قال
غفر الله لك يا عثمان ما قدمت و ما اخرت و ما هو كائن الى يوم القيمة و قال على
رضى الله عنه فى قوله تعالى ان الذين سبقت لهم منا الحسنى هو عثمان بن عفان
مؤمن و بالغ و عاتل اولان آدمه ركه تيشلى در. بواون كشيگه تل اوز اتما سقه
على الخصوص حضرت عثمانغه اكر بر من بولاوغه تل اوز اتما سقه اليباذ بالله
موندان آدمه رنى عد قلو عن ملة الاسلام يارب هر قاومرغه توفيق هدايت
بر كهيسن آمين بحرمة طه و يس. نقل اولندى نزهة المجالس ده. اما اعتقاد
ده واقع اولان بدعت كيمه سى ككفر در و كيمه سى جمله كباثردن ندر الوغ
كناهدر و يوم قيامة ده عذرى مقبول اولماسه كيره كدر رافضيلار و جبريلار
و قدريلار مذهبندجه اعتقاد طوتمق كى رافضيلارنك اعتقادى حضرت على
ابو بكردهن افضل اولوب خلافت آنك حتى ايدى ديو حضرت ابو بكره و
عمره عداوت ايدرلهر حتى بر فرقه سى مبالغه ايدوب رسالت حضرت على به
كيا جهك ايدى جبريل يا كلوب محمده كيتردى و حضرت عائشة رضى الله عنها بى
حاشا زنا ايله تهمت ايدرلهر بو ايسه محض ككفر در (و بو رافضيلارنك ترها
تيدندره كه سليم الصدر مؤمنلهر آراسنه دوشوب آنى ورد ايدنمشله در. بله ز
لهر كه كنديله رن غضب الهى به مستحق ايتمشله در. جمله دن برى اون ايكى
امام دعاسى ديو يازدقلارى و شرحنده مبالغه لهر قائدقلارى اول طائفه نك
ايجاديدر. كتب معتبراته اولمادى غندان ما عدا ايجنده درج اولان صلواتى
آنى ود ايله زيره صلاة و سلام ببنمبرله ردهن غيرى كسه اوزرينه اصالة كيترا مك
حرامدر ديو علماء عظام بيسان ايتمشله در. كذلك قرآن عظيمدان بر شيبى
باننجه كيترا مك واجب اولميدوب آنسز دخى آتة بنمك و قليج قوشانق جائز

ایکن و حرام دکل ایکن نه ایجاب ایتدی که اول دعاً طاقیان کسه به آتہ بتمک حرام اولاً. بو دعاً رافضیلارنک ایجادی اولدیغنه هیچ شبهه اولنمیوب قنده بوانور ایسه آتسه یاقه لار (و معلوم اولاً که صحیح اولان دعالاری و آیت کریمه لاری یری قات مشمع ایچنه قیلوب یانسجه حمایل طاشیمق جائز میدر دکلمبدر دیو علمامن اختلاف ایلمشهر قول صحیح جائزدر (و رافضیلارنک ایجادنن بری دخی نادعلیا دعاسیدر که قز لباش شعریدر آ کما دعادر دیو ایتک و اوقوماق و طاشوماق محض خطادر زیرا (نادعلیا مظهر العجایب. تجده عوناً لک فی النواب. بر بیت دور معناسی بودور که یا محمد سن علی بی حاضر که اول عجایبهر کوستریچیدور جمیع بلالهر گده سن علی بی معین بولور سن دیو حضرت علی بی قدرته مدح ایدوب پیغمبری صلوات الله علیه عاجز وزبولقله قدح ایلمشهردر (و مزبور شعری دعادر دیو شرحنده زیاده بالاندر مشلاردر تا که اهل سنت امیدهرنه اعتقاد ایتدروب کندی طریقلارینه سریچه قویمش اولالار بوندهن غیرى الفنا ایتدکلهری دعالارندن بری الف الله (م) محمد (ج) جبرائیل (ع) علی دیو ایتدکلهری دعادر که دیارومده شایع اولمشدر چهار یاری غیریلهرنی ذکر ایتدیه یوب حضرت علی بی کیتوردیگی بودر که پیغمبردهن صو گره خلافت علی نك حق ایدی و حالا امام بالحق علی اولادیدر بلکه جبرائیل پیغمبرلگی محمد کیتوردیگی یانکله غندهن دریوخسه علی یه کیتورمک قصد ایلمش ایدی جبرائیل آردنچه علی بی کیتوردیگی نك اوچوندر بو کلامی ملاعین آشکاره دیبه مدکله رندهن حروفله اشارت ایله یوب غزاة مؤمنینک غزاهلنده اولان دعا خالصه رینه تشویش پراقشلاردرد دخی یا محمد یا علی دیو یازدقلاری و بهضیهری آنی ورد ایتدکلهری رافضیلهر و محمد علی بی سورسنده سودیمک آنلارنک کلام فاحشیدور (اهل سنته لازم اولان بودر که بوفلاردان اجتناب ایدوب مشایخ عظامنک اعتقاد یابنده یازدقلاری اوزره عمل ایدوب حضرت رسول الله دهن صو گره افضل بشر حضرت ابوبکر

بعده حضرت عمر بعده حضرت عثمان بعده حضرت علی در دیو اعتقاد ایتک و جمله سینه محبت و خیر ایله آ گمق اوزریمزه واجبدر. شوشی طریقه اعتقاد قیلماغان آدم اولسه غیر حق السبیل اوزره اولغان کشی کشی تو گل فافهم مرحوم ملا محمد شریف مخدوم بخاری نك حضرت عثمان رضی الله تعالی عنه که لمن ایتکن کسه نهنی هجو ایدوب انشاد ایلدیکی ایاتی اوشبودر *

الحج اوج هدایت درلر اصحاب کرام * اشبو مضموندر کلام افصح خیر الانام جاهسی تعظیمی فرض عیندرسی حرام * ایتمه ابراز تعند بو حدیثه التزام (یوقسه شیطان هم ایدر لمن ای سفیه عقلی کم)

اول سفیه سامان که کفر ایدوب عرض شعار *

زمره صحب عظامه طعن ایتسه آشکار

ایکی کون اوزره اولور روئی سیاه شرمسار *

دوزخ اچره حاله ابلیس آغلار زارزار

(نوبهار رحمت ایسمزمن وعنه هیچ دم)

بو مبارک زمره به طعن ایتمه ای شیطان سرشت *

حسن آمالی قیلوب عرض مدار فعل زشت

خلد باغن ایلدوب پدروود ایدوب ترک بهشت *

یوقسه ترک مسجد ایت اول طازم دیروکنشت

(یاچکل بو فعل زشت کدن سن ای شیطان شیم)

افتخار ایلر وجود بد سرشتسکه حجیم *

خواجه درسک درر تلبیس شیطان رحیم

خلدنک جنت سرایندن سکا ایسمز نسیم *

چونکه حکم ایتش عذابک اوزره رحمن رحیم

(در که ابلیسه اولد گمی غلام بی درم)

چوق اسفدين مبدشندن قيلمديك فيض اکتساب *

سب ايدوب اسلام اساسينك يازق ايتديك خراب

اوشبو قواگدن ضميرم اولدي قان بغرم کباب *

تاش دکل کو کلم که تا کوسترسه بر حرفیکه ناب

(فرض در تبيع قضايه اهجگي ايتسون قلم)

خواه تنظيمات اولسون خواه فرمان اله *

اهل اسلامك عمومن سبي دربي شك گناه

زده قالدیکم عظام دینه اولسون اشتباه *

اولدی معلوم که حاسددر برنجی روسیاه

(بس خلودی درجهنم شعله سینه مغنم)

ایسته سک کرنیل فیض رحمت پروردکار *

حایة تجدید ایمان ایت یگیدن اختیار

بو سوز گدن توبه خاص نصوح ایت آشکار *

زمره اصحابه اول اخلاص مند اسلام وار

(اوشبو حیضك توبه غسلندن اولور طهره علم)

ای غفور لم یزل کشاف بی تمثیل راز *

ایلرم تقصیر نا معدودمک عفون نیاز

هرته کم چوقدر و تقصیرم و تحسینم آز *

باقه تقصیرمه عفو ایت ای کریم کارساز

(جاده ابراز عصیان اوزره غایت مضطرم)

پایه تصدیق و ایمانی ای رب انام *

دین پاک احمد مختار ایله ایت مستدام

حب اصحابی ایله رفع ایله قلبمندن ظلام *

چهار یار باصفانك حتی عفو ایت احترام

(خاطر عالیسنی صای بنده که ایله کرم)

اعتنادم باغنی ای کردکار خیر و شر *

خضر سنت آب حیوانندن ایله سبز وتر

کوثر فردوس نعمانیدن ایتنیل کامور *

اشبو یولدن غیری هر یول اولسه اول یولدن قوتر

(فخر موجوداتنك آی و صحیفه بن چا کرم)

(تمت)

فخر عالم وجوده کلدکلهری وقتده بلائکه کرام لهره امر اولندی که صاف

صاف اولوب ایچله رنده ملک نك بری یا امینه بونی طوغردغنك وقتده بن تعوذ

ایتدی کم وقتده سند خی الله تعالی یه صغندرهن سن و دیه سن که (اعینده بالواحد

من شرکل حاسد وقائم وقاعد عن السبیل حائد عن الفساد جاهد وکل خلق

فاسد من نافث او عاقد وکل جن مارد یا خذ بالمرصد فی طریق الموارد لا

یسرونه ولا یطوفونه فی یقظة ولا منام ولا طعن ولا مقام یدالله فوق ایدیهم

حجاب الله دون عادیهم) یعنی بن آنی بر الله صغندرین هر حسودنك شرندن

دخی آیغن طورانلارین و او طرانلارن یاراماز لغندن و یولدان چقغانلارن

یعنی ضلالتله دوشنلارن شرندن و فساده جهدا یلمین شریرلهرن دخی فاسد

تارقدن دخی افسون او قیرب او فور کانلهردن و باغ بغلیچلهردن و قوتلو جنلهر

دیکه اولوی یوللاری بکلهرلهر و کیلوب کیچله ره ضرر قصد ایدرلهر یعنی باری

خدایه بو جمله دن ضحورن که او یقوده او یاغلقده طولشمیه لهر و ضرر ایدمه

لار و سیرایدن کن و بر یرده طورور کن کنندارین کورمیه لهر که حق سبحا

نه و تعالی نك قدرتی آنلاردان اوستوندور و حجاب حکمنی آنلارنك ظلملهری

بجاوزدهن ایچرودیر یعنی ندکلو ضرر قصد ایتسه لهر اول حجابدن تجاوز ایدمه

مزلهر دیمکدر (والحاصل بو حرز شریفه یه پیغمبر حضرتلهری مشغوللهر ایدی

دع اعدا او چون بونك کبی سریع التأثير حرز اولماز طالبلهره لازمدر که

بوندان غفلت یتیمه‌لر زیرا ابو محمد عبدالکریم بن خلق الله بغدادی بونمویندی
 استخراج ایلشدور رعایتله مجربدر علی الخصوص امینه روایت ایلشدور که واقعه‌ده
 بکابر کسه کلدی یا آمینه سیدالبریه یه یوکلی اولدک دیو خبر بوردی و طوغز
 دینک زمانده اسمنی محمد قویاسن دیدی و کیتدی، وقتا که او یاندم باشم اوچنده
 یسکی کموشدن دوزلمش و یازلمش بر نسخه بولدکه یازوسی (بسم الله استو
 دعک) یازلمش انمدان آشاغی یوقاریده یازیلان حرزینی بالتمام کتابت
 اولنشدی و ابو عمر و آنک اصحابی روایت ایدوب بو حرز شریف بر کشینک
 بیله سنجه اولا هر نامه قول یرده یاتورسه برو بیابانده دخی کیچه لرسه اول
 کسه یه ضرر اولمیه دیو بیان ایلشدور *

حضرت آدم یره ایند کدن سرور انبیاک طوغدینی تاریخه کلنجه بش مک
 سکز یوز سنه اولمشدر. اشراف تواریخ یازدینی اوزره حضرت آدم ایله
 نوح نبینک آراسی مک یوز سنه در و اهل تواریخ قولنجه حضرت آدم
 یره ایند کدن طوفان نوحه کلنجه ایکی مک آلتی یوز ایلی سنه در و حضرت
 نوح فوتنه حضرت ابراهیم طوغدینی وقته کلنجه آلتی یوز قرق ایکی سنه در و
 بعضیلار قولنجه مک ایکی یوز آلتش اوچ سنه در. بو تقدیرجه آدم علیه
 السلام هبو طندان ابراهیم علیه السلام طوغدینی کونه کلنجه اوچ مک آلتی
 یوز اون یدی یل اولور و حضرت ابراهیم نکل ولادت تاریخندان هجرت تاریخنه
 کلنجه ایکی مک اوچ یوز یتش اوچ یدر که اکثرک قولنجه بش مک طوقسان
 طوقز یل اولور و اما موسی علیه السلام ایله آدم علیه السلام وفاتی مایینده
 بش مک بش یوز آلتش ش یل مرور ایلشدور و بعضیلار قولنجه یدی یوز
 یل اولمشدر (فاما موسی علیه السلامک وفاتله هجرت تاریخنه وارجه مک
 آلتی یوز قرق یدی اولمشدر و سلیمان نبی ایله تاریخ هجرت مایینی مک یوز
 ییله قریب اولمشدر و بعضیلار قولنجه سلیمان وفاتندان فخر عالم طوغدینی
 زمانه کلنجه مک آلتش ییل کچمشدر و لکن عیسی علیه السلام طوغدینی

زماندان هجرت تاریخنه آلتی یوز اوتوز ییل مرور ایتشدور که بو تفصیل
 ماو محله کلنجه اشراف التواریخده مسطوردر (و اما محمد بن جریر الطبری
 یازدینی اوزره آدم یره ایند یکی کوندن فخر عالم طوغدینی کونه کلنجه که
 نورانده بویله در یدرله دورت مک آلتی یوز قرق یدلدر (و اما نصاره قولنجه
 بش مک طوقز یوز یتش ایکی یدلدر و لکن عبدالله بن عباس تفصیل ایتدیکی
 اوزره آدم علیه السلامدن طوفان نوح علیه السلامه کلنجه ایکی مک یوز ایلی
 آلتی ییل (و نوح طوفانندان ابراهیم علیه السلام زمانه کلنجه مک یتش
 طوقز ییل و ابراهیمدن موسی علیه السلام عصرنه کلنجه بش یوز آلتش
 بش ییل و موسی علیه السلامدن سلیمان زمانه وارنجه بش یوز اوتوز آلتی
 ییل و سلیمان نیدن اسکندر ذوالقرنین دورینه کلنجه یدی یوز یتش ییل
 یدی و اسکندر زماندا عیسی یه کلنجه اوچ یوز آلتش طوقز ییل اولدی
 و عیسی علیه السلامدن فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم زمان سعادتنه کلنجه
 بش یوز ایلی که علی الحساب بش مک طوقز یوز یکر می بش ییل اولور.
 انتهى کلامه والله اعلم کنز الاخبار لعنی افندی *

❦ بسم الله الرحمن الرحيم ❦

الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى * وبعد ختم من يس شریفه کلد کده
 زیرک جامع شریفده وعط اثناسنده يس شریفک نضا ائلهندن بر مقدار سنه
 نقل اولندی (يس تلامیذدهن برسی نقل اولنان احادیث شریفه نکل ترکی به
 ترجمه سنی رجا ایلی بز دخی مراننه مساعده ایدوب تفاسیردهن نقلنه شروع
 ایلدک اولکه نافع اولان شأ الله المعین تمامی میسر اولدقده بو رساله نکل
 اسمی (تذکیر الناسین فی فضائل يس) اولا دیو مناسب کورلدی. معلوم اوله
 که بو سورده کریمه نکل بش اسم شریفی واردور. وَالْکِیسِ سورده يس *
 ایکنچیسى قلب قرآن * اوچنچیسى دافعه * دورتنچیسى قاضیه * بیسنچیسى

معناه یسین دینلدی اولنده مذکور اولوب و نیچه اسراره اشاره اولندیقندن
 اوتوزی قلب قرآن دینلدی زیرا ایمانک حتی حشره اعتراف ایله دور حشر
 ایسه بو سوره کرمده ابلخ وجه اوزره مقرر دور (دافعه دینلدی هر بریمز
 دن سنه دفع ایلدیگندن اوتوری قاضیه دینلدی هر حاجتی قضا ایلدیگندن
 اوتوری معمه دینلدی هر خیر وبرکتی شامله اولدیغندان اوتوری یا خود دنیا
 و آخرتک خیرنی صاحبزه عام قلدیغندن اوتوری ننا کم تفسیر ابو معافده و
 تفسیر قاضیده ومدار کده و شیخ زاده و غیر تفاسیر و حواشیده مذکور دور
 بوندان سو گره معلوم اولا که موضوع اولان حدیث معهودده ماعد اوارد
 اولان مطلق حدیث شریف ضعیف ایسه ده مجموعی یگرمی دن زیاده دور ننا
 کیم در منثورده امام سیدوطی و مصاعد النظر نام تألیفده شیخ بقاعی یازارلار
 تفسیر کواشیده همان بر حدیث شریف ایراد ایدرله که اول حدیث شریف
 (اقرؤ اعلى موتسا کم یسین) لفظیه دور و بو حدیث شریفده جمله ده وارد دور
 معنای شریفی موتا کوز مرضا کوز اوزرینه یس شریف سوره سنی اوقونک
 دیمک دور ضیا الدین مقدسی دخی فضائل اعمالده ایسکی حدیث شریف ایراد
 ایدر (برسی کواشیده گی کبی ایکنچیسینی انس روایتی اوزره) ان لکل
 شی قلبا و قلب القرآن یس کتب الله له بقرأتها قرأة لقرآن عشره مرات
 لفظیه در اجمال اوزره معنای شریفی تحقیق هر شینک قلبی وارد قرآن
 کرمک قلبی یسین شریفدر و هر کمگه یسین شریفی اوقیه آنک قرأتی
 سببیه قرآن کریمی اون گره اوقماق ثوابنی آنک اوچون یازار الله تعالی
 دیمکدر تفسیر مدار کده آنچق اوچ حدیث شریف یازار اولگی سینک مفهوی
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم سعادتله بیورور تحقیق هر سنه اوچون
 قلب وارد دور تحقیق قرآنک قلبی یسین شریفدر هر کم وجه الله مراد
 ایدر اولدیغی حالده یسینی اونیته آنک اوچون مفره اولنور و قرآن عظیمی
 یگرمی ایکی گره اوقمش کبی اجر و ثوابدن ویریلور ایکنچیسینی سعادت ایله

بیورور هر کمگه حاجتی اوتکنچیه یسین شریف اوقیه حاجتی قضا اولانه
 اوچونچی بیورور بر کمگه یسین شریفی اوقسه آج ایسه الله تعالی آنی طویدره
 صوسز ایسه سو بیره یالانچای ایسه کیدره خوفی وار ایسه امین قیله وحشتی
 وار ایسه هونس اوله فقیر ایسه بای ایده زندانده ایسه اخراج ایده امیر ایسه
 خلاص ایده ضال یسه هدایت ایده مدیون ایسه خزیه له رنده دن دینی نضا
 یسه بو سوره دافعه و قضیه آسمیه اولنور هر کونی نی اندان دفع ایدر هر
 حاجتی نضا ایدر مدار نقلی بونده تمام اولدی لکن بو اوچنچی حدیث شریف
 تفسیر تیسیرده بوندان اوزوندر زیاده سی ار کن اوقسه اولانه مسافر اوقسه
 سفری اوزرینه اعانت اولنه یتیکی اولان اوقسه یتیکی بولاصباح اوقسه آخشا
 مه د کین الله تعالی نک اماننده اولا آخشام اوقسه صباحه د کین الله تعالی نک
 اماننده اوله (وینه تفسیر تیسیرده حسن بصریدان مرویدر که حدیث شریف
 اولمق اوزره نقل ی ر رسول اکرم صلی الله علیه وسلم سعادت ایله بیورور هل
 جنت جنتنده قرآن عظیمدهن اوقماز طهو یسین شریفی اوقورلار (وینه تیسیرده
 حدیث شریف اولمق اوزره ابو هریره روایت ایدر بر کمگه بر کیچه ده رضا
 لاه تعالی یسین شریف اوقسه اول کیچه ده الله تعالی آنی مغفرت ایده تیسیر
 نک کلامی بونده تمام اولدی (تفسیر ابن عادلده مغفور اولدیغی حالده صباحلار
 دیور روایت ایدر (وینه ابن عادلده ودر منثورده یحیی بن کثیردهن مرویدر
 بیورور که بزه بالغ اولدیکه بر کمگه صباح وقتنده یسین شریف اوقسه اخشامه
 د کین فر حده اولمدن خالی اولمز و اخشام وقتنده اوقسه صباحه د کین
 فر حده اولمدن زائل اولماز بو ایکی تفسیر نک کلا لاری بونده نهایت بولدی
 (اما شول حدیث شریفکه تفسیر حدادیده (و تفسیر ابو معافده ودر منثورده
 بیورومشلار ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عندهن روایت اولمق اوزره اول
 حدیثک آخرنده هر کمگه یسین شریفی اوقیه یگرمی حجه معادل اولور و هر
 کمگه یسین شریفی د کلمیه فی سبیل الله ملک آلتون انفاق ایتش کبی اولور و

بر کسه یسین شریفی یازسه و صوونی اجسه آنک جو فنه مک دو اومک یقین و مک رحمت کرر و هر دردغل آندان نزع اولنور. بو لفظله نقل اولندان حدیث شریف منکر در دیوینه در منثورده (امام سیوطی تنبیه ایدر ابن مردویه و بیهقی تخریج ایدرلهز ابو برده رضی الله تعالی عنه ایدر بر کسه یسین شریفی بر کره او قوسه گویا قرآن کریمی اون کره او قوش کبی اولور (ابو سعید رضی الله تعالی عنه ایتدی ایکی کره او قوش کبی اولور. ابو برده ایتدی سن ایشدیکی تحدیث ایله بن ایشدیکی تحدیث ایدرون و بن ارتخریج ایدر ابن عباسدان نبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم ایدر آرزو محبت اوزرینه یسین شریف اوقنه ایدر مکانه اولایدی اتمندن هر انسانک قلبنده یسین شریف اولایدی (طبرانی و ابن مردویه سند ضعیف ایله انس رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمدهن روایت ایدر آنلار دخی سعادت ایله بیوررلار بر کسه هر کیچه یسین شریفنک قرآنی اوزره دائم اولسه صو کره وفات بولسه شهید اولدینی حالد اولور. دارمی عطا بن رباحدان تخریج ایدر بگا بالغ اولدیکه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بیورر بر کسه صباحده یسین شریف او قوسه اول کوننک یسری اعطا اولنور اخشامه دکین و اگر اخشام او قوسه اول کیچه نك یسری ویریلور صباحه دکین و آخر حدیث شریفده بیورر هیچ بر میت یوقدرکه آنک اوزرینه یسین شریف اوقنه میتندن مراد خسته (الا الله عظیم الشأن آنک اوزرینه سكرات الموتی اسان ایدر بو کلامشا به روایتلهز چوقدر. تعبیرده مشایخ دیرلهر ایدیسه میت قتنده یسین شریف اوقنسه آندان عذاب تخفیف اولنور امام بیهقی شعب ایمانده ابی قلابهدهن تخریج ایدر که ابو قلابه ایدر بر کسه یسین شریف او قوسه او کسه یه مغفرت اولنور. آج اولدینی حالد او قوسه طوق اولور ضال حالنده او قوسه هدایت بولور. یتیک صاحبی او قوسه یتو کن بولور. طعامنک قلتنندن خوف ایدوب اول طعام آ کلاما کفایت ایدر. میت قتنده او قوسه اولم آ کلاما اسان اولور.

طوغرمقده عسرت چکن خاتون قتنده او قوسه یکنلک ایلهن طودرر و بر کسه یسین شریف او قوسه اون بر کره قرآن کریمی او قوش کبی اولور. هر شی نك قلبی واردر قرآن کریمنک قلبی یسین شریفدر. امام بیهقی ایدر ابی قلابهدهن بزه بو روشچه نقل اولندی ابو قلابه ایسه کبار تابعین ده ندر. اگر آندان صحیح ایسه کندی یانندان سویله من الاعن بلاغ سویلهز. حاکم و بیهقی نقل ایدر که ابو جعفر ایدر بر کسه قلمبنده قسوة قلب بولسه یسین شریفی بر جام کاسه یه زعفران ایله یازا صو کره شرب ایدر و بروایتده رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلهزی صباح نمازنده یسین شریف ایله سورده فاتی اوقش (و عمار بن یاسر رضی الله تعالی عنه هر جمعه کونی منبرده یسین شریف او قور ایدی و سعید بن جبیر رضی الله عنه بر محنون اوزرینه یسین شریف قرأت ایلدکد، جنونندهن خلاص اولدی (و ابو الشیخ تخریج ایدر عبدالله بن محمد ایدر بر یوله سلوک ایلدکمه آنده غول ایدی (بس بر خاتون کوردکمه اوزرنده معصفر قافتانلار و ارسریر و قندیللهز اوزرنده اوطورمش بی دعوت ایدوب بری کل دیدی (بس بن دخی بونی کوردکده یسین شریف اوقنه باشلادم قندیللهز سوندی. بگا نه اشلهدک بگا نه اشلهدک یا عبدالله دیمگه باشلادی (بس بو طریق ایله سلامت بولدم دیدی بو حکایه نك راویسی محمد بن سهل مقری درکه خوفندن و مطالبه سلطاندان سزه بر نرسه اصابت ایتدکده یسین شریف او قوسا آرز سزدهن دفع اولور طبرانی جابر بن سمرهدهن رضی الله تعالی عنه تخریج ایدر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلهزی صباحده یسین شریفی اوقور ایدی ابن عدی و غیریلهر تخریج ایدرلهز ابی بکر الصدیق دان رضی الله تعالی عنه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم سعادت ایله بیورر بر کسه والدیننک یا اکیسیننک برسن قبرنی هر جمعه کونی زیارة ایدوب آنلار قتنده یسین شریف او قوسه اله عظیم الشأن هر حرفنک عددیچه آنک گناهن مغفرت ایدر (صاحب الابانه عائشه صدیقیه

رضی الله تعالی عنہا دن تخریج ایدر رسول اکرم صلی الله تعالی علیہ وسلم بیورور قرآن عظیم الشانده بر سوره کریمه واردر که عندالله آگه عظیمه تسمیه اولور و سوره کریمه وینه ایله مضر قبیله سندن چوق کسهیه شفاعت ایتسه کره کدر که اول یسین شریف سوره کریمه سیدر بیورور بو مجموعه وعی درمنثور ده مسطوردر وینه در منثورده وحصن حصین ده ابن عباس دن مرویدر که حضرت علی رضی الله تعالی عنه ایتدی یا رسول الله قرآن عظیم صدرمدن بو شانور و قچار بر خوشچه حفظ ایدم (بس رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تله ری بیوردی سینگا بر ایکی کلمات تعلیم ایدیم که آنلار ایله سیننی الله تعالی نفلندره وسنک تعلیم ایدکن کسهیه دخی اول کلمات نفع ویره دیدی حضرت علی نعم یا رسول الله بابام آنام سینگا فدا اولسون تعلیم بیورنک دید که سعادت ایله بیوردیکه جمعه کیچه سند، دورت رکت نماز قل اولکی رکتده سوره فاتحه ایله یسین شریف او قورسک ایکنچی رکتده فاتحه ایله حم دخانی او قورسک اوچونچی رکتده، فاتحه ایله آم تنزلی سجده او قورسک دورتنچی رکتده فاتحه ایله تبارک الذی او قورسک تشهددهن فارغ اولدقه الله تعالی یه حمد وثنا ایله بگه ونیده ره صلوة ایله و مؤمنه ره استغفار ایله صگره بودا اوقیه (اللهم ارحمنی بترك المعاصی ابد امانا بقیتنی وارحمنی ان تسکلف مالا یعیننی وارزقنی حسن النظر فیما یرضیک عنی اللهم بدیع السموات والارض یاذا الجلال والاكرام والعزة الستی لا ترام استئلك بالله یارحمن بجلالک ونور وجهک ان تلزم قلبی حفظ کتابک كما علمتنی وارزقنی ان اتلوه علی النحو الذی یرضیک عنی واستئلك ان تنور بالکتاب بصری و تطلق به لسانی و تفرج به عن قلبی و تشرح به صدری و تستعمل به بدنی و تقوینی علی ذلک و تعیننی علیه فانه لا یمنیننی علی الخیر غیرولا یوقله الا انت) اوچ جمعه یابش جمعه یا یدی جمعه بو مذکورى اشاه باذن الله تعالی قرآن کریمه حفظ ایدرسن بو اجابت اصلا و قطعا هیچ بر مؤمنی خطا

ایدوب تجاوز و تعدی ایتمه مشدور بیوردی صلی الله علیه وسلم (بس یدی هفته دن صو گره حضرت علی کلوب قرآن کریمی و حدیث شریفی حفظ ایتدوکنی خبر ویرد که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم کعبه نك ربسی حتی اوچون مؤمن کامل ایمش سن غیریه دخی تعلیم ایله یا اباحسن غیریه دخی تعلیم ایله یا اباحسن بیوردی والله تعالی اعلم درمنثورنک کلامی بونده تمام اولدی (امام بقاعی (مصاعده النظر نام تألیف ده سوره توبه ده حضرت علی دن روایت ایدر رسول اکرم صلی الله علیه وسلم سعادت ایله بیورور سوره برأتی و سوره هودی و سوره یسین شریفی و سوره دخانی و سوره عم نی منافق حفظ ایدم (وینه بقاعی مرحوم سوره یسین ده ایراد ایدر که عائشه صدیقہ رضی الله عنها دن آنلار دخی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت لارندن آنلار دخی سعادت ایله بیورر بر کسه بر کیچه ده آم سجده و یسین شریفی و اقتربت الساعةنی و تبارک سوره سننی اوقسه اول سوره کریمی آنک اوچون شیطان دن حرز اولور مصاعدا النظر نك نقلی تمام اولدی (عکره دن مرویدر که ایدر قریشه دن بر بلوک کسه بر یره جمع اولوب بعضیسی ایتدی بن محمدی کورسه ایدم آگه شوپله و شوپله ایدردم دیر ایکن بس رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت لاری آنلارنک یانته کلوب اوزرله رینه طوردی (ودخی بس و القرآن الحکیم فهم لا یبصرون) دکن آنلارنک اوزرینه اوقودی و بر اوچ طرپراق آلوب باش لاری اوزرینه صاحدی آنلاردهن بر کسه کوزنی قلدرب آگه باقمغه و بر کلمه سویلمه که قادرا اولمادی رسول اکرم حضرت لاری سعادت ایله یانلارندن کچدی و کیتدی بس آنلار باش لارندن و صقال لارندن طپرانلاری سلوب والله کورمدک والله ایستمه دک والله عقل ایتمه دک دیمکه باشلادیلار که (ننه کیم تفسیر تیسیر ده و درمنثورده مذکوردر (قریش کفره سنک اولولاری دارالندویه اجتماع ایدوب ابلیس بر ابلیس دخی بر شیخ نجدی هیئتنده ایچله رنده بولنوب حاصل صاحب سعادت صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تله رینه

سؤ قصد ایلدکله رنده مبارک قدوسنی احاطه ایدوب بچمه سنه انتظار حکایه نده اوزرله رینه چغوب یسین شریف نیک فهم لا یبصرون آیه کریمه سنه وارنججه اوقیوب باشلارینه طوپراق صاحبوب سعادت ایله کیتدیگی مشهوردر (تفصیل مراد ایدن مصادد النظر نام کتابه نظر ایلسون الحمد لله رب العالمین و السلام علی الدوام علی سید العالمین *)

(فخر کائناتک آزادلی قوللاری و جاریه لهری و خدمتکارلهری و کاتبه لهری و وفیقلاری و سلاحلاری و مؤذنه لهری بیان ایدر

اولا آزادلی قوللاری اشرف التواریخ فولنججه قرق اوچدر. اما طبری قولنججه اون یدی کشیدر. اولا زید بن حارثه صائب آلتش قولیدر (ایکنچی زیدنک اوغلی اسامه (اوچنچی ثوبان یعنی مشتری قولیدر (دورتنچی طهران حبشی که بر خاتوندان میراث قالمشدر (بشنچی ابورافع (آلتنچی سلمان (یدنچی آسیه (سکزنچی آغنه (طوقزنچی ابو امیه (اوننچی ضمیره (اون برنچی ریاح (اون ایکنچی مطهران (اون اوچنچی که اسمی تشبه ماعداسنک اسمه لری معلوم دکلد (و اما جاریه لهری اون بردر و حر الاصل اولوب خدمت ایدنلهر آلتی کسه در. بری انس بن حارثه اوغللاری درهند (واسما بری (ربیعہ بن کعب و بری ابن مسعود نعلیننی حفظ ایدردی و بری عقبه بن عامر ایدی قاطرینه خدمت ایدردی (اما وحی کاتبه لری یگرمی یدی ایدی ابوبکر عمر بن الخطاب عثمان بن عفان علی بن ابی طالب زبیر بن عامر بن فهیره عاص اوغللاری (خالد بن ابان سعید عبدالله بن الارقم (حنظله بن ریغ (ابی بن کعب (ثابت بن قیس بن شام شرحبیل بن حسنة مغیره بن شعبه عبدالله بن زید جهیم بن صلت خالد بن ولید ملائ بن الحضر (عمرو بن عاص عبدالله بن رواحه محمد بن سلمة عبدالله بن مسعود هیقب بن فاطمة زید بن ثابت معاویه بن ابی سفیان رضوان الله علیهم اجمعین * (اما مؤذنه لهر دورتدر بلال بن ریاح ایکنچی عمر و بن ام مکتوم الاعمی اوچنچی سعد القرط (دورتنچی

ابو محذورہ رضی الله تعالی عنهم رفیقلاری و حارسه لری و بارزله لری (ابوبکر (عمر (عثمان (علی (حسن (حسین (حمزه (ابوذر (مقداد (سلمان (حذیفه عمار رضی الله عنهم (و اما ازواج النبی علیه السلام دخول ایتدکلهری ازواج طاهرات بونلاردر. خدیجه. سوده. عائشه. حفصه. زینب. حریمه. ام سلمه. زینب بنت جحش. ام حبیبه. جویریہ. ریحانه. میمونه. صفیه در رضوان الله تعالی علیهم اجمعین. و اما بونلاردان ماعدا خاتونلاری که آنلاره دخول ایتدکلهرنده و نکاحلار عقمنده و خطبه لارنده و کندولهرن رسول الله غه عرض ایتدکلهرنده و نفسا لهرن فخر کائناته باغشلا دقلارنده اختلاف ایلشاه درر آنلاری بیان ایلک واجبدر (بری اسما بنت نعمان رسول الله علیه السلام آکا طلاق و بردی. بری دخی فیسل بنت قیس بری دخی فاطمه بنت ضحاک و بری عمر بنت معویه و بری لیلی و بر دخی اسما بنت صلت و بری دخی ام شریک و بری دخی امهانی که حضرت علی نیک قز تونداشی ابو طالب قزی (بری دخی امیه بری دخی صفیه بنت اسامه بزنی دخی جره بری دخی سوده بنت قریش بری دخی حونه بری دخی امامه بنت حمزه و بری دخی عروه بنت سفیان رضوان الله تعالی علیهم اجمعین و الله اعلم کنز الاخبار لیلی افندی *

❖ بیان اولاد النبی علیه السلام ❖

عبدالله بر اسمی ظاهر در و بری دخی طیب بری دخی ابراهیم رضی الله عنهم اجمعین. و قزدان اولادلاری (زینب (رقیه (ام کلثوم (فاطمه رضی الله عنهم اجمعین. فخر کائناتک عمه لری عبدالله طلب اولادلاری اصح روایت اوزره اون ایکیدر. حارث، ابوطالب، زبیر، حمزه، ابو لهب، عیدان، مقوم، ضرار، عباس، قثم، عبد الکعبه، جحل در که اسمی مغیره در. بس بو اون نفر کسه

بالکلیه عبدالمطلب اوغلا را بدو . بیغمبر من نساک باباسی عبدالله اون اوچنجی
واقع اولور بعضیلهر عبدالکعبه یوقدر دیرلر بعضیلهر قتم یوقدر دیرلر اماغمه
لهری ام حکیم بره صفیه اروی عاتکه امیه عمله رندن فقط ایکی کسه ایمان
ایله مشرف اولدیلار بری حمزه وبری عباس (کتیر الاخبار لعلی افندی)

(بسم الله الرحمن الرحيم) (شعر)

بو زمانه داغی عالمه رنک شیخ له رنک کیومی . اما الخيام فانها کخیا مهم .
چاطری اولده اولغان عالم صوفی لهر کیومی . واری نسا الحی غیر نسا لها
کبوک اما اچنده گئی کشیسی اوتکن زمانه

اولغان عالم لهر کبوک تو گل . (ح حدیثکاک قرآنه اشارتدور)

علم المکاشفة نیک حصولی حقیقه حدیث کیلدی ح اذا دخل النور فی القلب انشرح
علم المکاشفة فی تعبیر ممکن تو گل حدیث کیلدی ح ان من العلم بهیئة المکنون
بزم طاعت مزده اجتهاد قبلغان من له ره اله البته ق والذین جاهدوا انفسهم لهدینهم

کورسه ترمن یوالار مننی قرآم کیلدی سبیلنا
علم المکاشفه بنده ده حاصل بولامی مگر حاصل

بولادنیان اعراض ایله . حدیث کلدی ح التجانی عن دار الفروور

علم المکاشفه ایله علم المعامله نیک فضلی ح فضل العالم علی العابد کفضل علی
حذنه کلدی

والمعاملة القبیلة هر کیمه واجب بولغان ح طلب العلم فریضة علی کل مسلم
خصوصه و مسامه

بلکن من له برلن بله کن برابر ح تل هل یتوی الذین یعلمون والذین
بولماسسزاق حقیقه لا یعلمون

دین عامن او گره نو خصوصه کیلدی ق لیتقیهوا فی الدین

بلوب گناه قیلو حقیقه قرآن کیلدی ق کبر مقتدا عند الله ان تقولوا اما لا
تفعلون .

دخی شول خصوصه حدیث کیلدی ح اشد الناس عذابا عالم لا ینفمه الله
بعلمه

کتاب شولای نه یتکن دیب هر کیمه ح لا یفتی الامیر او مأمور او . تکلف
قنوی بیرمه سسزاک حقیقه

بیر گن صورتده اوز کو گلدن طلب ح استفت قلبک وان افتاک المقتون
قیلو حقیقه

علم او گره نیکنده شفقت قیلو حقیقه ح انا لکم مثل الوالد لولده)
حدیث شریف

بلکن علمن ستر قیلو حقیقه حدیث کیلدی ح من کتم علما الجم بلجام من النار
عامگه اهل بولماغان کسنه گنه یتو حقیقه ح (لا تطرحوا الدر فی افواه الکلاب)
فهی قدری علمنی نه یتو حقیقه حدیث ح (امرنا ان نتکلم الناس علی قدر
حقو لهم)

خلیفه اولغان آدمگه طمعنی کیسمه ک حقیقه ق (قل لا اسأ لکم علیه اجرا)

یا که خلقنک یوزن اوزینه دوندرو حقیقه ح (من تعلم للمباهات اوا لممارات
اولصرف وجوه الناس فهو فی النار)

شا کرد اعتنا ذینه آرتق تواضع قبلماق علم ح (ایس من اخلاق المؤمن التملق
او گره نیکنده غیر وقتده افراط تواضع الا فی طاب العلم)

قیلما سسزلق حقیقه

شا کرد استاذینک او گره تمکنه کو گل ق (ان فی ذلک لذکر لمن کان له
قویق حقیقه) قلب

امام ابوحنیفه نیک فضلی حقیقه باشقه امامالاردان ق (ابوحنیفه سراج امتی)

آدميله رنى جنله رنى عبات اودچون خلق قـ (وما خلقت الجن والانس
 قبلغان خصوصه) (الا ليعبدون)
 عبادتدن برسى نماز ايكنلگينه هم آندان حـ (ما افترض الله تعالى على خلقه
 اول توحيد ايكنلگينه) بعد التوحيد اذهب اليه من الصلوة
 نمازنى قصداً قويوب او قومي قالغان حـ (من ترك الصلوة متعمدا فقد كفر
 خصوصه كيلدى) (اي قارب الكفر)
 طهارت ايله طشنى هم اجنى باكله و خصوصه حـ (الطهور نصف الايمان)
 مؤذن بولورغه كوچوك يتمسه امام بولو حقه حـ (كن مؤذنا فان لم تستطع
 فكن اماما)
 امامغه قوم راضى بولماغان خصوصه حـ (ان لا يتجاوز الصلوة الرأس)
 عمل باطن نك افضلتي خصوصه كيلدى قـ (اقم الصلوة لشكرى)
 يالغز الله تعالى نى اويلا ب او قاقده قرآن قـ ولا تقربوا الصلوة وانتم سكارى
 كيلدى (اي من حب الدنيا وكثرة الهموم)
 الله تعالى شول نمازغه قاراماغان خصوصه حـ (لا ينظر الله الى صلوة لا يحضر
 كيلدى) الرجل فيها قلبه مع بدنه
 حضور قلب برلهن او قوغان نماز مقبول حـ (ان العبد ليصلى صلوة و انما
 بولمش حقه) يكذب ما عقل منها)
 درستلكده نماز شريعت كا خلاف بولغان قـ (ان الصلوة تنهى عن الفحشاء
 نه رسه ردهن منع حقه) والمذكر
 نمازده تكبيرك فيلماش سزاق حقه حـ (ان الصلوة تمسكن وتواضع)
 قرآن او كرونهم غيرى كشى كه او گره تو حـ (خيركم من تعام القرآن و علمه
 حقه)

قرآننى جانى اوزره ياتقانده او قاق درست قـ (الذين يذكرون الله قياما
 قرآن كيلدى) وقعودا وعلى جنوبهم
 قرآننى حفظده بولغوجيدرعذابي يكمله تمك حـ (فيه تخفيف العذاب عن
 اوزندهن هم آناسندان آناسندان حديث الوالدين وان كانا مشركين)
 كيلدى)
 قرآننى حفظ ايتكچ او قاقده بولغوجيدر حـ (انه بذنب)
 گناه حديث كيلدى)
 اوچ كوندهن كيمده ختم قيلماق حقه حـ (انه يمنع التفقه)
 حديث كيلدى)
 قرآننى او قوغانده يغالو اگر يغلى آلماسه حـ (اتلوا القرآن و ابكوا فان لم
 كوجله نوب يغلامق حقه) تبكوا فتبا كوا)
 قرآن او قوغانده قاينرماق خصوصه حـ (فاذا قرأتموه فتنوا)
 قرآننى ققروب او قورغه قورقسه ريدان حـ (يفضل عمل السر على الملاينة
 ياشرون او قو حقه) سبعين ضعفا)
 اگر ريدان قورقاسه ققروب او قو حقه حـ (ان الملائكة و عمار الدار
 يستمعون قرآته يصلون بصلوته)
 چونكه تعدى افضل
 قرآن او قوغانده طاوشنى كور كه قيلماق حقه حـ (ما اذن الله بشى اذنه بحسن
 الصوت بالقرآن)
 قرآن او قوجى او قوغانده الوغلامق حقه حـ (لو انزلنا هذا القرآن على
 جبل لرأيتنه خاشعا متصدعا من
 خشية الله)
 قرآن او قوغان كشى درست اعتقاد ايله حـ (من قرأ القرآن فرأى ان
 احدا اوتى فضل مما اوتى له)
 او قو حقه)

حضور قلب ايله قرآن اوکو حقهده ق (يا يحيى خذ الكتاب بقوة)
 قرآن اوکوچی اوکوغانده فـکر قیلو حقهده ق (ایدبر وا آیاته)
 بولغوچیدر قرآنک ظاهر و باطن معناله رنی ح (ان القرآن ظهرا و بطنا لا يفقه
 وجوه كثيرة ايلهن اعتقاد قیلو حقهده) العبد حتى يرى للقرآن وجوها
 كثيرة)
 قرآن اوکوب معنای غریب له رنی استه و ح (اقرأوا القرآن و التسموا غرا
 حقهده)
 اوز بلدگی ایلهن قرآنی تفسیر قیلو ح (من فسر القرآن برأيه فـلم يتبوؤ
 حقهده کیلدی)
 مفسرلارنک اختلافی حقهده کیلدی ق (لعلمه الذين يستنبطون منه)
 مفسرله ر اعتبار قیلوب قاراق حقهده کیلدی ق (تبصرة و ذكري لكل عبد منيب
 قرآنی وحی قیلنمش حقهده کیلدی ق (واوحى الى هذا القرآن لا نذركم
 به ومن باغ)
 قرآنی او قومق یالقاولق کیلگه نچه ق (اقرأ القرآن مانهاك)
 اویته ته ق خصوصنده کیلدی ق (وكلا تقص عليك من انباء الرسل)
 صلوات نه تمك حقهده کیلدی ح (انها صدقة)
 صلواتی سلام ايله جیماق حقهده ق (صلوا عليه وسلموا تسليما)
 دعا قیلماق هم فضیلتی حقهده ح (الدعاء مخ العبادة)
 دعا قیلغان کشینک دعاسن الله تعالى ح (ان الله يستحي ان يرد هاهنا)
 بوش قیلماغان حقهده
 دعا قیلغانده ربنا دیگهن سوزنی بش مرتبه ق (فاستجاب لهم ربهم)
 الك نه يتوب دعا قیلو حقهده)

دعا قیلغان وقتده اورتاچا دعا قیلو حقهده یعنی بيك ق (ولا تجهر بصلوتك ولا
 تجمر ما سسزاق بيك ياشرون قیلما سسزاق) تحفت بها)
 دعا قیلوچینک کویلهب دعا قیلما سسزاق حقهده ح (اياكم والمسجع في الدعاء)
 دعا قیلغوچی دعا قیلغانده زار یلق ایلهن قیلو حقهده ق (ادعوا ربكم تضرع وخفية)
 دعا مقبول بولوون امید ایتو حقهده کیلدی ح (ادعوا الله و اتمموا قنون)
 دعای کوب قیلو حقهده کیلدی ح (ان الله يحب الملحين في الدعاء)
 دعا قیلوچی مقصودی حاصل بولوده ح (يستجاب لاحدكم ما لم يعجل)
 آسما سسزاق حقهده
 دعا قیلوچی مضطر بولماق حقهده ق (امن بحيب المضطر اذا دعاه
 دعا قیلوچی دعا قیلغانده فـکر قیلماق حقهده ق (ويتفكرون في خلق السموات
 والارض)
 ينه فـکر قیلو حقهده کیلدی ح (تفكر ساعة خير من عبادة سبعين سنة)
 الله تعالى نك آية كريمه سن او يلاقى درست ح (ففكروا في آيات الله تعالى ولا
 اولوب ذاتن فـکر درست بولما سسزاق حقهده تفكروا في ذات الله تعالى
 ايرته نمازندان صوكت اشراق وقتينه چه هم ح (انه احب من عتق اربع رقاب
 ايكذديدهن قوياش باتقايچه شوشى ايكي وقتي من ولد اسماعيل عليه السلام)
 ذكر ايله رعايه قیلو حقهده
 دخی سافه رنک ايكذديدهن صوكت قوياش ح (واذكر اسم ربك بكرة واصيلا
 باتقايچه هم اشراق وقتي الوغلاقي حقهده)
 ينه ارشبو وقتي رعايه حقهده ق (وسبح بحمد ربك قبل طلوع
 الشمس وقبل الغروب)
 ايرته نمازندان صوكت هم ايكذديدهن صوكت ح (يا ابن آدم اذكرني بعد الفجر
 شول ايكي وقتده ذكر قیلو حقهده) ساعة وبعد العصر ساعة)

علم او گره نوجی علم ایله شغلله نو حقهده ح (انه افضل من صلوة الف ركة وشهود الف جنازة وعبادة الف مريض)

اوزینه تعین قیلمغان عبادتکه دایمچیلق ح (احب الاعمال الى الله تعالى قبلو حقهده) ادومها

آرتق عبادت قبلو حقهده کیلدی ح (لا بورك لی فی يوم لا ازداد فيه خيرا)
روزه ایله صدقه آراسن جیوهم آورو ح (من جمعها فی يوم غفرله او ادخل حان صور او ایله جنازه آرتندان بارو حقهده الجنة)

تقوی ایله ری کیچن آز یوقلاب عبادت ح (كانوا قلیلا من اللیل ما ایله شغلله نو حقهده) یهجهون

یوقی غالب بولغانچه نماز او قو حقهده ح (لیصل احدکم من اللیل ما تیسر فاز غلبه النوم فلیر قد)

یوقی غالب اولوب نماز او قومق حقهده ح (لا تکابدوا اللیل)

کوچ یتکن نرسه نی دینده تحمل ح (تکلفوا فی الدین ما تطیقون) قبلو حقهده

اللهنک عبادتی نفسکه دشمن طوتماو حقهده ح (لا تبغض الیک عبادة الله)

کیچ طور مقنه اجتهاد قبلو حقهده ح (والذین یبیتون لربهم سجدا وقیاما)
کیچده آز او اسهده نماز قیلماق حقهده ح (صل من اللیل ولو قدر حلبة شاة)
کیچ اورتاسنده ایکی رکعت نماز او تو ح (رکعتان فی جوف اللیل خیر من الدنیا وما فیها ولولا ان اشق حقهده)

علی امتی لفر ضتهما)

یوقی غالب بولوب یوقلاق هم او یغانمق حقهده ح (المنام کله اغلب والقیام کلهما استیظ)

جنازه نمازی ایله علم الک ایله شغلله نو حقهده ح (وابتغوا من فضل الله لا باستماع القصص فهو بدعة)

علمنک آفاتی اونو تماقدر اول علمنی ضایع ح (افة العلم النسیان واضاعته ان یتلماق اهل بولماغان کسه گه سوبله شمکدر تحدث به غیر اهله)

محمد علیه السلامه آل بولغان کسه هر ح (ال محمد کل تقی)
تقوی بولغان من له درر)

آشار من قول لار کبی دخی اولتورر من ح اکل کما یا کمل العیید واجلس قوالار کبی یعنی تواضع برله)
کما یجلس العیید)

هر یولقغانه سلام بییره س بلسکه ح (ابخل الناس من یخل بالسلام)
طایفانغه غنه بیورر)

صو و طکنز طعامکنزی طعامنی صوو و طوب ح (ابردوا بالطعام فانه اعظم بک برکتک الوغسی در)
البرکة)

ابار کنز عالمه رگه دنیاده چراغ کبی در ح اتبعوا العلماء فانهم سرج الدنیا
آخرتده یاقتی پانار کبی در)
ومصاییح الاخرة)

آصرا کنز صارق قوینی برکتکه سیدر ح (اتخذوا الغنم فانها برکة)
الله دان قورقوب آخرتده ضرر لی نرسه له ردهن ح (اتقوا الله وصلوا ارحامکم)
صاقلانکنز دخی ذی الرحم قرداشارلار گزه طوتاشکنز)

جنتنی ذکر برله کواشر دیسز یعنی ح (انضحکون بذکر الجنة والنار بین ایدیکم)
کواشمه کنز حال بوکه جهنم آلد کنزده در)

سزناك عقلير اغكز اللهغه محبتى كامل ح (اتمكم عقلا اشدكم لله حبا)
بوغانكزدر محبتك علامتى محبوبتك مرادى برله عمل قيلماقدر)

گناه بولغان نهرسه لهردن دل سلامت ح (احب الاعمال الى الله حفظ اللسان)
بواسه كو كئل سلامت بولور)

طيو كز قامچى صوقاقتى شبيهه بولغان اورنده ح (ادفعوا الحدود بكل شبهة)
برقومك شريف كسهسى كسه حالينه ح (اذا آتاكم شريف قوم فاكرموه)
موافق كرامت قيلكز)

الله تعالى سو گن بنده سنه بلانى بيورور ح اذا احب الله عبدا صلب عليه البلاصيا
دعاسى واتصرعى واتقيادى كوب بولسون اوچون)

بس بدرسون اولق داشنه اوزينك ح اذا احب احدكم اخاء فليدع له انه يحبه
سومكى تاكه محبت ايكى طرفدان بولسون اوچون

براشده آدمه ر خلاف قيلشسه لار طوتاشسن ح اذا اختلف الناس فالحق في مصر
مصرغه زيره شهرده حلق باردر علما و امرا كوبر)

شول سبيدهن اهليذك بلدهسى وطن ح اذا تزوج الرجل ببليدة فهو من اهلها
اصلى در آنده كرمك برله مقيم بولور)

آدمه رنى قورقتورلق سوزنى ح اذا حدثتم الناس فلا تحدثوهم بما يفرحهم
سوزلهمه كز خورلقنه توشرمكى

اواده قيلسه خورلقنى آرتق بنالاره ح اذا اراد الله بعبد هو انصرف ماله بالبنين
مالنى انفاق ايدهر)

اگر الله بر قومگه خيرنى تلهسه ح اذا اراد الله بقوم خيرا ابتلاه

آنلارنى انواع بلا برله بلا له ندرور گناهلارنى باكله ملك اوچون
بر قريه اهلينه هلاكلكى تلهسه ح اذا اراد الله بقرية هلاكا اظهر فيهم الزنا
وش قيلور آنلار آراسنده زنانى)

هرقتور اول مننى يعنى غفلتدهن ح اذا اراد الله بعبد خيرا عانسه فى منامه
يه قيلور تاكه توبه قيلور گناهلارندان)

بربندهك مرادنى قبول ايتك ح اذا اراد الله ان يستجيب دعاء اذن له فى الدعاء
تلهسه يعنى تونيق بيورور دعاغه)

اذان نه تلهسه ايمن قيلنور ح اذا اذن فى قرية امنها الله عن عذابه الايم
اول قريهنى عذابدان)

مام قيلور دين اشنده اسرار ح اذا اراد الله بعبد خيرا يفتقه فى الدين
شريت فهمله تور اول من كه)

ايه ندرور آدمه رنك حاجتى اول من كه ح اذا اراد الله بعبد خيرا صير حوايج
الناس اليه

سوكلو قيلور اول مننى كورشى ح اذا اراد الله بعبد خيرا حبسه الى جيرانه
لهرينه شربل خصوصده كيلدى)

صاتمغل اول نهرسه نى ايكنجى ح اذا اشترت شيئا فلا تبعه حتى تقبضه
اورنغه اوزك يا وكيلك قبض قيلغانچه)

آز آشاسه طولترور اجنه يعنى ح اذا اقل الرجل الاكل ملاء جوفه نورا
كو كلنه نور طولماقنه سبب قيلور اول مننى)

بركسهنك يورطينه باروب سلام ح اذا سلامت نلنا فلم يؤذنك فارجع
بيررسك اوچ مرتبه)

برصولو برله اچهسون بلكه اوچ ح اذا شرب احدكم فلا يشرب بنفس واحد
مرتبه بولوب اچسون

نانوسه بنده اوزنى ضعيف عاجز ح اذا عرف نفسه فقد عرف ربه

بولماقنى تانور اللهنى اول من قادر ديو

يعنى هر نهرسه الله دان ديب بلور

اگر شبهه سز ظاهر بلسهك بر ح اذا علمت مثل الشمس فاشهد والا فدمع نهرسه نى گواھلق بير گل

قيام حالنده آچينلانسهك اولتورغل ح اذا غضبت فاجلس

برمن منافقغه ياسيد ديسه ح اذا قال الرجل للمنفق ياسيد فقد اغضب بهار به غضب لاندردى اول سوز برله ريسنى

بربنده نك جانى آنسه طهارت اوزره ح اذا فبض روح العبد وهو على الوضوء بولغان حالده شهيدك ثوابى يازلور كتيب له شهادة

سندن هيج بر خير كورمه دم ديسه ح اذا قالت المرأة لزوجها ما رأيت منك يوق بولور اول خاتوننك عملله رينك . خيرا قط فقد حبط عملها

ثوابى الله تعالى نك نعمتى انكار ايله گهن اوچونى

كيمچيلك قيلسه برمن عملده يعنى ح اذا قصر العبد فى العمل ابتلاه الله بالهم واجبله نى قويسه ويا اوراد لارنى فويسه

برمن كه آچاسه برنوع كسبدهن ح اذا فتح احدكم رزق من باب فاملزمه شول كسبكه لازم اولسون اول من

جميع مخلوقات كه رحيم ايله گل ح ارحم من فى الارض يرحمك من فى السماء كو كده يور گوجى رحيم قيلور يا كه كو كده

بولغوجى فرشته له رحيم قيلور الله نك امرى برله

عفو قيلور سز غيرينك خطاسنى ح ارحموا ترحموا واغفروا يغفر لكم عفو ايديگن

آدم له اوچون شول نهرسه كه ح ارض للذاس ماترضى لنفسك تكن مسلما رضا بوانل اول نهرسه نى اوزيگه رضا بولورسن يعنى غيرى مؤمنله نى اوزك

كى كور گل شول وقتده كامل مسلمان بولورسن

عملله نك با كيزه ره گى اوز قولى برله بولغان كسبى در ح ازكى الاعمال كسب الرجل بيده

از كيدلكنى كامل ايتوب تمام قيلميجه باشلاب ح استتمام المعروف خير من ابتدائه بولماقدان صاقلانقل و يا كلكنى استه گل ح استغف عن السؤال ما استطعت شيدهن صورماقدان قوتك يتكهن مقدارى

رزقك اينمكلگنى استه گنر يعنى برده ح استنزلوا الرزق بالصدقة

واشلق لارنك بولماقنى استه گنر صدقه برله ن

سالقون صو برله استنجاجا قيلماق صحت بير گوجيدر ح استنجوا بالماء البارد فانه مصحة للبدواسير

بومارطلق وهم جنكلك قبلغل هم يومارطلق ح اسمح يسمع لك فيلنور الله تعالى دهن

دعانك قبوللغى تيز بولغانى غائب نك غائب ح اسرع الدعأ اجابة دعأ غائب اغائب اوزره ريادة ن و غرض فاسد دهن خالى اولدق اوچون

عمل نك قانديغ راقى نفس برله شيطاننه ح اشد الاعمال ذكر الله على كل حال سوزله نك شريف ره گى قرآ نده هم ولد كر الله ح اشرف الحديث ذكر الله ا كبر ديمش دور هر رانجونك اصلى اولتلا كانچى

آشامقدور يا كه طعام اوستنه آشاماق دور ح اصل كل دا البردة

طعام بر گنر هر كم يخشى غه يمانغه مشهور ح اطعموا الطعام وافشوا السلام قيلگنر سلام نى مسلمان لارغه هر قايسينه ح

سوزنى خوش قيلگنر يا كه كلمه طيبه نى كوب نه يتگنر ح اطعموا الطعام واطيبوا الكلام

ايرشدر گل طعامكنى الله تعالى سو گهن من گه ح اصب بطعامك من يحبه الله تعالى ساك وقتنه ايرشسهك سن ايند گواك ح اذا اصبحت بخير احمد الله تعالى

یعنی سلامتک برله (بیر گیل الله اوچون

صاناب قزغانوب بیر ماگیل صاناب بیر لورح اعط ولا تحص والا فیحص علیک
سیگاده اگر صاناب بیر سهک یعنی بلا حساب ویرمیچه صایوب بیور
زکوة عشر آلورغه قویلمغان کسه که بیر گنز ح اعطوا العامل من عمه فان
عامل الله لا یخب

شول زکوة آچق سندان گرچه بای بولسه ده

(الوغ توقل الله نك امرله رنی یعنی رینه یتکروب قیلغل ح احرام الله فیهمزک
الله تعالی

هر قیلغان اشکنی الله اوچون قیلغل الله ح اعمل اوجه واحد یکفیک الو
جوه کلها)

تعالی هر حاجتکنی ایرشدرور)

یاردم بیر گنز بالالار گنزغه اوز گنز که اطاعتی بولماقغه ح اعینوا اولادکم
علی السبر)

شریعت ادب لارنی او گره تمک برله)

الله نك یاردامی ایدک و صاتوچی برله دور یعنی امانت ح اعلم ان عون الله مع
نصیحت برله
صالحی التجار)

الله یولنده جهاد نك افضل نفس هواسنه ح افضل الجهاد ان تجاهد نفسك وهواك
مخالفت قیلوب شریعتکه تابع اولماقدور)

آنك اوچون بو ذکرله عذاب ابدیه دن قوتلور ح افضل الذکر لاله الا الله)
آنك اوچون شکرانه قیلیم قهر نعمتی آرتدره قنی صورماق بوله دور ح افضل
الدما الحمد لله

عبادتک فضلی الله اوچون دوست لاشو و ح افضل العبادة الحب لله
الله اوچون آجولانودر
والبغض لله)

اللهغه عاصی اولغان کسه لاری عصیان اوچون

دشمان طوتماق دور اما اوزنی موندان آرتق کور. س سزک لازم دور .
دین علمنی بلمه ک دور دین ده ح افضل العبادة الفقه و افضل الدین الورع)
آرتق بولغان عمل تقوی ک دور)

گناهنی تاشلاب یخش لفته کوچک دور ح افضل الهجرة ان تهجر لسؤ
آچلنی اوزنراق گزدر تفکرده اوزنراق گز ح افضل کم عند الله اطولکم
جوعاً و تقصراً

خیانتسن بولغان ایدک و صاتو دور ح افضل الکسب بیع مبرور و عمل الرجل بیده
کذیک لیکه چقماقنی الله تعالی دن کوتمه کدر ح افضل العبادة توقع الفرج
اول عمل نك دائم بولغانی دور یعنی رد ح افضل العمل ادومه ولو قل
قیلوب قالدرو اینچه قیلور .

الله تعالی که بیک شکرانه قیلوچی لار ح افضل عباد الله يوم القيامة الحمدون
یعنی هر نه رسه نی الله دان بلوب حمد نه یتور .

کو گیل نك خشوغ برله اورنده قرار لناماق ح اقرأ فان السکینه تنزات للقران
قران او قوماق سببلی نازل اولور ح اقرأ القران بالحزن فانه نزل بالحزن
الو غ گناه لار نك الوغراقی دنیا سوم کدر

یعنی دنیا اشنی آخره اشندهن آرتق کورور اکبر الکبائر حب الدنيا
و هر بر گناه لارغه سبب بولور .

اولومنی کوب ذکر قیلماق باشقه ح اکثر ذکر الموت فانه یسلبک عماسواه
شغل لاردهن صورر سنی

بربرینه یقین بولغان ایکی ذکرنی ح اکثر ذکر القرینتین سبحان الله وبحمده
کوب قیلگنز

لذت لهرنی کیتهر گوچی نه رسه نك ح اکثر ذکر هادم الملذات الموت
ذکرنی کوب قیلگنز اولومدر اول نه رسه .

کور که عمله ر که عادت لاندردمک برله ح ا کر موا اولادکم واحسنوا ادابهم
اکرام قیلکنز شریعت ده کور کهم ادب لار برله بالالار کزنی

کیچکی آشنی آشاب سگدرمه یزچه ح ا کل العشا والنوم علیه قساره فی القلب
یوقلاماق اقل مراتب ایکی رکعت نماز ایله یا که برجز قران او قوماق برله.
بورچقه آغوجی یا که بورچ بیر گوجی ح - الله مع الداین حتی یقضی دینه)
برله دور الله یعنی یاردم بیرمک برله)

بندنه بولغان مدده مسلمان قرداشنک ح - الله فی عون العبد مادام العبد فی
عون یاردمنده

اخیه المسلم

نیچکه بولغان سویا کمه نیچکه بولغان تیری ح - اللهم ارحم عظمی الرقیق وجلدی
لارمه رحیم قیل)

ضرری بولغانده کامل شفانی قیلما دی و یا که ح - ان الله لم یجعل شفا کم
کو کئل قساوتنه شفا قیلما دی)

یومشاقلق قناعت اوزره بولغان غه بیور ح - ان الله یعطی علی الرقیق ما لایعطی
علی الحرق

قانیق قومسزاق برله بولغان آدم که بیرمه که ننی بیور)

الله تعالی استجیا قیلور یعنی ذاتیغه لایق ح - ان الله یتجی ان یتذب الشیخ الکبیر
بولغان استجیا برله)

رحمتی برله نظر قیلما س چچنی صفاتی بویاغانه ح - ان الله لاینظر الی من یتخضب
قارا برله قیامت کوننده اوزنی یاش صورتده بالسواد یوم القیامة)
قیلوب غیرنی آلدان اوچون)

الله تعالی مباهات قیلور یعنی فضلنی ظاهر ح - ان الله یتباهی الملائکة بمن قل
قیلور آشاماقی آز بولغانه)

مبتلا قیلور رنجوزحت ایله الله تعالی ح - ان الله یتبلی عبده المؤمن بالسقم
دوشمان کورور) حتی یتکفر عنه کل ذنب

طوقلیق اوستنه آشاغان کسه نی دشمان کورور ح - ان الله یتغض الا کل فوق شعبه
یومشاق و شفقت لی اولماقنی سویار الله ح - ان الله یحب الرفق فی الامرکله)
تعالی دنیا و آخرة اشنده)

بندنه نک حمد نه یتمه کنی سوار کور کهم صفلا ری برله ح - ان الله یحب ان یحمد
کیونچ لی کو کئل نی سوار الله تعالی) ح - ان الله یحب قلب الحزین)

بندنه نی کورمکنی سوار هنر و کسب طوة نوجی بولوب ح - ان الله یری العبد محترفا)
حرام وشبهه دان صاقلانغوجی ویا که ح - ان الله یحب المؤمن اذا کان فقیرا متعففا)

سؤال دان صاقلانغوجی بولسه آنی سوار الله تعالی)
تواضع لکندن ایسکی کیوم کیگوجی ح - ان الله یحب المبتذل الذی لایبالی مالبس)

کسنه نی سوار الله تعالی)
بعضی مؤمن که براید گواک مک ح - ان الله یمطی المؤمن بالحسنة الف حسنة)

مک ثواب بیور الله تعالی)
این دور بندنه که رزقنی الله تعالی ح - ان الله ینزل الرزق علی قدر المؤنة)

عبادتده مشقتی مقدار نیچه)
زیرا مؤمن الله تعالی نک هر اشنده ح - ان الحیا لا یأتی الا بخیر)

خبردار بولماقنی بلور شونندان حیا صادر بولور)
ایز گواک که دلالت قیلنغوجی و سببچی ح - ان الدال علی الخیر کفاعله)

اولغان کسه علم او گراتمک امر معروف قیلماق کبی
بندنه نک اجلی نیچک کلمای نیچه قالما س ح - ان الرزق لیطالب العبد کما یطلبه اجله)

رزقی هم کلمای نیچه قالما س رزق استمهک عبادتده
قصورک قیلوب حریصک تیوش دگل دور)

اجلی نک اسمکندن کوبرهک ح - ان الرزق لیطالب العبد اکثر مما یطلبه اجله)
استار بندنه که رزق استمهکده الله تعالی که تفویض ایلامک لازم دور)

یعنی هر قیلغان شکنی الله ح - اعمل لوجه واحد یکفیک الوجوه کلها)

اوچون قیلنل الله تعالی هر حاجتکنی ایرشدرور)
 یاردم بیر کز اوز کز که اطاعتی بولماقنه ح اعینو اولادکم علی البر)
 شریعت اداب لهرنی او گره تک برله)
 ایدگو صاوغوچی لار برله دور یعنی ح اعلم ان عون الله مع صالحی التجار)
 امانت نصیحت برله بولغوجیلار برله دور)
 الله یولنده جهادنک افضل نفس ح فضل الجهاد ان تجاهد نفسك وهواک)
 هواسنه مخالفت قیلوب شریعت که تابع اولماقدور)
 هرکم که سلام قیلکنز بلکنز که ح (ان السلام اسم من اسماً الله فافشوه
 بلعه گن که) بینکم)
 برقومنک الوغی بولغان کسه ح (ان السید لا یكون بخيلاً)
 یعنی بخیل کسنه خرج اقاغ لایق دگل دور)
 الله رضاعی اوچون یعنی عبادت که ح ان المتحابین فی الله فی ظل العرش)
 معاونت غرضی برله بربرنی دوست کور گوجی آدم لهر)
 آدم لهر که هیچ نرسه نی بیرامادی ح (ان الناس لم یطوا شیاً خیراً من
 کورکام خاق دن ایدگو نرسه نی) خاق حسن)
 بریورط اهل لهرنی نک آز بولسه ح (ان اهل البيت لیتل طعامهم فتثور
 آشاماق لاری بیوتهم)
 دنیا ده دائم طوق بولغان کسه لهر) ح ان اهل الشبوع فی الدنيا هم اهل
 اجوع غدا فی الآخرة)
 یتشمس اولش دور ضور اوقده بس الله ح (ان تحت العرش مدينة مثل الدنيا
 تعالی نک عالم لهرنی نک نهایتی یوقدور) سبعین مرة)
 اسلام دینی نک خیرلو اولماقی اسلام ح ان خیر دینکم الیسرة)
 دیننده جنکلك بولماق برله دور)
 اسلام دیننه نصرت بیرماس بیور اول ح ان دین الله ان ینصره الا من

من اول دین نک جمیع طرفلارنی احاطه قیلدی احاطه من جمیع جوانبه
 یعنی علم برله وعمل برله احسان رشفقت برله احاطه قیلدی)
 فائده سز علمک اوزی اوتومه سه ح (ان علما لا ینتفع به ککنز لا ینفق منه)
 غیری که هم او گره اومه سه)
 الله نک غضبنی سوندورور ریاسز ح ان صدقة السر تطفی غضب الرب)
 خالص اولدوقی صدقه)
 ایرشمس اول درجه که حلال معیشت ح ان فی الجنة درجة لا ینالها الا
 طلبنده اصحاب قایغروچی من لهر گنه) الهموم)
 خاص قیلدی آنلارنی وهم صایلادی ح (ان الله عبدا اختصهم لحوايج الناس)
 حاجت لارنی اوتومه ک برله)
 الله بیر گن نعمت نی انفاق قیلوب ح (ان لطاعم الشاکر من الاجر مثل ما
 طعام آشاغوچی لاره بولور شول اجر نک مثلی) للصابر)
 خطقه قارشنی جواب بیرمه نک حتی ح (ان لجواب الکتاب حقا کرد السلام)
 بولغوجیدور یعنی لازمدور قارشنی سیننه خط
 یازماق برله یا که سلام ایتوب یارمک برله)
 هر دین ده بر خلق بولغوچی دور ح (ان لکن دین خلق وخلق الاسلام الحیاً)
 یعنی الله دان اویاوب گناه دان صاقلانماق دور)
 روزه طونماق عبادت که سبب ح (ان لکل شی بابا وباب العبادة الصیام)
 بولغان اوچون عبادت نک ایشگی کبی دور)
 هر طوقان نهرسه نک یا طراطقوچی ح (ان لکل صدأ جلاء وجلاء القلب
 نهرسه سی باردور) الاستغفار ان من احبکم الی احسنکم اخلاقاً)
 حاجتدهن اوزدرماق جمله سندهن ح (ان من السرف ان تأ کل کل ما اشتیهت)
 دور هر آرزو قیلغان نی آشاماق)
 سز نک میکا سوکلو کز شریعتده ح (ان من احبکم الی احسنکم اخلاقاً)

کور کهم خلق لار برله بولغوجی من لار)
 الله نك باراقماقنى واجب ايتكهن ح (ان من موجبات المنفرة ادخال السرور
 عمل لار جمله سندان دور) على اخيك المسلم
 حقیقه سنده باراقماقنى واجب ح (ان من موجبات المنفرة اطعام المسلم)
 قیلغوجی مسلماننى طعام لاندرمىق)
 عمل له رنگ اعتباری آخرده خیر اولماق ح (انما الاعمال بالحواتم)
 برله دور زبره بعض عمل ربا وعجب کبی نه رده لار برله باطل بولور ننگ کم ایمان
 افعال کفر برله باطل بولور)
 بودور موندان باشقه دگلدور من ح (انما انا بشر اغضب كما يغضب البشر)
 آدم دور من آدم لار کبی آچولانور من)
 درستلکده ایمان ننگ نوری قویص ح (انما الايمان بمنزلة القميص مرة
 کیددور یا که ایمان اوزی بعضی وقتده قتمسه و مرة نذعه)
 بنده دن قویص کبی آیرلور وزائل اولور
 لفظ کفر و افعال کفر سبب لى)
 سزده ن مقدم گى امتله رنى هلاك قیلدى ح (انما اهلك من كان قبلکم الاختلاف)
 کتابلار نده خلاف قیلشمه قیلاری یا که اعتقاد
 لازم اولغان اش له رده اختلاف قیلشدیلار)
 ننگ کیم حمام اسسی برله ظاهر بدئالار پاك ح (انما جهنم على امتى مثل الحمام
 بولور جهنم حرارتی برله گناه دان پاك اولور)
 نفس هو الارنى تابع قیلماق برله دور غیر له ر ح (انما هلاك الناس باتباع الهوى
 نك مدح ثناسنه یعنی كشى نك ثناسنه مغرور اولور) الثنا)
 عقل سز كشى گناه ده قائم بولور توبه قیلماس ح (انما المجنون المقيم على
 معصية الله تعالى)
 پیغمبر علیه السلام ایدی جبرائیل نه یته دور ح (انا لا ندخل بيتا نيه كلب و صورة)

دیب بز رحمت فرشته لاری)
 تحقیق ننگ سز کورمس سز ربگزنى ح (انکم ان ترو ربکم حتى تهواتوا)
 تا که اولما اینچه)
 چاره یوقدور خاتون آ لماقده طوی آشی ح (انه لا بدلعروس من وليمة)
 یاصامق دان عقد وقتنده یا که زفاف وقتنده)
 بر من حاجتنی الله تعالی دان دعا برله صوراماسه ح (انه لم یسئل الله یغضب
 علیه)
 قبول ایله مه س لکنی صورادم بر دوست ننگ ح (انی سألت الله ان لن یقبل
 دوستی ضررنه قیلغان دماسنی دعاً حیدب علی حیدبه)
 سنت قیلدوم یا رقت یتین قیلدوم یا که ح (انی فرضت علی اهتی قرأة یس کل لیلته)
 تقدیر قیلدوم امت لاریمه هر کیچه یس اوقونی)
 الله ننگ اسمنی ذکر قیلماقنى مکروه کوردم ح (انی کرهت ان اذکر الله الاعلی
 طهر)
 مکر طهارة اوزره بولغانم حاله جائز کوردم)
 شریعت یولنده طوغری و محکم اولسه گز ح (ان تستقیموا تفلحوا)
 اشان سئک الله تعالی که براشنی قیلور دیب کامل ح (ان تصدق الله یصدقک)
 اشانماق برله الله تعالی که اول اشنی راستقه چنارور)
 بر ایندگو اشنی قیلماق ننگ خیر مهمل بی کار ح (ان تفعل الخیر خیر اک)
 اوتسکه ر مکنک دان)
 شادلاندرسه سزنى نمازینک مقبول بولماق ح (ان سرکم ان تقبل صلاتکم
 تقوی و دیانت کسه امام اولسون) فلیؤمکم خیارکم)
 سنی استهب بارسه آطلی عسکر سن قاچقانگده ح (ان طابتک الحیل هاربا)
 قویم اغل ایرته نمازینک ایسکی رکعت سنتنی ح (فلا تترکن رکعتی الفجر)

الله تعالی حکم ابلهسه بر بالانک وجودنی زوج ح (فلا قضی الله شیئا لیسکو
منی صوونی رحم که یبارمهسهده)
نن وان عزل)

یعنی قصه قیلعل طوبق دان توبهن تیشرمگل ح (ان کنت عبدالله فارفع ازارک)
شریعت یولنده آدشماسه ایردی اولامت ح (ان لم تفضل امتی لم ینم علیها
دوستنه قائم اولماس ایدی دوشمان)
عدوا ابداء)

قایغولاردان قوتولماقنی الله تعالی دهن کومتهک ح (نلتظار الفرج من الله عبادة)
صبر برله و شکایت قلمیچه)

نفسکه نعمت بیر گل اسراف و تقیر قلماینچه ح (انعم علی نفسک كما انعم الله
فقیر بولورمن دیب قورقماغل)
علیک)

میقلار گزنیک توبندهن کیسگن ابرک ح (انهکوا الشوارب واعفوا للحمی)
قویگن کيسما گن یا که کوب قیلو گن زور قیلگن سقالنی)

شیخ رحمة لله علیه نیک الف هاحدیثی ح (اهل البدع کلاب اهل النار)
مقدم کلتور کی اشارت دور میق اوسترب یور گن آدم لهر اهل بدعت دهن دور
اول الله تعالی نیک ذکر ی برله مشمول بولماق ح اوصیک بذكر الله فانه یسلبک
دنیا محبتندهن چقارور سنی
عن الدنيا)

وصیت قیلنه من سگه آخرتده ضروری ح اوصیک بتقوی الله وصدق الحدیث
اشله ردهن صاقلانماق برله

دخی تکبیر ایتمک برله هر بلندی لر که ح اوصیک بتقوی الله والتکبیر علی
منکان وقتده
کل شرف

صاتوچی لار، یقین و مصاحب بولماق برله ح اوصیکم بالتجار خیرا فانهم
بولغان حالده اول صاتوچی لار خیر اوزه الله یردالافاق وامنأ الله فی الارض)
تعالی ایمین لاری دور اول خیر اوزه بولغان صاتوچی لار)

الله تعالی نی ذکر قیلور لار اول من لارنی ح (اولیأ الله الذین یدکرون الله عن رؤیتهم
کورمک لارندهن زیره آنلارنک یوزلارندهن صلاح و تقوی علامتی ظاهر اولور)

الله تعالی نی طانماق دور شریعت بلدر گن ریشچه ح (اول العلم معرفة الله
واخر العلم تفویض الامر)

ملا یعنی برله اشتغال دین سکوت ایهمهک ح (اول العبادة الصمت
بنده نیک میزان غه سالنغان عملی نیک اولی ح (اول ما وضع فی میزان العبد
عائده سینیک نقطه سی دور .
نفقة اهله)

(قیامت کوننده حوض کونر که کیلگن لارنک اولی الله تعالی رضاسی اوچون
بر برنی دوست طوتقان من لار دور ح اول من یرد علی الحوض المتحابون فی الله)
جنتده که داخل بولغان لارنک اولی خیانت دان ح (اول من یدخل الجنة التاجر
یاغان دان صاقلانغان صاتوچی لار دور
الصدوق)

ایدالات قیدلیم موسزنی ثوابی کوب نهرسه که ح (الا اداکم علی شیء عظیم
صو برله صوغارمق دیر اول نهرسه
اجره قلیل مؤنته اسقا المأ)

(اوز گنی قاچرمق لازم دور سیکنا یدک تنم ح (ایاک والتنعم فان عباد الله
دان الله تعالی نیک خاص بده لاری لذت و تنعم برله مشمول بولماس لار) لیسوا بمتنعمین
قاچرمق صاقلانماق لازم دور اوز گنی یاوز ح (ایاک وصاحب السؤفانه قطعة
بولدش دان
من النار)

صاقلانماق اوز گنی بوزچ دان کوندوزن کیچن ح ایاکم والذین فانه هم باللیل
چونکه اول کیچه و کوندوزنک قاینیسی دور .
و مذلة بالنهار)

(قاچر گن اوز گنی قزل توسلی کیوم لار ح ایاکم والحمرة فانها احب الزینة
برله زینت لانمک دان
الی الشیطان)

(قاچر گن اوز گنی زار لایوب شکایت قیلوب یورمک دان ح ایاکم والفرع
قاله ثلاثا)

مزاح و اویون سوزلاردان و کشی کولدرمک ح ایاکم والمزاح فانه ینذهب
دان صاقلانماق زیرا مؤمن نیک قدرنی یبارور
بها المؤمن)

قايو بر خاتون اولسه زوجي اول خاتون دان ح ايما امرأة ماتت و زوجها راضى بولغان حالده) عنها راض و خلق الجنة

آجولاندرسه زوجنى اينار اول خاتونغه ح ايما امرأة اغضب زوجها فعليها لعنة الله

صاقلانگز و غيرى نك سوزنى غيرى كه كوچرمك دهن ح اياكم والنميمة ونقل الاحاديث

قايو بر بنده نك ايتي حرام نعمت دان اوسسه ح ايما لحم نبت من حرام فالنار اولى به تموغ اوتى لايقدور اول ايت كه)

قايو بر مسلمان ايسه بر مسلمان قولنى تعظيم ح ايما مسلم قبل يد مسلم فهى اوچون ايكي سجده نك برى دور ثوابده ح احدى السجدين لله تعالى)

استغفر الله كلمه سى اخلاص و ندامت برله ح الاستغفار فى الصحيفة يتلا لا نوراً عمل دفترنده نور بولوب ياطرار

اسلام دى الله تعالى دهن اويالوب معصيت ح الاسلام الحياء والسخا فى الله لا دهن صاقلانماقدر بومارطلق قيلماق الله تعالى اوچوندر) فى غيره

اسلام باكدو هر لايق بولماغان كرله ردهن ح الاسلام نظيف فتتظفوا لله لا يدخل بس ظاهر كزى باطنكزى باك تيلكز كزاهلاردان الجنة الا النظيف

معيشته اسرف و تقيردهن صاقلانوب ح الاقتصاد نصف المعيشة و حسن اورناجه طورماق) الخلق نصف الدين

خدمه ر برله بر كه اولطروب آشاماق ح الاكل مع الخادم من التواضع بر كونده طويغاچه ايكي مرتبه آشاماق اسراف ح الاكل فى اليوم مرتين

يعنى حاجتدهن زانددور) من الاسراف

بارارده غيريله آلدنده آشاماق زبونك ح الاكل فى السوق دنائة خيمه كدر

استغفار كزاهلارنى يوغالتتوچيدرح الاستغفار ممحاة الذنوب

مازنك افعالى تمام قيلماغان ضعيف امام ح امام الضعيف ملعون

امامت ثوابندان محرومدر

امام قومك نمازنى اجنه آلفوچيدر يخشى ح الامام ضامن فان احسن فله

اوقوسه اوزينه ده قومكده ثوابدر اكر يخشى واهم وان اسأ فمليه لا عليهم

اوقوماسه مكروه فعلله رنى قيلماق برله كزاهلى اوزينه بونور قومكده بولماس

امانت يعنى خيانتدن صاقلانماق تارتورح الامانة تجلب الرزق والحياة تجلب

زقنى و بايلقنى الفقر

رانجوله رالله تعالى نك بوله كيدر زيره طهارة ح الامراض هبة الله عررجل للعبد

الذنوب و رفع درجاته سييدر)

ساج وسقالى آياق اوزره تارماق پيدا تيلور فقرنى ح (الامتشاط قائما يورث الفقر)

تركله درر قبرله رنده نماز اوقورلار بو حكمنى ح (الانبيا فى قبورهم يصلون)

خواص انبيادان صاناغانلاردر)

هر نهرسه ده قيلورغه آشقماسسزاق خيردر ح (الاناة خير الا فى الصالح)

بلـكه عاقبتنى فهمله مك بعدنده قيلور)

آشقماسسزاق صبر برله بولماق وقر برله ح (الاناة من الله والعجلة من بولماق هر اشده)

الشيطان)

بيك كوب توبه قيلغوچى شول من در) ح الاواب الذى يذكر ذنوبه فى الخلا فيستغفر الله)

تقدير كه ايمان كيلتروب هر اشنى الله ح (الايان بالقدر يذهب اللهم

تعالى دهن كورمك) والحزن)

الله تعالى طرفندان كيلمگن حكمله ر كه اوشاماق ح (الايان ثابت فى القاب

يقين بر شريف و عظيم نهرسه دريا كه گاه كيته طورغان نهرسه در) والبقين خطرة)

كامل ايمان كو گدل برله الله تعالى نى تانما قدر ح (الايمان معرفة بالقلب و اقرا
 اعضالار برله عمل قيلم قدر)
 باللسان و عمل بالاركان)
 ايمان اهلينك اشى طمعدان پاك بولماق ح (الايمان عفيف عن المطاعم
 دور و هر شينى الله تعالى دن كوتمكدر)
 و عفيف عن المحارم
 ايمان ايكي يارطيدر يرمى الله تعالى نك ح (الايمان نصفان نصف فى الشكرو
 بير گن نعمتله رنى اورينه طوتماق يرمى صبردر)
 نصف فى الصبر)
 عبدالرحمن بن عوف حضرتله رينه ايدى ح (بارك الله لك او لم ولو بشاة)
 خابون آدم يا رسول الله ديگه چ)
 خارجدن كر گن كمسه نك حيرانلى ح (بالداخل دهشة فتلقوه بمرحبا
 و قورقودى بولور بس يراقو كز آ گنا مرحبا برله)
 طعامنك بركتى طعامدان اول قول يومق برله ح (بركة الطعام الوضوء بيه
 و صو گندان قول يومق برله در)
 والوضوء بيمه)
 حجنگ ايزگى اولماقنه سبب مسافرله ره ح (برالحج اطعام الطعام و طيب
 طعام بيمكدر)
 الكلام)
 الله دان قورقوب كوزنك ينعلاماقى الله ح (بكاء العيون و خشية اللب رحمة الله)
 تعالى نك رحمتى دور)
 يوره نك و كوزنك ينعلاماقى الله ح (بكاء الكبد و العين من الله تعالى)
 تعالى نك رحمتدان دور)
 صبى بولماغان يورطده كامل بركات بولماس)
 ح بيت لاصيدان فيه لابركة فيه)
 بنده برله شركه توشمك آراسنده ح بين العبد و بين الشرك ترك الصلوة
 طو تاشدر غوجى وسيله نماز قويمقدر)
 نى ياوز قومدر قوناق توشردش آنلار ح بئس القوم لا ينزلون الضيف
 قاره ديگنگز جهنمه ندر آنك اصلى ذكر)
 ح البحر الاسود من جهنم)
 قيلورغه سبيدر

كامل صاران كمسه آنك حضورنده بيم ح البخيل من ذكرت عنده فلم يصل
 اسمم ذكر قبلنا ميگا صلوات ايميه)
 على
 بركت اوچ نهرسه ده در يعنى خاتونده يورطده آطده ح (البركت فى ثلاث فى
 المرأة و الدار و الفرس)
 جماعت نمازنده در يا كه جماعت برله ح (البركة فى ثلاث فى الجماعة و الثريد
 آشماقده در ايتلى آشه در سحر وقتنده غى آشه در)
 والسحور
 بركت دينده الوغلاز كزغه يولداش بولماق برله در)
 ح البركة مع اكابر كم)
 خوشلق برله كولوب قاراماغك مسلمان ح (تبسمك فى وجه اخيك صدقة)
 قرداشنك يوزينه صدقه در)
 اوجا حنك زيتله رى طهارت صوى ايرشكن اورنقه ايرشور ح تبلغ حلية
 الجنة مبلغ الوضوء
 حرام بولور جهنم هر توبه نچيياك تواضع ح تحرم النار على كل حين لين سهل قريب)
 كمسه كه هر كمكه يومشاق بولغوجى جكل بولغوجى هر كمكه يقين بولغوجى
 كمسه له ره)
 اوتسكل يعنى عفو قيلم اول سخينك گناهي ح (تجاوز عن ذنب السخى
 قوان طو تقوجى الله در يعنى ياردم قيلور)
 فان الله اخذ بيده كلما عثر)
 فرشته له رنك هديه سى مسجد كه خوش ح (تحفة الملائكة تجمير المساجد)
 اسلى نرسه ياندر ماقدور)
 مثقال نك آطى دان بر مقدار حرامنى ح (ترك دائق من حرام افضل من
 قويماق افضل دور الله دن قورقوب سكسان ملك حج دان)
 ثمانين الف)
 فرض حج صو گنده يعنى نفل حجدهن ح (حجة بعد حجة الاسلام)
 الله تعالى كه احتياجنى بلدروب دعا قيلماس سزاق گناه دور ح (ترك الدعاء معصية
 قصدى برله نماز قويماق شركه كه يقين ح (ترك الصلوة شرك)

قیلموچیدور یا که نفس اللهغه شریک قیلماق دور (

یخشی ائقغه قارشى یخشی ائقنى قیلماقنى ح (ترك المكافات من التطفیف)

قویماق اولچهوده جیگئلک جمله-مدهن دور (

کورشیگنز زیرا عداوتنى کیتارور ح (تصافحوا یذهب الغل من قلوبکم)

یر شهادت بیور هر بر قیلغان عمل برله ح (تشهد الارض على كل احد بما عمل)

دوست ائق و یتین ائق حاصل قیل اللهغه عبادت ح (تعرف الى الله في الرخاء يعرفك

برله طابور الله تعالى سینی یاردم قیلماق برله) (في الشدة)

کوگئل که یتین قیلا طورغان نهرسهنى ح (تعلموا الیقین)

اوگره ننگز اهل یتین که مصاحبت برله (

جیه برله آتا طورغان آراسنده بولموجی دور ح (تعلموا الرمی فان ما بین

علامت یعنی اوجماح باقچهسى بولور آخرتده الهدفتین روضة من رياض الجنة

یا که اوجماح باقچه-سینه کرمک که سبب بولور)

جیهنک ایسکی طرفی آراسنده بولموجی ح (تعلموا الرمی فان ما بین الهدفتین

اوجماح باقچهسى (الروضة)

اللهدان قورقوب حرامدان و شبه لاردهن صاقلانماق ح (تقوى الله عزوجل

راس كل حکمة)

یتهر سیکئا امامنک قرأتی) ح (تکفیک قرأة الامام خافت اوجهر)

ایذ گواک نئک تمامی یعنی یاشرونده بر توردلی ح (تمام البران تعمل في السر

آشکاره ده ایسکنجی عمل قیلساڭ اول ریافتاق علامتی دور) عمل العالنية)

سوزنک آرا کئزده سلام بیرشمک نئک تمامی ح (تمام تحیتکم بینکم المصافحة)

کورشمک دور آرتورماق تکفف دور (

یابشگنز محکم بولغان توتتهغه یعنی اوشبو ح (تمسکوا بالعروة الوثقى قول لا

سوزنی کوب ذکر قیلگنز) (اله الا الله)

دیک راستلق برله امانت بولغان صاتوجی لار ح (التاجر الصدوق مع النیین

و الصدیقین و الشهدا)

اشنی اللهغه طابشروب یور کسز قورقاج ح (التاجر الحیان جبان محروم)

بولغان صاتوجی لار طابش دان محروم دور (

اشنی اللهغه طابشروب بهادراق برله قیلغان ح (التاجر الجسور مرزوق)

صاتوجیلار طابش برله مرزوق دور (

ح (التاجر الصدوق لا یحجب من ابواب الجنة)

خیانتدهن یالغاندان امین بولغان راستلق ح (التاجر الصدوق تحت ظل

برله بولموجی صاتوجیلار) (العرش يوم القيمة)

یالغاندان خیانتدهن آ نط ایتمهکدهن ح (التجار هم الفجار)

صاقلانماغان صاتوجیلار فاجر لاردور (

اخلاص برله توبه قیلغان من لار گناه قیلماغان ح (التائب من الذنب کمن لا

کبی دور عذاب قیلنماس ائقده اما درجه ده برابر بولماس) (ذنب له)

شهبدلار دنیانی طاشلاب اللهغه یونه لمهک کبی ح (التائب من الذنب بمنزلة

تائب لار هم اللهغه متوجه اولدیلار) (الشهيد)

اللهنک نعمتی سوزله مک و خضوع و سرور ح (التحدث بالنعمة شکر)

بر که اظهار ایلمهک شکرانه دور (

نکاح لانمک برکت که ورزق نئک کیدک لگینه سیدور ح (التزوج برکة والولد رحمة)

سبحان الله دیمک الله اکبر دیمک نفل صدقه ح (التسبیح والتکبیر افضل

دان افضل دور مالی بولماغان کسه که) (من الصدقة)

تقوی بولغان من لار ضرولاردان صاقلانمش دور ح (التقی آمن محفوظ والفاجر

خائف مفرور)

ذکر قیلماق اللهنک قدرتنده یرده کوکره ح (التفکر فی عظمة الله ساعة خیر

من قیام لیلة)

یوردکی حکم لارنده تفکر سن بر کیچ عبادة برله قائم بولماقدان (
 خرما کورمک توشده ییز گهک طوتماقنی کورمک ح (التمر فی النوم رزق
 یشل اولان کورمک والحمی وجد والحضرة الجنة)

گناه دان توبه قیلماق قیلغاننه او کزیمک تل ح (التوبة من الذنب الذم والاستغفار)
 برله استغفار قیلماق و قیلماسقه عزم ایتمه ک دور آنک اوچون ندامت عزم نی
 لازم ایدر)

تواضع لک عالم که درجه نی آرتدور ح (التواضع لا یزید العالم الارتفاعه
) هر اشنی اللهغه تابشماق عقل برله هر نهرسه

الله دان دیب بلگهن بعدنده کو کئل که بیر گوجی ح (التوکل بعد الکنس
 موعظة)

حلا که کرد که اوچ طاش لازم دور آنلاردان ح (ثلثة اجمار عند الحلال لیس
 بری نجس بولماسون) منهن رجیع)

آنک اوچون و نهرسه لارکان دماغ کابخار ح (ثلث ثورت قسوة القلب حب
 قابلاب فکر یول لاری باغلار) الطعام والنوم والراحة)

تبارک سورسه سی قبر عذابنی منع ایدر ح (ثلثون آية سورة الملک تمنع عذاب
 اوچوجی دان یا که قبر اهلندن) القبر

ایسکی دعا قایتارلماس اذان وقتنده بری ح (ثنتان ما تردان الدعاء عند النداء
 یغمور یاغاند) وتحت المطر

آنک اوچون بو کله لار یقین نی آرتدور ح (جود ایمانکم اکثر وامن
 کو کئل نی نور برله طواطرور) قول لا اله الا الله)

میق نی توندان کیسکز صقالنی یرک قویکز ح (جزوا الشوارب و اعفوا
 الاهی)

الله تعالی نك تقدیر قلمی یازدیده کییدی ح (حق النلم بما هو کائن الی یوم القيمة)

یعنی بوشادی قیامت که چه بولاچاق نرسه له رنی)

بلانک بیک مشقتلی سی محتج اولوب صورار ح (جهد البلاء ان تحتاجوا
 منع قیلنمش بولورسن) الی ما فی ایدی الذس فتمنعون)

ذکر و علم مجلسنده حلقه اورتاسنده یا که ح (الجلس وسط الحلقة ملعون)
 حلقه آراسنده سو گزدان کروب تابتاب اواطرغوجی)

یعنی اوشبو جمله نی معناسنی اعتقاد برله ح (حسبی الله ونعم الوکیل امان
 ذکر قیلماق هر قررقوجی لاره امان اسکدور) اسکل خائف)

تیوش دور حرام نعمت دان اوسکهن ایت که ح (حق للحم نبت من السحت
 ان لا یدخل الجنة)

طابق طایتوب یورمک یا که طوتوب یورمک ح (حمل المصاعلامت المؤمن
 الله راضی لنی اوچون یخشی کمه نی) وسنة الانبیاء)

دوست طوتماق فاجر کمه نی دوشمان طوتماق ح (الحب فی الله والبغض فی
 الله فریضة)

قان صورتماق مو کزن برله یا که سولوک برله ح (الحجامة تزیید فی العقل
 قوة حافظه یاده آلم قنی آرتدور) وتزیید فی الحفظ حفظا

اقرزاق برله رحیم و شفقت برله ح (الحلیم رشید فی دنیا والاخرة
 بولغوجی شفقتلی یومشاق کشی ح الحلیم یتغافل والکریم ادا تدر عفی
 کشی نك عیبنی بلمه گهن که صالنور)

بر بری برله جیلوب مونچاغه کرمک ح الحمام حرام علی نسا امتی
 عذر سن نعمت که شکرانه قیلماق اول ح الحمد علی النعمة امان لزوالها

نعمت نك زوالندن اماندور شکرانه قیلماق سوزاق زوالنه سبب دور)
 آلکز صاف بوغان شبهه سن نهرسه نی ح خذوا ما صفا فدعوا ما کدر

قویکز بولغانچق وشبهه لی نهرسه نی

سزنگ ايد گوره گنگز کور کاسراک ح خیارکم احسنکم قضاء للدين
 بولغانگن بوریچ اوتهمهك گه)
 حتی بوریچی کورکم تولهمك صدقه ح خیر الناس خیرهم قضاء للدين)
 سریه جمله سندن دیهش لار)
 یخشی اتق نك نوعسی کوبدر ح الخیر کثیر وقلیل فاعله)
 آنک اوچون آدمه ر دنیاغه اقبال ایله مشدر)
 مشقتله رنی دفع اوچون اوقی طورغان ح دعأ الکرب لاله الاالله الخلیم العظیم)
 دعأ ایزگیلککه اعانت قیلغوجی آنی ح دلیل الخیر کفاعله)
 قیلغوجی کبی ثوابه مستحق بولور)
 برمن نك بوریچی بولسه اول بوریچ ح دین الرجل اذا مات معلق فی قبره
 اول من گه باغلانور تا کم بوریچی ثوته لگه بچه) حتی یقضی دینه)
 الله نك ضمانته کر گوچی در یعنی ح الداخل بیته بسلام ضامن علی الله)
 الله تعالی اول من گه خیر برکات بیرمک برله کفیل بولور)
 بر گناهغه سببیچی گناهنی قیلغوجی ح الداعی الی الشر کفاعله)
 کسه کبی بوریچ دین گه نقص وعیب ح الدین شین الدین)
 کیلتر گوچیدر)
 آغریق بوریچ کوتهمک کبی در مشقته ح الدین غل ثقیل)
 ایرنك فضیلتله رنی کیمتور) ح الدین ینتص من الدین والحسب)
 حیواننك اچندن جانسز چقغان ح زکاة الجنین اذا اشعر زکاة امه)
 بالاسنی بوغازلامق آناسی کبی لازمدر)
 پیغمبرله رنی یاد ایتک ویا ذکر قیلماق ح ذکر الانبیاء عبادة)
 عبادتدر اولمنی ایسکه توشرمک صدته ح ذکر الموت صدقة)
 کبی ثوابه مستحق بولور دنیا دان محبتنی کیسه رروب آخرت قایغیسنی
 کرتکم سبیلی)

اللهنی ذکر کوکل قساوته شفادر یعنی ح ذکر الله شفأ القلوب)
 نورلی قیلور غفلتنی بهرور)
 صالحلارنی ذکر قیلنسه گناهغه کفارت ح ذکر الصالحین کفارة الذنوب)
 بونوب آلاوغه تابع اولماقنه سبب بولور اوزینک تقصیراتی فهمه ر)
 قبرنی ذکر قیلماق قبرده محتاج اولغان ح ذکر القبر یقربکم من الجنة)
 نه رسه لورنی تحصیل گه سبیدر)
 نفس برله جهاد قیلماقدر زیره ح ذکر النار من الجهاد)
 تموغنی ذکر قیلسه آندان صاقلانماق اسبابنه متوجه بولور اما نفس اوز
 هواسی برله یورمکنی تقضا قیلور)
 حضور قلب برله ذکرده مشغول ح الذکر خیر من الصدقة)
 بولماق نفل صدقه دان خیرلی در کو گلفنی نورلی قیلغان اوچون)
 ذکر قیلماق نفل روزهدان خیرره کدر) ح الذکر خیر من الصیام)
 الله تعالی یواننده غزاده یا که حجد، علم بسبعمائه ضعف)
 تحصیلنده ذکر برله مشغول بولماق آرتق بولور صدقه اوزهرنه آنک اوچون
 بو وقتلار الله تعالی گه کمال توجه برله یونه لمک وقتلاریدر)
 ذکر ایتمککه موفق بولماق الله تعالی ح (الذکر نعمة من الله فادوا شکرها)
 نك نعمتی در بس شکرانه سنی اوته گنر یعنی ذکر موجب بچه عمل قیلگنر)
 توبه نیچیلک صنقلق مؤمنگه خیردر ح الذل للمؤمن خیر من العز والرفعة)
 الله تعالی نك ذکرینه وتضرعگه سبیدر)
 آلتوتنی کموش که آلمترماق ربادر مگر ح (الذهب باورق ربأ الا یدایید)
 نسیه گه قلماسه جائزدر)
 کو گنده علم حکمت وهدایت اولماقنك ح الحکمة مخافة الله تعالی)
 باشی الله دان قورقماق وتقوی اکدر)
 دیننك قوتلی بولماق نك باشی ح رأس الدین الورع)

تقوى الك بهيزاكدر)

صا توده طابشناك باشى يومار طلق و جيگلك ح رأس لرج السماح)
 قيلماق وهم غير كه قائدهنى قصد ايله مكدر)

كو كده يرده بولغان هرايز گيلك نك ح (رأس كل بر فى السماء والارض الجوع)
 باشى آچلقدر)

مسلمانلار نك يوز صووندان طيدى ينى ح (رحم الله امراً كف لسانه عن
 عيابهونى ظاهر قيلوب قدرلهونى يبهرمهونى اعراض المسلمين)
 چالنه ايله ايكي ركعت افضلدر چالنه سز ح (ركعتان بعمامة افضل من سبعين
 يتمس ركعت نمازدان ادا ب شريعتنى وتجملى ركعه بنير عمامة)
 رعايه قيلغان سببلى)

ياگا طوغان بالانك ايسى اوجاح ايسندن ح (ريح الولد من ربح الجنة)
 زيره مؤمنك بالاسى جنتندن كيلور دنيا برله بولغان اسدان مقدم جنت ايسى
 اول بالادان كيتمهس)

الله تعالى نك جميع مخلوقاته رحيم شفقت ح (الراحمون برحمهم الرحمن)
 قيلموجى من لهركه الله تعالى رحمت قيلور)

تونه طوروب نماز اوقفوجى من ح (الرايح بالليل كالمصلى فى سبع سموات)
 هر اشده يومشاقلق برله واورننه قاراب ح (الرفق رأس الحكمة)
 مصاحبت چه اش قيلماق حكمتنك باشيدور)

معيشتنده يومشاق بولماق يعنى هر ح (الرفق فى المييشة خير من بعض التجارة)
 نرسهنى اورنى برله توتماق يعنى بعضى صا تودان كلمه كهن قائده حاصل بولور)
 هر نرسهنى موافق اورننده استعمال ح (الرفق ينفع فى الدنيا والاخرة)
 قيلماق دنيا ده و آخرتده قائده دور)

بر مالغه كفيدل بولغان كسه توله گوجيدور ح (الزعيم غارم)
 اول ماللى بوج ايسى توله مهسه)

زوجنه اطاعتلى موافق بولغان خاتونلار ح (الزوجة الموافقة عون الرجل
 على دينه)

مؤمن نك قدرنى و صوره تينك حسنتى ح (سرعة المشى تذهب بهاء المؤمن)
 كيدارور اينز يورمك)

ايز گى كسه غيرنى كوروب عبرت آلور ح (السعيد من وعظ بغيره)
 آقرنلق صبرلى برله بولماق بر غنيمتدور ح (السكينة مغنم وتر كهامغرم)
 ح (السلاح على المؤمن صدقة)

توشده سوت اچمكى كورمك خالص ح (شرب اللبن محض الايمان)
 ايمانغه دلالات ايدا)

قول لار كذيزه كله ردر خواجه لار آنلار نك ح (شر المال فى آخر الزمان)
 حق لارنى رعايه قيلماسه مواخذة اولورلار) الممالك)

الله تعالى اوچون ديسب صورالورده شول ح (شر الناس الذى يستل بالله ثم
 كسه يه بيرمهس آدم لهرنك ياوزيدور) لا يعطى)

خاتوننه بالالارينه سو خلق برله ونفته لارنده ح (شر الناس المضيق على اهله)
 طارلق قيلغان آدم لهرنك شريدور)

منم امت لهرم نك علامت لهرى صراط ح (شعار امتى اذا حملوا على الصراط
 كويرينه منسهلر يا الله لا اله الا انت ديمك دور) لا اله الا انت)

يعنى مؤمن لهرنك بوسوزى قيامت ده نور ح (شعار المؤمنين فى ظلمت القيمة)
 بولوب علامت اولور) لا اله الا انت)

يورطده صارق قوى آصراماق بر كتدور ح (الشاة فى الدار بر كة والدجاجة
 فى الدار بر كة)

بوج نياسى قبرنده بغاولانمش بولور ح (صاحب الدين مغلول فى قبره الى
 بوجى ثوته لكه نيجه) قضاء دينه)

الله تعالی حی دور کریم دور حیالی ح (ان الله حی کریم يستحی اذا رفع
کسه له رکبى منع نور اول الله غه برکسه (الرجل اليه يديه ان يردهما
قولنى کوتارسه بوش بولغان حالده صفراً خائبتين

اميدسن بولغان حالده قايتارماقدان)

مؤمن لهونى صداراقى فعل له برله ح (ان الله يبتلى المؤمنون وما يبتليه الا
بلا لا ندورور) (اسكرانة)

الله تعالی بورچ لانفوجينك وياکه بورچقه ح (ان الله مع الدارين حتى يقضى
بير کوجينك يردمى برله دور اگر دينه مالم يكن دينه فيما يكرهه الله تعالى)
بولماسه بورچى الله تعالى مکروه کور گهن معصيت اورنده)

قبیح سوز قبیح فعل قيلغان کسه نى قبیح ح (ان الله لا يحب الفاحش
اش که قصدا يدوب تکلف لهنگوچى لهونى المتفحش ولا الصياح فى الاسواق
الله تعالى سوس بنده نك يرده سنى ان الله لا يهتك ستر عبد فيه مثقال
يرطماس وعيبنى ظاهر قيلماس بوسه اول بنده ده يخشياق) ذرة من خير
بنده نك مشقت لهنگهن کورمکنى سوار ح (ان الله يحب ان يرى عبداً،

حلال کسب برله تعباً فى طلب الحلال)

بنده نك صاوده آوده بورچ اوتهمكده ح (ان الله يحب سماع البيع
جگلك انك قيلماقنى سوار) سماع الشراء سماع القضاء)

کوينگوچى وصنق کوکل لی اولغان ح (ان الله يحب كل قلب حقير)
کسه نى سوار)

الله تعالی مؤمن بنده سنى صاقلار آخرتده ح (ان الله يحى عبده المؤمن كما
ضرولى نرسه لهردن يعنى منع قيلور نك كم (يحى الراعى الشفيق غنمه عن
شفقتى کوتوچى له قويلارنى صاقلار هلاك مراتع الهلكة)

قيدلا تورغان نرسه لهونى آشاتودان

الله تعالی لطفى ورحمتى برله يقين بولور ح (ان الله يدنو من خلقه فيغفر لمن
اوزى نك بنده لهرينه بعض زمن لاوده استغفر الاالبغى بفرجها والعشار)
خيات برله عشر آلفا الارغه رحمت قيلماس)

يعنى انكار قيمق جهنمدهن توجب له نور ح (ان لله يتعجب من سائل يسئل
دخى يير گوچى لهردن انكار قيلور دخى غير الجنة ومن مهط يعطى لغير الله
صغوجى لاردن انكار برله توجب له نور ومن متعوذ يتعوذ غير النار)

يعنى آخرت قصدنده اولغان کسه لهزه ح (ان لله يعطى الدنيا على نية الاخرة
دنيا سنى اختيارسن يبرو اما خالص واني ان يعطى الاخرة على نية الدنيا)
دنيا غرضنده بولغا لاره آخرتنى ييرمکدهن ابا قيلور يعنى منع قيلور
بنده رزقدان ونعمتدهن محروم بولور ح (ان الرجل ليحرم الرزق بالذنب
كسفا سببلى) (يصيده)

يعنى الله تعالی نك فرشته علمنده گى ح (ولا يرد القدر الا الدعاء ولا يزيد فى
تقديرنى قايارماس مگر دعا قايتورور العمر الا البر)
ميت قبرده وندده تركه رنك نوحه قيلوب ح (ان الميت ليعذب بكاء المحى)
منهى بولغان روشچه يفلاما لارنه عذا لانور)

يعنى الله تعالی که هراشنى تفويض قيلور بيورور ح (ان حسن الظن بالله من
ديب اشانوب طورماق حسن عبادة الله)

هر طوتقان نرسه نك بالطر اطقوچى نرسه ح (ان لكل شى صقالة وان
سى باردور کوکلنى بالطراطوچى ذکر دور صقالة القلوب)

هبيچ بر نرسه توتقارغوچى راق دگلدور ذکر الله وما من شى انجى من
الله تعالی نك ذکر ندهن آراتق عذابدان) عذاب الله من ذكر الله ولو ان تضرب
بسيبك حتى ينقطع

مؤمن کسه توبانچيلك لی وقارلى دور يومشاق ح المؤمن هين اين حتى تحاله
دور كنى که قاتى برلاماس) من اللين احق

الله تعالى يولده صوغش قيلنوجي شول من ح (المجاهد من جاهد نفسه)
 دور نفسه خلافتك قيلول الله تعالى اوچون
 رنجوله الله تعالى نك قامچسپورور بنده لار كه ح (المرض سوط الله في الارض
 ادب بيروور تاكم الله تعالى نك حكم لار نه منقاد بولور لار) يؤدب به عباده
 گناه لاري قويلور آورولار نك آغاچ ح المريض اتحات خطاياها كما يتحات
 يافراقى كبي دنيداده كور گن قاينو حسرتلار) ورق الشجر
 بنده نك يوزن نورلى قيلول يعنى ثوابى ح المصيبة تبيض وجوه صاحبها يوم
 جذت ده حاضرلشمش بولور) تسود الوجوه
 بولور باشنه كلگن قاينونى گيزلار شكايات ح (اربع من كثر الجنة اخفاً
 قيلماس يعنى مصيبت دهن عبادتكه يونالمك (الصدقة وكتان المصيبة وتصل
 ودخى قوت يوق دور) الرحم وقول لا حول ولا قوة
 هر قاچان يان اوزه ربه ياتماك دخى اوقسالك ح اذا وضعت جنبك على الفرش
 هر نرسه دهن اليمين بولورسن مكر اولوم دهن وقرأت فاتحة الكتاب وقل هو
 اليمين بولماس سلك اجل يتكمن بولسه بر من الله احد فقد امت من كل معنى
 وعده قيلسه قرده شنه نيتنده وفا تينماق بولسه الا الموت اذا وعد الرجل اخاه
 وفاقيه الماسه وعده سنده كلامسه اول من كه ومن نيته ان يفي له فلم يفي ولم
 گناه بوقدور نيتى درست بولمان اوچون) يجى للميعاد فلا ثم عليه
 هر قاچان توشسه نك بر قاتدخ لفته ويا كه بلاغه ح (اذا وقعت في ورطة فقل
 وقتنه يه توشسه نك بس ايت بسم الله الرحمن الرحيم) بسم الله
 الله تعالى دوندورر اوشبو سوز سببى (لرحمن الرحيم ولا حول ولا قوة
 هر نوع بلالارنى) الا بالله العلى العظيم فان الله يصرف
 بها ما شاء من انواع البلاء
 بر من ده بولسه دورت نرسه شيطان نك ح (اربع من كن فيه حره الله
 شردن صاقلار آنى نفسه مالك بولور تعالى على النار وخصمه من الشيطان

بر نرسه كه محبت قيلمان وقتنده يعنى من ملك نفسه حين يربع وحين
 نفسى تله گنجه اش قيلماس بايكه شريعت يرب يشتهى وحين ينضب واربع
 كه اولجه ب قيلول بر من قرار لاندسه من كن فيه نشر الله عليه رحمة
 مسكين نى يعنى تربه تيلسه ضيفلار كه وادخله الجنة من ادى مسكينار رحم
 رحيم شفقت قيلسه يوم شقلق قيلسه ملك الضعيف ورفق بالمملوك وانفق على
 له شق قوالارغه آتاسنه آتاسنه انفاق تيلسه تارقينجه) الوالدين
 الله تعالى دهن اويالوب گناه نيلماس سزاق) ح (اربع من سنن المرسلين الحيا
 خوش ايسله نمك نكاح قيلماق مسواك قيلماق والتعطر والنكاح والسواك)
 اوشبو سوزنى كوب ايتك بيروور ح (استكثرنا من لا حول ولا قوة الا
 سزدهن طوقسان طوقز نوعى ضرر بالله فانها تدفع تسعة وتسعين بابا من
 نوعله رنده زقر آتى كوبرهك او قوجيلار الضر ادناها اللهم اعبد الناس اكثرهم
 در يعنى الله تعالى كه توبه بچيلك برله تلاوة للقران وافضل العبادة الدعاء)
 حاجتى صورما قدر)
 آدم، ونك فهمى ضعيف بولمانى در ح اعجز الناس من عجز بالدعاء وبخل
 يعنى هر كمگه سلام بيمه س) (الناس من بخل بالسلام)
 عمل تيدخل تايا ماغل الله تعالى نك رحمة ح (اعمل لوجه واحد يكفيك الوجوه
 گنه يا كه تايا ماغل قيلن عملك بلكه كلها ولا تتكلى فان شفاعتى للها لكين
 ثوابنى الله تعالى نك فضلندان كو تكل من امتى)
 مينم امتى لله تعالى نك رحمتى توشككن ح (امتى امة مرحومة ليس عليها عذاب
 امتدر مينم امتنك عذاب دنيداده هر فى الاخرة انما عذابها فى الدنيا الفتن
 نوع فتنه لرددر جبرله رفته مكر هر والزلازل والقتل والبلايا)
 نوع اولم دخى بلالردر
 امتى كوب بركات اياسى امتدر فعللهرى ح (امتى امة مباركة لا يدري اولها
 برله بلنمه س قايسى خيرلى ايركنى خيرا و آخرها

بلکه شارعتك بيانى برله بلنور)
 ونجوله ردهن فتنه له ردهن امان ده بولماق ح (الامان والعافية نعمتان مغبون
 وهم عافيت يعنى بوايكي نعمتك قدرنى فيهما كثير من الناس)
 بلوب اورنه طوماسلار)

گناهلاردان توبه ايدوب طهارت برله ح (النائم الطاهر كالصائم القائم)
 درست نيت برله يوقلاغوجى من)
 الله تعالى يونه لدرور اول من كه رحمتى ح (ان الرجل اذا دخل في صلاته اقبل
 الله تعالى دوندره من اول رحمتى تا كم الله عليه بوجهه فلا ينصرف عنه حتى
 نماز دان چقعاچجه ياكه سويله شكهچجه ينقلب او يحدث حديث سو
 نفسى برله برگناه اشنى

ايزكى كسه شول من در اوزنى يراق ح (السعيد لمن جذب الفتن ولمن
 قبلور فتنه له ردهن يعنى يورطندان چقماص) ابتلى فصر
 مجموع ايزگيلك نوعله روى يارم عبادتدر ح (ان انواع البر نصف العبادة
 يارمى دعادر دعادان مراد نمازدر) والنصف الاخر الدعاء
 كوركهم خلقه لار الله تعالى نك علمنده ح (ان محاسن الاخلاق مخزونة عند
 صاقلانمشدر برمننى الله تعالى سوسه الله فاذا احب الله عبدا منحه خلقا
 اول من كه كوركهم خلق بيورر حسنا)

بنده نك ايمانك تمامى جمله سنده ندر ح (ان من تمام ايمان العبد ان يستثنى
 يعنى هر سوز آرتندان انشا الله تعالى ديب نه يتور فى كل حديثه
 اوجا حقه اول ثونده لمش منلهر بيك ح (اول من يدعى الى الجنة الحمادون
 حمد نه يتور له شاداق كيگلك كيلگه ندهه الذين يحمدون الله على السراء والضراء)
 ضرر وتاراقى وقتندهه حمد نه يتور له ر)

آكاه اوسكز دلالت قبلور من سزنى ح (الا اداكم على اشدكم املاكمكم
 قونلور نفسه عند غضب

اخلاص برله حضور قاب برله قرآن ح (البيت الذى يقرأ فيه القرآن
 او قولغان يورط كورنور كوك اهلنه بر يترايا لاهل السماء كما يترايا النجوم
 اهلنه بولدزلار كورنگه ن كوك كى نورلى لاهل الارض)
 بولوب كورنور)

عمل بازغوجى فرشته له ر ايشتمه گهن ح الذكر الذى لا تسمعه الحفظة يزيد
 ذكر يعنى كوكل برله اولغان ذكر على الذكر الذى تسمعه الحفظة سبعين
 فرشته ايشتمكان ذكردهن يمش اولش آرتقدر ضعفا)
 يعنى الله تعالى رزق بيرمكدهن منعه نور ح ابى الله ان يرزق عبده المؤمن
 خالص مؤمن متقى ومتوكل بنده سنيه) الا من حيث لا يحتسب)
 اسلام دينك محكم طوتقاسى يعنى ح ان اوثق عمرى الاسلام ان تحب
 كفردهن وشيطاندان صاقي طورغان) فى الله وتبغض فى الله)

وبوانك گناهى يمش اوج نوعدر ح الربوا ثلثة وسبعون بابا ايسرها مثل
 ايرنك آناسى برله جماع قيلماق كى در ان ينكح الرجل امه وان اربى الربا
 گناهده ربالارنك الوغراقى مسلمان نك عرض الرجل المسلم يمحق الله
 يوز صوين توكمك يعنى قدرنى كيدر نك الربا ويربى الصدقات الربا وان
 در الله تعالى ربا سببلى مالى يوقه چغارور كثر كان عاقبته تصير الى اقل)
 وصدقه سببلى مالى آرتدرور ظاهرده كوب بواسهده
 عاقبتده آزغه قالور هر طرف دان بلا اضالار كيلور)

الله تعالى بلالاندرور صناعات كشى له ركبى ح ان الله يبتلى العبد فيما اعطاه
 بيرگهن نعمتده بركات بيورر اول نعمتده فان رضى بما قسم له بورك له
 بيرمهس اول نعمتده مقدردهن آرتدرمس ووسعه وان بركت لم يرض به لم
 الله تعالى دشمان توتار كر له توب يورگهن يبارك له ولم يزد على ما كتب له
 كسه نى دخى صاچ له رنى توزان توفراق ان الله يفيض الوسخ والشعث)
 برله جواتوب يورگوجى نى)

ایکی شریک ساتوچیلارنک اوچنچیسی ح ان الله يقول انا ثالث الشريكين
من بولور دن طابش بیرمک برلن بو مالم یخن ایدهما صاحبه فانا خانه
شریک لهر بر برینه خیمات قیلسه آرا خرجت من بينهما

لارندان چقارمن یعنی طابش بیرمک

ای آدم اوغلی بوشانقل منم عبادتم اوچون

دنیاده حاجت بولمغان شغل لهردهن ان الله يقول یا ابن آدم تفرغ لعبادتی

اگر مینم عبادتم اوچون بوشانماساڭ املاً صدرك غذا واسد فقرك وان لا

دنیا اشتهونی آلدان بورتسهڭ (تفعل ملائ يدلك مثلاً ولم اسد فقرك)

نوابی آرتق بولور الله بولنده غزاده ح ان الصلوة والصيام والذکر یضعف

انفاق اوزرینه یعنی کمال اخلاص برله علی النفقة فی سبیل الله سبعمائه ضعف

قیلغان مذکور عمل لهر اخلاصنه بنا یدی یوز آرتق بولور

برخاتون خوش بوی استعمال قیلسه ح اذا استعطرت المرأة فمرت علی

خوش ایسنی تابسون لار اوچون زنا القوم لیجدوا ریحها فهي زانیة

کبری در ایرلهرنک کو گلمنی قوزغاقوب زناغه سببیچی اولغان اوچون

شـرعا لازم بولغان مشقت لهری ح ان المعونة تسأنی من الله علی قدر

مقدارنچه (المؤنة)

یعنی مصیبت نی قدر ضور بولسه ح وان الصبر یأتی من الله علی قدر

الله تعالی دن صبر شول مقدار کوب بولور (المصيبة)

الله تعالی دن رزق ایشگی آجلمشدر ح باب الرزق مفتوح من لدن العرش

عرش دن یر آستنه چه یعنی انفاق لازم الی قرار بطن الارض یرزق

اولغان اورنغه نفقه سنده همتی قدری الله کل عبد علی قدر همته ونهمته

وهم شریعتده کمال مقدارنچه

بندنهڭ ایتـکن ذکر لهرنک الله تعالی ح ان احب ما یقول العبد اذا استیتـظ

قلسنده سو کلیره گی یوقوسندن من نومه سبحان الذی یحیی الموتی

اویانغانده شونداين الله تعالی نی تنزیه وهو علی کل شیء قدير
قیلورمن اولـکلهونی ترگزور اول الله تعالی ایداک کم مینی ترگزودی بوقدان اول
الله تعالی هر نهرسه که قادرور

هر نهرسه نك چن راست بولغان حقیقی ح ان اكل شیء حقیقة وما بلغ عبد حقیقة

باردر اما اول ایمانك حقیقتنه بنده الايمان حتی یعلم ان ما اصابه لم یکن

ایرشمهس جز مایقینا بلکه نچه هر نهرسه کم لیخطفه وما اخطاه لم یکن لیصیه

الله تعالی نی نهرسه الله تعالی تقدیرنده یازلاماعان بولسه تقدیرنده بو بندهیه

یازلمش بولسه اول نهرسه اصلا خطا بولماس کیلور اول نهرسه ایرشمهس

بنده که

گناهلار جمله سندن شونداي گناه باردر ح ان من الذنوب ذنوبا لا یكفرها

مکری بولالتور اول گناهنی حلال معیشتنی ح الصلوة ولا الصيام ولا الحج ولا العمرة

طلب خصوصنده اجتهادی بولالتور (وانما یكفرها الهموم فی طلب المعیشة)

یعنی مؤمنلر که لازمدر پیغمبر علیه ح انا اولی بالمؤمنین من انفسهم فمن

السلامنی اوزلهرندهن آرتق کوروب آنک تولى من المؤمنین فترك دینا

ستنه تابع بولماق بورچنی توله مک مینم فعلی قضاؤه ومن ترك ما لافهولورتنه

اوستمدهدر بیت المالدان حصهسی مقدارنچه بیلور اوز مالی بولماسه

آگاه اولکنز او گره تورمن شونداي کله لهرنی ح الا اعلمك کلمات لوکان علیک

مثل جبل

یارب حلالکنی یتهرلك بیر گل میکا اوز گندن صبر دینا اداه الله عنک قل

غیریدن هو کسز قیلغل (اللهم ا کفنی بحلالک عن حرامک واغنی

بفضلک عن سواک)

برمن رضا بولسه الله تعالی نك حکمله رینه ح من رضی عن الله رضی الله عنه

الله تعالی رضا بولور و جنتـکه کرتور اول منی

يعني الله تعالى قشندہ آخرتده ني نهرسه ح من اراد ان يعلم ما له عند الله
فاينظر ما لله عنده

حاضر له نفس ديوتلهسه اوزنده الله تعالى اوچون ني عملي باردر نظر قيلسون)
الله تعالى بر بنده كه دعا قيلورغه توفيق ح ما اذن الله لعبد في الدعاء حتى اذن
بيرمهس تاكم قبولقني بيرمينچه) له في الاجابة

يعني اول من ادب برله كوركام عمل قلماق ح ما انعم الله على عبد من نعمة
برله الحمد لله ديب شكرانه قيلسه يعني اول فقال الحمد لله الا ادى شكرها
نعمت ني مشهور قيلماق الله تعالى دهن فان قالها الذينة جددالله له ثرابها
بولماقني بلدرمك) فان قالها اثانته عفرالله له ذنوبه من
شكرالنعمة افشلوها)

برمن حق بلحك برله بلسه نمازتك واجب ح من علم ان الصلوة عليه حق
فرض نولماقني) واجب فقد دخل الجنة)

برمن نك صاچي صقالى بولسه اكرام قيلسون ح من كان عليه شعر فليكرمه
آني طاراماق مايلاماق برله)

برمن نك بيرهسي بولسه برمككا قاينورطسه ح من كان عليه دين فهم بقضائهم
هميشه الله تعالى دهن ياردم بولور اول دنكغه يزل معه من الله حارس)
انده نك اسرار شريعت ني بلحك دهن در ح من فقه المرأرفقه في معيشته)
ماشندہ رفق برله بغلاماق يعني اورني برله طوتماق)

برمن الله تعالى نك امتحان اوچون بلاسنه ح من ابتلى فصبروا عطى فشكر
وظلم فقفر)

صبر ايلاسه وظالم كه عفو ايلاسه اوزى ظلم وظلم فاستغفروا لذك لهم الامن
وهم مهتدون)

ايتكان كسه دهن بجيلك استهسه اول من لهر آخرتده امانده در)

يورطنده بركات كوب بولماقني سوسه ح من احب ان يكثر الله خير بيته
قول يوصون اول من آش حاضر اولسه فليتوضأ اذا غداه واذا رفع)
وهم آش كوته راسه آخردان)

برمن آدمهر ماني آلسه معامله وجهي ح من اخذ اموال الناس يريد اداها
برله اوتهمك نيتمني جزم برله الله تعالى ادى الله عنه ومن اخذها يريد اتلافها
ياردم بيرور اوتهمككه بر من بيرهس اقلفه الله عنه

نيت برله آلسه الله تعالى اول مننك ماني هلاك قيلور يوقفه چنار بار ماللاري)
جبرائيل عليه السلام هر كلگه نده اوشبو ح ماجاني جبرائيل الا اتي بهاتين
دعاني كلتردي حلال طيب برله رزق الدعوتين اللهم ارزقني طيبا واستعملني
لاندر گل ايزكي عملده استعمال قيلغل ميني) ص-الحا

يعني برمنك بورچ اوتهمكده نيقي ح ما من عبد كانت له نية في ادا دينه
درست بولديسه الله تعالى دهن ياردم الا كان له من الله عون)
بولور اول من كه

برمن بورچ برله بورچلانسه تولهمك ح من ادا دينا ينوي قضائه ادى الله
نيت ايتككي حالده دنياده تولى آلماسه عنه يوم القيمة)
آخرتده توله نور

الله تعالى كه حمد شكر قيلسون يعني اول ح من انعم عليه نعمة فليحمد الله
نعمتني اورنه طوتسون استغفار ايتسون ومن استبطأ الرزق فليستغفر الله
برمن كه رزق طارغوب كلسه برمنني بر ومن حزنه امر فليقل لاحول ولا
مشكل اش كويندرسه قوة الا بالله)

وجهسز ماني آلاماق حرامدر يعني حور ح كل المسلم على المسلم حرام
قيلماق حرمتسز قدرسز قيلماق حرامدر ماله وعرضه ودمه حسب امرني
ابر كه شول ياوزاق يتهر عذاب قيلماقنه من الشر ان يحقر اخاه المسلم)
مسلم قرداشني حور قيلماق

یعنی هر اشکنی اللهغه تفویض قیلوب (لا تسأل الناس شیئا ولا سوطک
 الله تعالی دن صور اغل) وان سقط منك حتى تنزل الیه فتأخذه
 بیز کهک زحمتی سو که کز زیره بیز کهک (لا تسبی الحمی فانها تذهب خطایا
 گناهلارنی بیهرور تیرچینک اوجاعی یا بنی آدم کما تذهب الکبر خبت الحدید)
 یا که کورو کی کیده رور کی
 مسلماننی قورقما گز (لا ترعوا و المسلم فان روعة
 المسلم ظلم عظیم)
 کرر که یا که اولتورورغه اذن بیرمه گز (لا تأذنو لمن لم یبدأ بالسلام)
 توره بولغان باش بولغان کسه دن چاره (لا بد من العریف والعریف فی
 یوقدر آنک اوجون آنلارده ظلم غالبدر) النار
 کامل ایمان یوقدر امتی وانابتی بولماسه (لا ایمان لمن لا امانة له ولا
 یا که اللهغه انقیادی واطاعتی یوقدر) دین لمن لا عهد له
 شام اهانی سو که کز آنده ایزگی (لا تسبوا الشام فان فیہ ابدال)
 ایرنلر باردر یعنی یاوز خلقنی تبدیل ایله ش کسه لهر)
 ایرشدر کز اونسکه نده گی قایغیلاره و (تدارکو الغموم والهموم
 کیله چهک قایغیلاره صدقه لار کزی ایرشدر کز) بالصدقات یکشف الله ضرکم
 برمنده بواوچنک برسیده بولماسه (ثلاث خلال من لم یکن فیہ واحده
 بوسوزده کامل حورلق باردر تقوی منهن کان الکل خیرا منه ورع یحجزه
 بولماغان منلر که یعنی بوشاقانی ومدارا عن محارم الله او حلم یرد به جهل
 سی بولماسه یعنی نادانلق برله قاتیلق بر الجاهل او حسن خلق یعیش به فی
 بولسه اول منگه یعنی آدملر برله کور کهم الناس)
 معاشنی قیلورلق کور کهم خاقی بولماسه)
 برمن که اوج نهرسه بیرلسه الله تعالی دن (ثلاث من اوتی فیهن فتداوتی

یعنی داود علیه السلام نیک اوغلی سلیمان مثل ما اوتی آل داود المعدل فی
 ییغمبر که بیرلگه ن مثل آجوده رضاده الغضب والرضا القصد فی السفر
 وعدالت برله حکم ایتمک اورنا چاطورماق والمعنی وخشیه السر والملائیه قال
 پای وقتنده هم فقیر وقتنده الله تعالی المتحجون فی جلالی لهم منابر)
 (بر بری الله تعالی رضالنی اوجون دوست طووشقان منلر که بولموجیدر
 منبرلر نوردان آرزو قیلور اول منبرلرنی من نور یغتمهم النیبون والشهدا)
 وهم درجه لرنی اوز درجه لرنه قوشماق اوجون
 تا کم ایکی جهتمدن درجه تامماق اوجون)
 (یعنی ثابت بولدی محبتم بربری ایله ح قال الله تعالی وجبت محبتی للمتحابین
 دوست بواشورلار واولترداش فی والمتجالسین والمتبازلین فی والمتزاورین
 بولورلار) مینم رضالغ اوجون بر فی
 برنه مالارنی صرف ایدرلر بربرنه کوره شه بارورلار)
 الله تعالی یولنه انفاق قیلغل یعنی خلفنی ح (قال الله تعالی انفق انفق علیک)
 کوب ایدوب بیورورمن سیککا)
 یعنی منیم ذکرم برله مشغول بولساک ح (قال الله تعالی یا ابن آدم انک ما
 شاکردلاردهن بولورسن مینم ذکرمن ذکرتنی شکرتنی واذا ما نسیتنی
 قویساک امرایتکن عبادتلهرنی قیلما ساک کفرتنی
 کفران نعمت قیلغانلاردان بولورسن)
 بو سورهنی دائم اوقفوجی کمنه عالم ح (قاری الهمکم التکائر یدعی فی
 ملکوتده شکرانه قیلنوجی دیو اوندهرلر) الملكوت مؤدی الشکر)
 نی خوش هدیه دور حق بولغان یخشنی ح (نعم العطیة کلمة حق تسعها
 سوز بر مسلمان قرداشکته نقل ثم تحملها الی اخک مسلم فتعلمها ایه)
 قیلورسن اول سوزنی)
 نی خوش یخشنی لق توزک انک دور ح (نعم صلاح المؤمن الصبر والدعاء)

یا که خوش قورال دور صبر ایله دعا
 بو نعمت لارده آدامش دور یعنی ح (نعمتان مغبون فیهما کثیر من الناس
 قدرین بلوب اورنینه طوئماس لار الصحة والفراغ)
 سلامت لک وطنچسزاق لاردان فارغ بولماق
 یورظلار گزنی نور لاندریگنز نماز ح (نوروا منازاتکم بالصلوة وقرأة
 او قوماق برله قرآن او قوماق برله ن) القرآن
 بیغمبر علیه السلام نهی قیلدی چه چنی ح (نهی عن الجمعة للجمرة والعقصة
 ایکی طرفدان صالندروب یورمه کنی الامة)
 چه چنی ثوروب به یله ب یورمه کنی
 یعنی تیمر قزدروب علامت یاصامقدان ح (نهی عن وشم فی الوجه والضرب
 نهی قیلدی هر حیوانغه) فی الوجه
 عالم لارنک هممتی فهم لامک فکرلاب ح (همة العلماء الرعایة وهمة السفها
 قیلماق دور سفیهلر همتی مشایخدان سوز کوجرمکدور. عمل الروایة)
 الله تعالی نك محبتی ثابت بولدی آجیدنخ ح (وجبت محبة الله على من اغضب
 لاندراسه اول من نی یومشاقلق قیلور. فحلم
 آرزو قیلدم شول قرداش لاریمه یولقماقنی ح وددت انی لقییت اخوانی الذین
 آمنوا بی ولم یرونی)
 عالم لارنک یازو قراسی نك ثوابی برله ح (وزن حبر العلماء بدم الشهدأ فرجع
 شهیدله نك قان ثوابی اولچه لور. علیهم
 امامنی اورتاغه قویگنز یا که امامنی ح (وسطوا الامام رسدوا الخلل)
 خیار قومدهن قویگنز
 صاقلار گزنی صور قیلگنز مییق ح (وقروا عنانیکم وقصروا سبالیکم)
 لار گزنی قصته قیلگنز یا که توبدهن کیسگنز
 نی او کنیچ دور شول من گه یالغان ح (ویل للذی یحدث فیکذب لیضحک)

سویله شور قومنی کولدورمک اوچون به القوم ویل له ویل له
 یعنی بیغمبر علیه السلام بر سوزنی اوچ مرتبه نه یتدی.
 یعنی الله تعالی نك اسمنی ذکر ایتمهك ح (من قال اذا خرج من بیته بسم الله
 برله چغارمن الله تعالی که توکل قیلدم توکلت على الله لاحول ولا قوة الا بالله
 دیسه نه یتلور اول من که حق یولغه العلی العظیم یقال له هدیت ووقیت
 کوندردک آفت لاردان صانلاندک)
 الله تعالی یولنه انفاق قیللم مالکنی یعنی ح (انفق ولا تخش من ذی العرش
 الله تعالی فقیر قیلور دیب قورقماغل) اقلاملا
 بو حدیث ابن عمر رضی الله تعالی عنهما ح (ما قل ابن عمر رضی الله عنهما ما
 سوزی دور یعنی هر بلاده الله تعالی نك ابتلیت ببلیة الا کان لله علی فیها اربع
 دورت نعمتی باردور آنک اوچون اول نعم اذلم تکن فی دینی واذلم تکن
 بلادین اشنده بولمادی دینا بلاسی اعظم منها واذلم تکن احرم الرضا
 بولدی دخی بوبلاددن ضروراق بولمادی واذ رجوت الثواب علیها
 دخی بوبلا سبیلی الله تعالی نك رضا سندان محروم بولمادم
 یعنی ایرنی کوز آلدنده مقطاع ذبح ح (ذبح الرجل ان تزکیة فی وجهه)
 قیلماق کبی در دینه نقصان کیلترمکده بائع البشر قاطع الشجر ذابح البقر
 حرنی قول دیب صاتقوچی یا که قول حارق الحجر نائم السحر لا یدخل
 کنیزهك صاتوب کسب ایتکوچی او جاح الجنة)
 غه کرمه زلار بومن لار حسابسز اول کر گوجی لار برله)
 صاتوچی برله آغوچی اختیارده دور ح (البیعان بالخیار مالم یتفرقا فان صدقا
 بیسعی بوزماقده اگر یشرسه لار وینا بورك لهما فی بیعهما فان کتما
 صاتوده بیان لازم اولمان عیب لارنی سودا وکذبا محقت برکة بیعهما)
 لارنده برکت بولماس عیب لارنی بیان تیلسه لار سودا لارنده برکت بولور

في المقليات

(بسم الله الرحمن الرحيم)

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على رسوله محمد وآله وصحبه اجمعين .
 الف لام ايكي تورلى الف لام اسمى بار الف لام حرفى بار چونكه الف لام
 تجدد حدوث معناسنده بولغان مشتقغه داخل بولور يا يوق اكر داخل
 بولسه الف لام اسمى اكر داخل بولماسه الف لام حرفى الف لام حرفى نك
 معناسنده دورت مذهب بار تالخيص ايسينك مذهبى باره حقيق البر كوى مذهبى
 بار عصام مذهبى بار جمهور مذهبى بار جمهور قاشنده الف لام فرد معين كه
 موضوع بولور يا كه طبيعتغه موضوع بولور اكر فرد معين كه موضوع
 بولسه الف لام عهد خارجى اكر طبيعت كه موضوع بولسه اوج تورلى طبيعت
 نك نفسنى قصد قيلنور يا كه شول طبيعتنى جميع افراد ضمننده تحقق اعتبارى
 برله قصد قيلنور يا بعض افراد ضمننده تحقق اعتبارى برله قصد قيلنور
 اولكسى الف لام جنس ايكنجسى الف لام استفراقء او چونجسى الف
 لام عهد ذهنى اما تالخيص ايسى قاشنده الف لام حرفى حصه كه موضوع بولور
 يا كه طبيعت كه موضوع بولور اكر حصه كه موضوع بولسه الف لام عهد
 خارجى طبيعت كه موضوع بولغان صوك طبيعت من حيث هي نى قصد قيلنسه
 اول الف لام جنس اكر طبيعتنى جميع افراد ضمننده تحقق اعتبارى برله
 قصد قيلنسه الف لام استفراق اكر بعض افراد ضمننده تحقق اعتبارى برله
 قصد قيلنسه الف لام عهد الذهنى اما محقق البر كوى قاشنده الف لام حرفى
 طبيعت كه موضوع بولور طبيعت كه موضوع بولغان نك صو كنده دورت تورلى
 عهد خارجى جنس استفراق عهد لذهنى اكر طبيعتنى قصد قيلنسه بعض
 معين فرد ضمننده تحقق اعتبارى برله الف لام عهد خارجى اكر طبيعت من
 حيث هي نى قصد قيلنسه الف لام جنس اكر طبيعتنى جميع افراد ضمننده
 تحقق اعتبارى برله قصد قيلنسه الف لام استفراق اكر طبيعتنى بعض فرد

غير معين ضمننده تحقق اعتبارى برله قصد قيلنسه الف لام عهد ذهنى عصام
 قاشنده الف لام حرفى مخاطب بلگهن نرسه كه اشاره كه موضوع شول الف
 لام برله اشاره قيلنور فرد معين كه يا طبيعت كه اكر فرد معين كه اشارت قيلنسه
 الف لام عهد خارجى اكر طبيعت كه اشاره قيلنسه الف لام جنس شول الف
 لام جنس اوج تورلى اكر طبيعت من حيث هي نى قصد قيلنسه الف لام
 حقيقت اكر طبيعتنى جميع افراد ضمننده تحقق اعتبارى برله قصد قيلنسه
 الف لام استفراق اكر فرد معين ضمننده تحقق اعتبارى برله قصد قيلنسه
 الف لام عهد ذهنى الف لام حرفى اولكى ايكي مذهب كه بنا عهد خارجى
 برله طبيعت آراسنده مشترك باشتراك لفظى بولا اما جنس استفراق عهد
 ذهنى آراسنده مشترك باشتراك معنوى بولا اما صو كنى ايكي مذهب كه بنا
 مشترك باشتراك معنوى بولا (الحمد لله ديگه نده آلطمش دورت معنى حاصل
 بولا چونكه حمد مصدر مصدر نك آلطى معناسى بار مصدر معلوم مصدر مجهول
 حاصل بالمصدر مصدر مبنى للفاعل مصدر مبنى للمفعول قدر مشترك دخى حمد
 اصطلاحى حمد لغوى بار حمدده آلطى احتمال بار آلطى ايله ايكي سيگنر
 الف لام حرفى دورت سيگنر دورت كه ضرب قيلساك اوطن ايكي حاصل
 بولا اللهه ايكي احتمال بار دور اوطن ايكنى ايكي كه ضرب قيلساك آلطمش
 دورت حاصل بولا مصدر معلوم ايقاع مصدر مجهول قبول مصدر مصدر
 مبنى للفاعل مصدر معلوم دن مشتق بولغان اسم فاعل نك فاعل كه نسبتندن
 تعبیر قیلا طورخان نرسه كه نه يتله كون الشى ضاربا كى مصدر مبنى للمفعول
 مصدر مجهول دن مشتق بولغان اسم مفعول نك فاعل كه نسبتندن تعبیر كه
 نه يتله كون الشى مضروبا كى حاصل بالمصدر مصدر معلوم دن حاصل بولغان
 اثر كه نه يتله قدر مشترك مايطاق عليه المصدره كشى بحث ايتسه حمددهن
 حمد بمعنى حاصل بالمصدر آلساك بو حاصل بالمصدر آلساك بو حاصل بالمصدر
 خدا برله قائم بولسه كبره ك زيره كه خداغه حمد نه يتسه ك خدا محمود بولا محمود

نك صدق تلى دور حمدنك قيامن زيرا كه مشتق نك صدقنه شرط مبداءك قيامى موضوعى برله بو مقامده موضوع الله تعالى مبداء حمد بس خدا نك محل للحوادث بولووى لازم بولا بو محال (اما محل للحوادث بولووى نيك محال ديسه لار چونكه بو حمد خداغه ازله كال يا كه نقص اگر كال ديسه ك خلوازال كال لازم بولا اگر نقص ديسه ك خداى تبارك و تعالى نقص برله متصف بولسه كبره ك بولار هر ايكسى دورست تو گل زيره كه خدا معدن كل كال و مبعده كل نقصان (اولگى جواب بو حمدنك ازله عدمى كال بولسون لايزالده وجودى كال بولسون اعضيلار جواب بير گه نله زرك حمد كال ده نقص ده بولماسون مباح كى بولسون بس بو دليل برله محل للحوادثك محالين اثبات قسيلا آلميسن اما ملا عبدالحكيم نهيقه خدا نك محل للحوادث بولووى محال ايكن بو طريقچه اثبات قيدامن دى چونكه بوصف حادثنك ينبغى مى يا كه لا ينبغى مى اگر ينبغى ديسه ك حلو لازم بولا اگر لا ينبغى ديسه ك مبعدى نقصان ادى اگر ينبغى ده لا ينبغى ده تو گل ديسه ك ارتفاع نقيضين بولا بس محل للحوادث بولماق نك محاليتى مثبت بولدى دخى بو دليلنى ويران قلنه در لا ينبغى ده ن مراد صفة نقصان مى يالا كال مى اگر صفة نقصان ديسه ك دخى ايتنه من مباح شكلى بولسون ديب اگر لا كال ديسه ك مسلم صو كنده مباح شكلى بولسون (دخى جواب لا نسلم حمد ايتوده ن خدا محل للحوادث بولسه چونكه حمد قول يه نى خدا نك كال برله ن اتصافينه دال بولغان لفظنى ايضاً در حقيقتده خدا برله ن قائم تو گل گرچه قائم ده بولسون قيامى انتزاعى در حقيقت قيام تو گل الحمد نك الف لامن استغراقه حمل قيلساك معنای كلام بولادر جميع افرادى حمد خداغه مختص در جميع افراد حمد ضمننده شوشى حمد اوزيده كر گن بس حكاية عين محكى عنه بولا جواب ايتور من مونده ايكى حيثيت بار اجمال حيثيتى تفصيل حيثيتى اجمالاً ملحوظ بولو حيثيتنده ن محكى عنه تفصيلاً ملحوظ بولو حيثيتنده ن حكاية بولا حكاية برله محكى عنه آواسنده تغاير تغاير اعتبارى شول يته در فافهم

قياس صغرى كبرى

الجميل صفة للاختيارى * لانه صفة للفعل * وكل فعل اختياري * فالجميل صفة للاختيارى * الجميل صفة للاختيارى * وكل ما هو صفة للاختيارى اختياري * فالجميل اختياري لا نسلم هر فعل اختياري بولسه حركة مرعش برله بحث كيله در اختياري تو گل جواب حركة مرعش فعل تو گل متكلمين قاشنده چونكه بولار قاشنده فاعل مختار دان بالاختيار صادر بولورغه كبره ك حركة مرعش صادر تو گل لا نسلم جميل فعله ك صفة بولسه چونكه الله جميل يحب الجميل ديگه نده جميل ذاتك صفة جواب محمود عليه بولغان جميل فعله ك صفت ديب نديتدك اما بو اورنده جميل محمود به لا نسلم اختياري كه صفت بولغان ندرسه اختياري بولسه مثلاً صلوة اختياري صفتى حسن قبح اختياري تو گل جواب اختياري كه صفت بولغان ندرسه اختياري ديب ايتدك عام اختياري برله ن تلهسه صفت اختياري بولسون تلهسه موصوف اختياري بولسون

(حمد اغنده هو الوصف بالجميل على جهة التعظيم والتبجيل باللسان وحده بازاً امر اختياري حمد اصطلاحده فعل يني عن تعظيم المنعم بسبب كونه منعماً سواء كان باللسان او بالحنان او بالاركان حمد لغوى برله حمد اصطلاحى آرا سنده نسبة عموم خصوص من وجه اجتماع مادهسى شول الله رزاق ديسه ك حمد لغوى ده حمد اصطلاحده بولادر حمد اصطلاحده نك افتراق مادهسى كو گل بوله ايتورسبك نعمت برابرينه اما حمد لغوى نك افتراق مادهسى لسان برله صفتلار سون خدانى نعمت برابرينه بولماس حمد اصطلاحى اعم حمد لغوى دن بحسب مورد حمد اصطلاحى حمد لغوى دن بحسب متعلق اما حمد لغوى اخص بولا حمد اصطلاحدين بحسب مورد دخى حمد لغوى اعم حمد اصطلاحدين بحسب متعلق (الله واجب الوجود لانه يجب انتهاً سلسلة الممكنات اليه وكل ما يجب انتهاً سلسلة الممكنات اليه فهو واجب الوجود فالله تعالى واجب الوجود اما الصغرى فليكونه معدن كل فضل وكل مبعده كل نقصان وزوال وكون الشئ

منتهى اليه سلسلة الممكنات من جملة الكمال فالله تعالى واجب يجب انتها
سلسلة الممكنات اليه او نقول في اثبات الصغرى بوجه آخر لانه ان لم ينتهى سلسلة
الممكنات الى الواجب لزم الدور او التسلسل وكلاهما محالان فعدم انتهائهما محال
فيجب انتها سلسلة الممكنات اليه فكل ما يجب الح اما على تقدير عدم انتها
الواجب دور تسلسل نك لزوم لا شك في وجود موجود ما اول موجود ما واجب
بواسه مدعى ثابت اگر واجب بولماسه ممكن بولسه كبره فكل ممكن لا بدله
من علة چونكه ممكنك وجودى عدمى ذاتينه نسبة مساوى اگر بدون علة
موجود بولسه ترجح بلا مرجح لازم بوحس لا بدله من علة علتى واجب
يا ممتنع يا ممكن اگر واجب بولسه مدعى ثابت اعنى ثبوت الواجب وانتهى سلسلة
الممكنات اليه اگر ممتنع بولسه قاعده كه مخالف بوله الشىء ما لم يوجد لم
يوجد اگر ممكن بولسه اول ممكن كه لا بد من علة علتى واجب يا ممتنع
يا ممكن اگر واجب بولسه مدعى ثابت اگر ممتنع بولسه مذکور قاعده كه
مخالف بوله در اگر ممكن بولسه عله دن لا بد هكذا غير متناهى بولوب
كيتسه تسلسل قايتسه در هر ايكسى محال بس يجب انتها سلسلة الممكنات
الى الواجب واما الكبرى فبدیهى بو مسلك اثبات واجب او چون بولمان
مسلك امكان نك مسلك متوقفدر يعنى دور تسلسل محال ديب ايتمگه موقوفدر
لكن بحث له ر كيه در اول لا نسلم لا شك في وجود موجود ما بولما قلغه
چونكه صوفيه ايتدر مشتمت الممكنات من رايحة الوجود يعنى هيدج ممكن
موجود تو گل ديب (جواب صوفيه نك مرادى ماشتمت الممكنات من رايحة
الوجود دن وجود حقيقى نى ممكنات دن نى امامدار تكليف ايلهن ومدار احتياج
ايلهن قائل دور اول مدار ظهور وجود حقيقى يعنى الله تعالى نك ظهورى دور
بس همان دور تسلسل لازم عدم انتها تقديره مؤثرا نبالا نسلم موجود ممكن
بولما چده عله دن لا بد بولما قلغه نيك جائز تو گل ممكن نك ذاتنده بر اولوية
بولسونده شونك سببلى وجود كه چقسون بشن ترجح بلا مرجح ده لازم تو گل

هم دور تسلسل ده لازم تو گل عدم انتها تقديره چونكه هر ممكن اولوية
ذايه بر له ن وجود كه چقسون ويته اولوية ذاتيه نك ايكى معناسى باردور رسى
كون احد طرفى الممكن اليق بالنسبة الى ذاته ايكى چقسى اقتضاً ذات الممكن
احد طرفيه على سبيل الاولوية (جواب اولوية ايله موجود بولما قلغه باطل
چونكه اولوية سببلى وجود كه چتغان ممكن نك عدمى خالى ايرمس ممتنع يا ممكن
اگر ممتنع بولسه وجودى واجب بولوى لازم بولادور زيره كه احد طرفين نك
امتناعسى طرف آخر نك وجون مستلزم چونكه وجون مستلزم بولماسه
امكان ارتفاع التقيضين لازم بولادور زيره كه عدم ممتنع بولما قلغه او چون عدم
مرتفع يعنى عدم ايله متصف تو گل اگر واجب بولماسه وجود نك ارتفاع
سى دورست بولسه كبره بس لازم امكان ارتفاع التقيضين اگر عدم ممكن نك
وقوعن فرض قلازم بس وقع بولمان تقديره بدون عله واقع بولور يا كه
مع العله واقع بولور اگر بدون عله واقع بولسه لازم بولا ترجح مرجوح
چونكه عدم مرجوح وجود ر اجح ايدى وجود طرفنده اولوية بولما قلغه
او چون بو محال اگر مع العله وقع بولسه وجود عدم هر ايكسى واقع بولور
يا كه هر ايكسى واقع بولماس اولگسى باطل اجتماع التقيضين لازم وجود
عدم هر ايكسى واقع بولماسه ارتفاع التقيضين لازم وجود واقع بولوب
عدم واقع بولماسه تخلف المعلول از علة تاه عدم واقع بولوب وجود واقع
بولماسه وجود نك وقرعسى توقف قبلى عدم علة عدم كه بس اولوية سببلى
گنه وجود كه چقمادى بلكه عدم علة كه ده توقف قبلى خلاف فرض لازم
بولادور بس اولوية بر له وجود كه چنوى باطل اگر بحث ايتسه در عدم علة
عدم عين اولوية بولسرن چونكه سلب سلب عين ايجاب يا كه مستلزم ايجاب
مونده عين ايجاب بولسون بس خلاف فرض لازم تو گل (جواب همان
خلاف فرض لازم بولا زيره كه عدم دله عدسه كه توقف قبلى حكمة دعوى
بدية قيلغان بر شىء بر شيكه توقف قيلسه علة فاعلى كه توقف بديهى ديب

مجرد اولوية برهن وجود که چة مادی بس خلاف فرض لازم بولدی (اوجوانچی، بحث مسلمده بولیم لا نسلم دور تسلسل لازم بولسه نیک جائیز تو گل سانساه ممکنات باروب بر ممکن که منتهی بولوی اول ممکن که عاه ذاتی بشرط امر عدمی بولسون واجب بولمادی ذاتی وجودنه علة تساه بولماغانلنی اوجون جواب ذات ممکن بشرط امر عدمی واجب بولاد:ر وجود ذاته عین برلدی زیره که وجودنک معناسی مبدأ آثار خارجیه ذاتنکده معناسی هکذا بزلاز واجبدهن اراده قیلمایمز مگر وجود ذاته عین بولغان نهرسنی اراده قیلماز بو ممکن واجب بولدی بس خلاف فرض لازم بولدی بو محال .

(وجود اوج توری) ممکنده بو اوج وجودنک اوج فردی بار وجود بمعنی مصدرینک فرد حصصی بار وجود بمعنی هستینک فرد حصصی بارشول فرد حصصی مابه الموجودیه که فرد عرضی بولا وجود بمعنی مابه الموجودیه نیک فرد حصصی بار (وجود اوج توری وجود بمعنی مصدری وهوالکون وجود بمعنی هستی یعنی بار بولماق وجود بمعنی مابه الموجودیه واجبده وجود بمعنی مصدری نیک فرد حصصی بار اول کون واجب وجود بمعنی هستینک فرد حصصی بار اول هستی واجب وجود بمعنی مابه الموجودیه نیک فردی بار فرد حصصی بار اول مابه الموجودیه واجب فرد عرضی ذات واجب (وجود ایکی توری وجود ذهنی وجود خارجی وجود ذهنی شول مالا یکون مبدأ الاثار الخارجیه وجود خارجی شول مالا یکون مبدأ الاثار الخارجیه موجود زید فی الخارج وجود ذهنی ایکی توری وجود ذهنی اصیلی وجود ذهنی ضلی وجود ذهنی اصیلی شول ما یکون مبدأ الاثار الذهنية وجود ذهنی ضلی شول مالا یکون مبدأ الاثار الخارجیه والذهنية كالمعلوم بالذات* (وجود بمعنی مابه الموجودیه نیک واجبده بولغان فرد عرضی وجود مطلقنی اقتضاً قلماغی واجبده مابه الموجودیه نیک فرد عرضی عین ذات واجب بولغاناقی اوجون وجود مطلقنی اقتضاً قله چونکه ذات واجب غیر که محتاج تو گل ممکنده

مابه الموجودیه نیک فرد عرضی زائد اول فرد عرضی محتاج معروضه اول مابه الموجودیه نیک فرد عرضی محتاج بولغاناقی اوجون وجود مطلقنی اقتضا قیلمادی وجود مطلق دان مراد کون دخی وجود بمعنی هستی مطلق خلاف بار وجود مابه الموجودیه نیک فرد عرضی نده عند الحکیم واجبده عین ذات ممکنده زائد عند لاشمزی واجبده هم ممکنده عین عند اکثر المتکلمین واجبده هم ممکنده زائده معلوم اولسونکه الله تعالی جوهر دکلدور زیره جوهر اهل کلام عندنده متحیز و متمکن یعنی کندی ذاتنده مکانده و حیزده اولان شی که نهیتورلهر یاخود جوهر شول ممکن که نهیتورلهر محلدن مستغنی اوله باری تعالی عرض دخی دگلدور زیرا عرض دیو محل که وغیریکه محتاج اولغان شی که نهیتورلهر واجب تعالی ایسه غیردهن مستغنی دور باری تعالی جسم دخی دگلدور زیره جسمنک مشهور اولان اطلاق مرکب اولوب جزئینه محتاج اولان شی که نهیتورلهر (بس ایمدی جسمدن برشی واجب تعالی اولماس باری تعالی حیزده دخی تو گلدور حیز متکلمین قاشنده جسم کبی شینک ممتد یاخود غیر ممتد جوهر فرد کبی یعنی لا یتجزی کبی کندی مشغول قیلوب تولددغی فراغ و بغد متوهمه دیرلهر لکن متکلمینه کوره دولدر میوب خالی دخی جائز دور ماورأ عرش الرحمن مثلی بس ایمدی متمکن مکانه محتاجدر بر حیثیتکه مکانسز وجود محالدر لکن مکان متمکندهن مستغنیدر مکان متمکندهن خالی اولماق جائز اولدیغنه بنا دخی باری تعالی آتی جهاتدهن اصلا برنده دخی تو گلدور زیرا جهاتدهن اولماق اجسامنک خراصنداندر ودخی باری تعالی اشاره حسیه ایله اشاره اولغنه و حرکت وانتقاله دخی قابل دکلدور صفاتدان تبدل و تغیر محال اولدیغیچون لکن مشبه یعنی جسمه طائفهسی که آنلار باری تعالی نی مخلوقاته تشبیه ایدوب و حادثات ایله تمثیل ایدرلهر سکن فرقهدر جملهسی تکفیر اولدور لکن بر فرقه که باری تعالی یه جسم دیور لکن سائر جسملهر کبی دکل و باری تعالی اوجون حیز

وارد سائر چیزلهز کبی توکل و آنک حیزه نسبتی کبی دکل دیب بویله جسمنک جمیع خاصه لارنی باری تعالی دن نفی ایدرلهز حتی جسم لفظنی اطلاقدان غیر بر ضررلی شی باقی قالماس بو فرته تکفیر اولماز دیمشلهز لکن جسم اطلاق جائز میدر دکلیدر اختلاف توقیفه عالم اولان قاننده معلومدر و سائر فرقه لارو تکفیر اولنور مجسمه نك ا کثری قرآن کریم نك و احادیث شریفه نك ظاهر لارینه تابع اولان ظاهر یون در. آنلار نك ا کثری محدثین در. ابن تیمه ابی العباس احمد و آنک اصحابی باری تعالی یسه جهت ابدانته عظیم مثلی وارد و جهتی انکار ایدنلهزه مبالغه طعن ایتشدنر نك کیم بعض تصنیفلهزنده دیمشدر که باری تعالی معدومدر دیمک ایله جمیع امکانه دن طلب ایوب آرادم بولا مدم دیمک مابیننده فرق یوقلغی عقل عنندنه بدیهیدر دیوب باری تعالی حقنده جهت نفی ایدنلری ضلالتنه نسبت ایتشدنر علوم عقلیه و نقلیه ده علومی کبی توغلی هم وار ایکن والله الهادی ودخی مجسمه نك بعض مواضعنده کلامنک محصلی اولدر که تحقیق شرع شریف باری تعالی بی جهت فوقه تخصیص ایله وارد اولدی نك کیم کعبه بیت الله تخصیص ایتدیکی کبی آنجق آنک اوچون وقت دعاده قبله انخاذ اولنوب جهت فوقه توجه اولنور بو قولده اصلا شائبه خوف کفر یوقلغی ظاهر در دیمشلهزدر لکن بعض اصحاب حدیث مجسمه متأخرین دن بو قولده راضی اولمیدوب جهت فوقه قبلة دعا اولمغی انکار ایلیوب قبلة دعا آنجق باری تعالی نك کسندوی در نك کیم کعبه قبلة صلوة اولدیغی کبی دیوب جهت حقیقه جهة الله در تعالی الله عن ذلك علوا کبیرا حاشانم حاشا ایدمی حال شأن بویله اولدیسه باری تعالی بو عالم نك خارچنده دین کس تکفیر اولنورمی اولنورمی (الجواب اگر بو کسمه نك مرادی واجب آلی حقیقی حقیقه عالم دن خارچنده یعنی غیریدر دیمک ایسه اصلا و قطعا خطا بو قدر. حیثیتندن خارچندر دیمک ایسه کوره لم اگر کسمه جمیما ماسواً اللهه یعنی عالمده اولان جمیع خواصدان و حالاتدان باری تعالی بی تنزیه و تطهیر

ایدرسه آنجق باری تعالی خارچ عالمده در دیمکدن غیری بر ضررلی اعتقادی یوق ایسه اهل کلامنک سوزلهزندن ظاهر اولان یینه تکفیر اولما مقدر لکن مناسب اولان باری تعالی حقنده بو مثالی ملتبس مشتبیه و ظاهری خراب اولوب مأول اولان قولی اطلاق ایتمه مکدر *

تعریف الواجب

عند المتکلمین وهو ما یقتضی ذاته وجوده اقتضاً تاماً وعند الحكماء ما یستغنی فی الموجودیه عن غیره متکلمین تعریفنه بحث کیله در ذات وجودنی تقضا قبلماقی موجود بولوب بولور یا که معدوم بولوب بولور معدوم بولوب تقضا قبلوی پارامای قاعده که مخالف بولادر قاعده شول الشی مالم یوجد لم یوجد اگر موجود بولوب تقضا قبلسه بو تقدیرده ایکی وجود بولا علاوه مرتبه سننده بر وجود اول وجود سابق معلوم مرتبه سننده بر وجود اول وجود لاحق وجود لاحق وجود سابق غه عین یا که غیرا کر عین بولسه تقدم الشی علی نفسه اگر غیر بولسه وجود سابق غه کوچمز اول وجودنی ذات موجود بولوب تقضا قبله یا که معدوم بولوب اگر معدوم بولوب تقضا قبلسه قاعده مذکوره که مخالف بولا اگر موجود بولوب تقضا قبلسه اول کیچه دخی ایکی وجود بولا وجود سابق وجود لاحق که عین یا که غیر دین بولسه تقدم الشی علی نفسه غیر بولسه هکذا کوچمز بو تعریف که بنا تسلسل یا که دور بولا بو ایکی محال بس بولای ای-توب تعریفده باطل بولسه کیره ک جواب ذات وجودنی تقضا قبلادر موجودده بولوب توکل معدومده بولوب توکل کشی نه یته دور ارتفاع نقیضین بولا دیب جواب ارتفاع نقیضین مرتبه ذاته دورست بولسون یعنی وجود عدم ذاتکا جزده عینده توکل ایکنجی جواب ذات وجودنی تقضا قبلادر معدوم بولوب اگر نه یته نك مذکور

قاعده که مخالف بولا ديب جواب قاعده مذکوره نفس ايجادده جاری بولما سون بلکه غیرنی ايجادده جاری بولسون کشی دخی بحث ایتهدور اقتضا صفة ثبوتیه ثبوت الشیء للشیء فی الظرف فرع ثبوت مثبت له فی ذلك الظرف بس بوقاعده که بنهأ مثبت له موجود بولورغه کیرهك مثبت له ذات ایدی جواب اقتضا مثبت له که توقف قبله سون بلکم اقتضا مثبت له که لازم بولسون تاینده که تهر ایدی اقتضا مثبت له نیک وجودن مثبت له که توقف قبله وهو ممنوع *

(تعریف ممتنع ما یقتضی ذاته عدده اقتضاً تاماً یعنی ذاتی عدمه علیه ديب نه یکن سوزدور ینه بو تعریف که کشی بحث ایتهدور اقتضا وجود صفتی موصوفی بولورغه کیرهك زیره که قاعده مذکوره اقتضاً صفات ثبوتیه دن ثبوت الشیء للشیء فی ظرف فرع ثبوت مثبت له فی ذلك الظرف (بس ممتنع موجود بولورغه کیرهك واقما ممتنع معدوم ایدی جواب بو تعریف ممتنع خارجی که بولور ذهنده موجود بولور خارجه معدوم ذهنده ذات اقتضا قبلور خارجه گی عدمی یا که ممتنع نفس الامری که بولور اول وقتده مفهوم که ثابت متقدمین که بنا یعنی مفهوم ممتنع فرد که منطبق بولوب عدمی اقتضا قیامه ذهنا و خارجا یعنی مفهوم ممتنع فرد که منطبق بولوب وجودده ایداقله در ذهنا و خارجا (کشی بحث ایتهدر الله ممتنع نظیره صادق بولیدسه الله ممتنع صادق بولسه کیرهك چونکه مقیدنک صدق مستلزم مطاقنک صدقون چونکه الله ممتنع نظیره دیگه نده ممتنع مقید نظیره برله الله ممتنع دیگه نده گی ممتنع مطاق جواب الله ممتنع دیگه نده گی مطاق بولسه لانسام بلکم مقید بنفسه انک برله بلکم بونک مطلق امتناع بنظیره برله امتناع بنفسه آراسنده عام امتناع صادق بولسون امتناع بنظیره ضمننده مونک صدقنده استحاله یوق *

الله انک شریکی نیک ممتنع جواب ارهان تمناع جاری بولناناقتی اوچون بو طریقهدر مثلا ایکی الله بولسه ممکن بولادر تخالف بو طریقهدر برسی زیدنک

حرکتون تلار ایکنچی سی سکونون تلار هر ایکسی نیک مرادی حاصل بو لور یا که برسی نیک گنده حاصل بولور یا که ایکسی نیک ده مرادی حاصل بولماس هر ایکسی نیک مرادی حاصل بولسه اجتماع ضدین اگر احد هانک حاصل بولسه عجز احدها اگر هر ایکسی نیک ده مرادی حاصل بولماسه ایکسی نیک ده عجزی لازم بولا الله بولماسه کیرهك بولار هر قایوسی باطل بس الله انک نظیری ده باطل (اما برهان تمناعنک تعریفی لو امکان الهان صانعان قادران بالقدره التامة لا ممکن بینهما التمانع (اما آیه برهان تمناعه اشاره بو طریقهدر لوکل فهما آلهة الا الله لفسدنا کشی بحث ایتهدور آیتدن چقمی اللهغه باشقه بولغان ایکی الله بولسه یا که براله بولسه فساد بولماق زیره که آینده وارد بولاله غه باشقه بولمان الله لار بولسه جمع صیغه سی برله وارد بولغان جواب فساد نیک لزومی دلالت نص برله مثلا فسادنک علیه سی اوچ بولغانده بو الله باشقه بولغان تعدد اول تعدد بو اللهغه باشقه بولغان ایکی الله بولسه ده تعدد بولا بر الله بولسه ده تعدد بوله دور فسادنک علیه سی مجرد تعدد (یا که بعض له جواب بیر گنه لهر ایکی بولغانده فساد چقادور بو اللهغه باشقه بولغان زیره که شی ایکی بولسه اوچ بوله دور زیره که قاعده الشی اذا تثنی فقد تثلیث و دخی بر بولغانده چقادور زیره که بو اللهغه باشقه بولغان بر الله دخی مجعوع سی بار مجموع بو اللهغه باشقه یوقاییده مذکور بولمانچه شی ایکی بولسه اوچ بوله *

کشی بحث ایتهدور بو قاعده که بنا تسلسل لازم زیره که ایکی بولسه اوچ بوله اوچ بولسه دورت بولا مجموع برهن هکنذا الی غیر النهایة جواب دورتنچی سی امر اعتباری بولسون اعتبارانده تسلسل جائز دور بر تقدیر تسلسل ده لازم تو گل زیره که اجزاً حقیقه موجود بولسه کله حقیقه موجود بولا بر تقدیر اجزاً متکرر ملحوظ بولماسه منده دورتنچی مکرر ملحوظ بولغان اوچون کله حقیقه موجود تو گل *

افظانک دلالتی دورت طریقهدر بولا (عبارة نص) (اشاره نص) دلالت نص

(اقتضاً نص عبارة نص شول لفظنك تمام ما وضع له كه دلالاتى يا كه جز ما وضع له كه دلالتى يا لازم متأخر كه دلالاتى لاجله مسوق بولور (اشارة نص شول لفظنك تمام ما وضع له كه دلالتى يا كه لازم متأخر كه دلالاتى لاجله مسوق بولماس دلالات نص شول لفظنك دلالاتى فرعه بولغان حكم كه برعه اوچون هر عارف لغت بله دور اصله بولغان حكم شول عله اوچون ديب (اقتضاً نص شول لفظنك دلالاتى لازم متقدم كه (الممكن) تعريفى مالا يقتضى ذاته وجوده اقتضاً تاما ولا عدمه اقتضاً تاما اكر عدم مطلق نى تقضا قلمى ديسه ك ايتهمز ممكن تقضا قله دور رفع الوجود فى الازل نى بو عدم خاص ايدى خاص نى تقضا قلمه مطلق نى ده تقضا قله دور چونكه مطلق رفع جميع الوجود فى وقت ما ايدى رفع الوجود فى الازل بولسه رفع الوجود فى وقت ما بولادور بس ممكن تقضا قله دور عدم مطلق نى جوابه نه يترمز رفع الوجود فى الازل نك معناسى رفع المقيد اكر رفع المقيد بولسه معناسى بوله دور ارل داكى وجودنى رفع مونی تقضا قيلسون بو عدم دگل اكر الرفع المقيد بولسه معناسى بوله دور جميع وجودنى ازله رفع مونی تقضا قيلسه لا نسلم چونكه جميع وجودنى ازله رفع كه ازله وجود كبره ك وحالانكه ازله ممكن نك وجودى يوق اكر عدم خاص نى آساك شوشى بحث همان كيله دور چونكه رفع الوجود فى الازل وجود خاص ايدى (ممكن نك حاصل تعريفى شوشى ذاته نسبة وجود عدم ضرور توكل بولاي بولسه جواز ارتفاع نقيضين بولا زيرا كه وجود عدم ضرور بولماسه ذاته نظرا جائز بولسه كبره ك ارتفاع سى بس جواز ارتفاع النقيضين بولدى جواب ذاته نظر اوجود عدم جائز بولغاچده نفس امره وجود عدم نك ارتفاع سى محال بولسون زيره كه وجود نك عله سى بار يا كه عدم نك بهر وجه احدها واجب بالنسبة الى العلة (امكان ايكي تورلى) امكان خاص امكان عام امكان خاص شول سلب الضرورة عن الطرفين معا امكان عام شول سلب الضرورة عن احد الطرفين امكان عام دخى ايكي تورلى امكان عام

مقيد بجانب الوجود وهو سلب الضرورة عن طرف العدم امن عام مقيد بجانب العدم وهو سلب الضرورة عن طرف الوجود (امكان خاص دورت تورلى) امكان ذاتى (امكان نفس امرى) امكان استعدادى (امكان وقوعى) امكان ذاتى شونداين امكان اول امكان برله ممكن بولغان نرسه نك و قوعن فرضه نى بحال لذاته لازم بولماس اما محل لغيره لازم بولسه بولور بولماسه ده بولماس (امكان نفس الامرى شونداين امكان اول امكان برله ممكن بولغان نرسه نك و قوعن فرضه نى بحال لذاته ده بحال لغيره لازم بولماس (امكان استعداد نى تهى المادة لحصول الصورة) امكان وقوعى شونداين امكان اول امكان برله ممكن بولغان نرسه بالفعل و افع بولور (اختيار برله قدرة نك ايكي معناسى بار اولگى معناسى شول صحة الفعل والترك قدرة برله اختيار شوشى معنا سيده بولغان وتده قادر برله مختار نك معناسى شول الذى يصح منه الفلى والترك اختيار برله قدرة نك ايكنچى معناسى شول كون الشى بحيث ان شأ قبل وان شأ ترك قدرة برله اختيار شوشى معناده بولغانده قادر برله مختار نك معناسى شول الذى ان شأ فعل وان لم يشأ لم يفعل (ايجاب برله اختياره دورت مذهب بار) اول اختيار داغى دورت نك برسى شول نفس ذات واجب نك من حيث هي هي سده قاراغانده هر قايسى قابل اختيار بار ديهر ايكنچى مرتبه سى شول اره ده نك عين بولو حيثيته قاراغانده متكلمين قابل اختيار بار ديهر حكما قابل توكل دى اختيار يوق دى له اوچونچى مرتبه سى شول حكمت مصلحت كه قاراغانده اشاعر قابل اختيار بار ديهر معتزله قابل توكل ديهر اختيار يوق دى له دورتنچى مرتبه سى شول بعداز تعلق اراده هر قايسى قابل توكل اختيار يوق ديهر *

علم ايكي تورلى

علم حضورى (علم حصولى) علم حضورى شول علم معلوم برله ذاتام

و اعتباراً متحد بولور (علم حصولی شول معلوم برله ذاتا متحد بولوب اعتباراً باشقه بولور علم حصولی نك تعريفی الصورة الحاصلة من الشی عند العقل بولای ديب تعريف قیلغان کشی عامنی مقولة الکيف دهن دی اما متکلمین که بنا علم مقولة الاضافه دهن عند المتکلمین تعريف علم نفس الاضافة بین العالم والمعلوم چونکه اشیا نك انکشا فی مجرد اضافة سببلی بولادور دندالمتکلمین زیره که آ لارغه بنا وجود ذهنی یوقدور حاصل الکلام دلمده اوج مذهب بار مذهب التحقیق علمنی مقولة الکيف دان دی مذهب المتکلمین علمنی مقولة الاضافه دهن دی اوچونچی مذهب علمنی مقولة الانفعال دهن دی (علم حصولی دورت تورلی) علم بالکنه (علم بالوجه) علم بوجه الشی (علم بالکنه الشی) علم بالکنه شول صورة عامیه شینی ملاحظه که مرآت بولورده شول شی برله صورت ذاتا متحد بولوب اعتباراً باشقه بولور حیوان ناطق کبی بالنسبة الی الانسان (علم بالوجه صورة علمیه شینی ملاحظه که مرآت بولورده شول شی برله ن بالعرض متحد بولوب ذاتا باشقه بولور ضاحک کبی انسانغه علم بسکنه الشی شول بولور صورة علمیه شی نی ملاحظه کامرات بولماس بلکم شی نك کنه سیننه متعلق بولور حیوان ناطق کبی لکن مرآت قلوب تو گل اما علم بوجه الشی شول صورة علمیه شی نی ملاحظه کامرات بولماس لکن شول صورة علمیه شی که متعلق بولور دن حیث انه وجه الشی آخر ضاحک کبی انسانغه نسبة لکن مرآت قلنماس *

واجبنی علم بالکنه قلوب بولامیدور زیره که علم بالکنه بولامیدور مگر حد تام برله بولادور حد تام جنس فصل دهن مرکب بس واجب جنس برله فصل دهن مرکب بولاسه کردک واجب نك مرکب بولوی باطل بس علم بالکنه برله ن علمده باطل واجب نك مرکب ایس زیره که مرکب نك هر جزئی ممکن بولور یا که واجب بولور اگر ممکن بولاسه مجموعده ممکن بولا واجب بولامیدور اگر هر قایوسی واجب بولاسه مرکب حقیقة واحدة

محصله بولامیدور زیره که حقیقة واحدة حصه که اجزأ نك بعضی سی بعضیینه احتیاج ضروردور واجب بولغانلق اوچون احتیاج یوقدور بس حقیقة واحدة محصلهده بولامیدور بس واجبده بولامیدور دخی تعدد واجبده لازم بولادور اول هم باطل *

(کشی بحث ایته دور تسلیم علم بالکنه که ترکیب لازم بولسون ذهنده حاصل بولغانده ذهنده گی نرسه مرکب بولسون هم ممکنده بولسون شوشی ذهنده گی نرسه خارجهده بسط هم واجب بولسون جواب ترکیب ذهنی مستلزم ترکیب خارجی نی زیره که اجزأ ذهنیه بجزأ اجزأ خارجهده عند من یقول بو جودا اکلی الطبیعی فی الخارج زیره که کلی طبیعی خارجهده موجود دیگن مذهب ایته اشیا ذهنده جنس برله فصل دهن مرکب بولاسه خارجهده هونک مقابلنه ماده و صورة بار خارجهده اشیا ماده و صورته دهن مرکب بولاسه کردک بس واجب ذهنده مرکب بولاسه خارجهده مرکب بولادور *

(اما کلی طبیعی خارجهده موجود تو گل دیگن کشی که بنا قلوب جوابده ممکن زیره که اشیا ذهنده جنس برله فصل دهن مرکب بولاسه بولارغه بنا جنس برله فصل امر انتزاعی ایندی امر انتزاعی بولاسه بولارنك منشائی خارجهده بولورغه کردک خارجهده منشائی بولاسه ایکی دهن خالی تو گل منشأ ذات من حیث هی بولور یا که ذات مع الحیثیه بولور اولگسی باطل زیره که اشیا متعددنك صدوری لازم امر واحد دهن بو جائز تو گل ایکنچی باطل زیره که خلاف فرض لازم بولادور زیره که ذاتی بولغان نرسه ذاتی بولامیدور بلکم عرضی بولادور زیره که بو مذهب ذاتی برله عرضی نی تفرقه قله دور منشأ انتزاعغه نفس ذات کافی بولور یا یوق اگر نفس ذات کافی بولاسه ذاتی اگر نفس ذات کافی بولماسه بلکم ذات مع الحیثیه بولاسه بو عرضی بوشقده شوشی لازم بولسون بونی نفی قلمی بز بو حقیقة علم بالوجه بولوب قله دور بو جائز دور واجبنی علم بکنه الشی برله ن علم یوق زیره که علم بکنه الشی که کردک

اشیاءك ذهنده حصولی بس تعدد لازم بولادور زیره که ذهنده برالله خارجده
بر الله بولسه کرهك اما بحث لهر کیله دور اول تعدد که لا نسلم زیره که بر ذات
ذهنده خارجهده بولسون ایکی وجود برله موجود بولسون تعدد بولور
ایدی ذاتا باشته بولسه وجودا کنه باشته بولسون ذاتا باشته بولماسون
جواب عند الحکما وجود بما هو الموجود بو وجود ضیلی ناک وجود بما
هو الموجود بو وجودا صیلی بولوب یعنی لازم بولادور زیره که وجود عین
ذات (اما جواب عند المتکلمین ذات ذهنده بولوب وجود بولماسه تخلف
العادة از معلول زیره که متکلمین قائل ذاتک وجود که علیتی برله کشی دخی
بحث قبله دور معلول ناک علیه که نسبتی اینما بولماسون متمی بولسون جواب
معلول که علیه نسبتی اینما بولمی حالی یوق زیره که متکلمین ایته دور ذات
وجود ناک رابطنه علیه دیب اگر معلول ناک نسبتی علیه که متمی بولسه ربط
بولمیدور کشی بحث قبله دور ذات وجود ناک رابطنه علیه بولسون خارجهده
بولوب ذهنده بولوب بولماسون جواب ذات وجود ناک رابطنه علیه بولا یکن
خارجده شوشی خارج ناک دخلی بار یا که یوق ذات وجود ناک رابطنه علیه
بولوبینه اگر خارج ناک دخلی بولسه ذات وجود ناک رابطنه علیه بولوبینه ذات
علیه تامه بولمیدور وجود ناک رابطنه اما ذات علیه تامه بولورغه کرهك زیره
متکلمین شونک برله قائل دور اگر ذات وجود ناک رابطنه علیه تامه بولوبینه
دخلی بولماسه قدر ذات علیه تامه بولدی بس ذات قائده متحقق بولدیسه
وجود شونده متحقق بولورغه کرهك حاصل کلام وجود ذات که لازم ماهیة
بولادور •

(دخی واجب بی علم بوجه الشیء برله نده علم یوق دور زیره که علم بوجه
الشیء ده صورة علمیه شیء که متعلق بولادور بوشی آخر کا وجه بولو حیثیتندن
اما واجب هیچ شیء که وجه توکل دور •

(انظده اوج مذهب باره اما تعریف الصوت هی الکيفية الحاصلة فی الهوی

بسبب الهوا المتموج مذهب اول شوشی کیفیتنی ایکنچی کیفیتنک عروضی
حیثیتندن لفظدی ایکنچی مذهب ایکنچی کیفیتنی لفظدی اوجونچی مذهب
عارض برله معروض ناک مجموعه سن لفظدی مطلق رضع شخصی رضع نوعی
شول عموم در جانب لفظ بولور آنک معناسی لفظ موضوعی مفهوم کلی برله
ملاحظه نامور اسم فاعل لهر ناک وضع سی کی مثلا هر فاعل وزنده بولغان
اسم فاعل موضوع اسم قلم به الحدیث که اما وضع شخصی شول عموم در
جانب لفظ موضوع بولماس آنک معناسی لفظنی ملاحظه قائم اس بر مفهوم
برله بلکم بخصوصه ملاحظه بولوب وضع بولورسن (اما وضع شخصی دور
تورلی رضع عام موضوع لده عام بولور یا که وضع عام موضوع له خاص بولور
یا که وضع خاص موضوع له عام بولور یا که وضع خاص موضوع له خاص
بولور زیره که مرآت ملاحظه کلی بولوب معنیده کلی بولسه شق اول بولا
دور اگر مرآت ملاحظه جزئی بولوب معنی کلی بولسه وضع خاص موضوع له
عام اگر مرآت ملاحظه کلی بولوب معنی جزئی بولسه وضع عام موضوع له
خاص اگر مرآت ملاحظه جزئی بولوب معنی جزئی بولسه وضع خاص
موضوع له خاص مثالی زیدنی وضع کی حیوان ناطق مع المتشخص که
مرآت ده معنیده جزئی بولغان وضع نوعی مختص بالمجاز بار ثانی مجازده
متحقق بولا اولگسی حقیقتده اسم فاعل ناک وضع سنده دور مذهب بار اسم
فاعل حدث لا بشرطغه موضوع دی محقق الدوانی اما اسم فاعل حدث نسبة که
موضوع میر سید قاشنده اما اسم فاعل حدث نسبة ذات ناک مجموع سینه
موضوع دور اهل عربیه قاشنده اما اسم فاعل امر بسیط منتزع عن الموصوف
بالنسبة الى صفة ونسبة بولادور میرزا زاهد قاشنده * الدلالة هی کون الشیء
بحالة یلزم من العلم بشیء آخر دلالة اوج تورلی زیره که ذهن ناک دالدهن
مدلوانک انتقائه سبب بولغان نرسه علاقیه ذاتیه بولور یا که واضع ناک وضع سی
بولور یا که احداث طبیعة بولور یعنی طبیعتنک بار قاماتی شیء اولانی شیء ثانی ناک

نك يياض برله اتصافنه اگر واسطه ده ذى الوسطه ده امر عارض برله حقه يقية متصف بولسه قسم الثانى از واسطه فى الثبوت .

(الاسناد نسبة احدى الكلمتين الى الاخرى بحيث يفيد المخاطب فائدة تامة يصح السكوة عليها) احتمال اوج تورلى احتمال كل مرجز احتمال موصوف على الصفة احتمال ظرف بر مظروف * (من اوج تورلى من تبعيضيه من بيانیه من نشيانيه امان تبعيضيه ماقبل من نى مابعد من كه اطلاق صحيح بولماس شربت من الماء كى من بيانیه ماقبل من نى مابعد من كه اطلاق صحيح بولور خاتم من فضة كى من نشيانيك معناسى آندان ناشى آ كه متصل ديگهن سوز فمته الفاعل تيك يعنى اول مرفوعاتدهن ناشى هم آ كه متصل دور فاعل .

(تقسيم موجود خارجى عند المتكلمين)

موجود خارجى يا واجب لذاته بولور يا ممكن لذاته بولور اگر واجب لذاته بولسه واجب الوجود اگر ممكن بولسه واجب كه سواى اصطلاحى برله سوى بولور يا بولماس اگر بولسه صفة واجب اگر بولسه عالم شول عالم اگر قائم بذاته بولسه عين اگر قائم بذاته بولماسه بلكه لغيره بولسه عرض ينة قائم بذاته بولغانى مركب بولور يا بولماس اگر مركب بولسه جسم اگر بولماسه جوهر فرد (تقسيم موجود خارجى عند الحكماء) موجود خارجى ذاتى جميع انحاء وجوددهن ايبا بولور يا ايبا بولماس اگر ذاتى جميع انحاء وجوددهن ايبا بولماسه واجب الوجود لذاته اگر ايبا بولسه ممكن بولغان صو كنده يا حال محل بولور يا حال محلدهن مركب بولور يا حال محله بولماس اگر حال محل بولسه محل حال كه محتاج بولور يا يوق اگر محل حال كه محتاج بولسه محلك هبولى حالتك صورة محتاج بولماسه محل موضوع حالك عرض اگر مركب بولسه جسم اگر حال محلده بولماسه دخى حال محلدهن مركبه

بولماسه بدهن كه تعاقى من حيث التدبرو التصرف بولور يا من حيث الابداء والتكوين بولور اگر من حيث التدبرو التصرف بولسه نفس ناطقه اگر من حيث الابداء والتكوين بولسه عقل .

❖ دليل عدم بقا الاعراض ❖

عرض باقى تو كىل اگر باقى بولسه بقا معنى بو معنى قائم بولسه كرهك عرض برله ن معنى ده عرض بولدى عرض نك معناسى اوشبودر ما يقوم بالغير مونك معناسى عرض غه تجيز نك عروضنده واسطة فى العروض بار ديمك بس بقا فراغ موهوم برله دجازا متصف بولا اما بو بقاغه محل بولغان نرسه بالذات متصف بولسه كرهك مونك محلى عرض ايدى عرض بالذات متصف بولسه كرهك فراغ موهوم برله حالانكه عرض نك فراغ موهوم برله بالذات اتصافى باطل بس باقى بولوى ده باطل (رساله اسعد افندى فى اختلافات الماتريدى والاشعرى اسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى) اما بعد غراض بحار فنون علوم فاضل علامة ديار روم شيخ الاسلام والمسلمين اسعد بن اسماعيل مرحوم تأليف ايلدىكى تفسير شريف ده انما امره اذا اراد شيئا ان يقول له كن فيكون قول شريفنده كن كلمه سى مسائل مختلف فيهادندر بوجه اجمال توضيح بودر كه امام ابى منصور ماتريدى رحمة لله عليه ايله شيخ ابى الحسن الاشعرى بين لارنده اعتقاداته متعلق اولان مسائلدن قرق مسئله اخلاقلارى واردور جملهدهن برى خلق اشياده اولان اختلاف لاريور برى ماتريدى اشيا نك وجودى بارى تعالى نك تكوين و ايجادى ايله كن كلمه سينك تعاقى يوقدور آية مذكوره ده اولان كلمه كن سرعت ايجاددهن مجازدور ديرله لار تفصيلى تلاه الدين سمرقندى شرح تأويلاتده بيان ايتمشدور (لسكن اشعرى كلمه كن اشياى ايجادده ايتمكن لايددر ديوب آية كريمه نك ظاهرينه نظر ايله بونك دخى تفصيلى شرح

تأویلاته و تلویحه بیان اولنمشدور .
 (ایکنچی مسئله صفة تکوینده اولان اختلافلاریدور ماتریدی صفة ازلیه دور ذات باری ایله قائمه دور دیرلر فصیلی شرح عقائدده میدن دور لیکن اشعری تکوین امر اعتباری دور مؤثرنک اثره نسبتندن حاصل دور صفة حقیقیه اولمسنی انکار ایتدیلهر) تفصیلی مواقف و مقاصده بیان اولنمشدور *
 اوچونچی مسئله واجب بالذاتده اختلافلاریدور ماتریدی (واجب بالذات شول ذات شریف دور که بذاته قائم و تحقق اولوب اصلاً آنده غیرنک مدخلی اولمامش دور لیکن اشعری واجب بالذات ذات شریفی وجودنی مقتضی وجودنی مقتضی ذات وجودنه و قابلیت عدمدن منزهدر دیدی تفصیلی صدر علامه تعدیل علومده بیان ایتمشدور علت تاه اولان ذات دور دیدی) تفصیلنی سید شریف علامه شرح واقفده بیان ایتمشدور (دورونچی مسئله وجوده اختلافلاریدور ماتریدی و جواب امر وجودی و ذات شریفنک عینیدور دیدی تفصیلی امام رازی اربیننده بیان ایتمشدور لیکن اشعری و جواب امر اعتباری اولوب خارجه موجودد گلدور دیدی) تفصیلی بیضاوی طوالمنده بیان ایتمشدور * (ییشنچی مسئله وجود باری تعالی ده اختلافلاریدور) ماتریدی وجود ذات شریفنک عینیدور لیکن اشعری دخی عینیده ذاهب اولمده فی الحقیقه زائد اولمسنه ذاهب اولما مشلاردور که تفصیلی شرح واقفده و شرح تجریده بیان اولنمشدور *
 آطچی مسئله بقاده اختلافلاری دور که (ماتریدی وجود مستمرده عبارت اولمغله ذات اورده زائد د گلدور دیدی عقیده طحاویده بیان اولنمشدور * (یدنچی مسئله صفة قدرنده اولان اختلافلاریدور) ماتریدی صفة قدرت ایله (اثرنک صدوری و ترکی صحیح دور) معدومات ممکنیه قدرت واردور لیکن تکوین یوقدور دیدی تفصیلی صدر علامه تعدیل علومده بیان ایتمشدور (لیکن اشعری صفة تکوین اثبات ایتمامکه قدرت البته مؤثر دور دیوب قدرتی

تأییردهن تجریده رضا ویرمشدور) تفصیلی علامه تفتازانی (ماتریدی اراده رضا و محبتندن اعم اولمغله رضا و محبتی اقتضا اتمز اراده رضا و محبتنک عینی هیچ اولماز دیدی تفصیلنی ابن همام مسایرده بیان ایتمشدور لیکن اشعری اراده و رضا و محبت اوچی سی متحد المعنی دور امور قیدیله باری تعالی خلق ایتدکده ذات شریفنه نسبتی حیثیتندن مراد و مرید دور نیقدر اول امور قیدیله ذاتنده قیدیله اولمغله باری تعالی نک مرضیسی دکل ایسهده دیدی تفصیلی شرح واقفده بیان ایدر (طوغرنچی مسئله صفة سمع و بصر ده اختلافلاریدور ماتریدی سمع و بصر موجودات بیننده مسموعات و مبصراته تعلق ایدر اما سمعنک مبصره بصرنک مسموعه تعلق صحیح دگلدور دیدی امام صابونی کفایه سننده بیان ایتمشدور لیکن اشعری سمع و بصر هر بر موجوده تعلق صحیح اولوب مبصرات صفت سمعله مسموعات صفت بصرله انکشافی تجویز ایلدی لار تفصیلی ابن همام مسایرده بیان ایتمشدور (اونونچی مسئله صفت کلامده اختلافلاریدور ماتریدی) الله تعالی بلا کیفیت قول اظهار ایلوب آنک ایله مراد ایلدیکی کسهئی ذات شریفی ایله قائم اولان کلام ازلییه مطیع قلمشدور دیدی تفصیلی عقیده طحاویده بیان ایتمشدور لیکن اشعری کلام امر واحد دیب ائمه اشعریه کیفیت وحدتنده اختلاف ایلدیلهر بعضیلهر وحدة شخصیه ایله واحد دیدیلهر بعضیلهر وحدة نوعیه ایله واحد دور و خبر نوعیدر انشا د گلدور دیدیلهر ابهری شرح مختصر منتهیده بیان ایتمشدور (اون برنچی مسئله کلام نفیسه اختلافلاریدور) ماتریدی کلام نفسی مسموع د گلدور دیدی تفصیلی مسایرده و اشارات مرادمه بیان اولنمشدور لیکن اشعری مسموع دور و موسی علیه السلام نک مسموعی کلام نفسی ایدی دیدی تفصیلی مسایرده بیان اولنمشدور (اون ایکنچی مسئله اسمده اختلافلاریدور) ماتریدی اسم مسمی نک بحسب الخارج عینیدر دیدی تفصیلی تعدیل علومده بیان اولنمشدور لیکن اشعری الله اسمی مسمی نک

عیندر رزاق و خالق کبی اسما مسمانک غیریدر وعلیم و قدیر کبی
 اسما مسمانک عینی و غیری دگلدوردیدی تفصیلی مواقده بیان اولنمشدور
 (اون اوچونچی مسئله قضا و قدرده اختلافلاریدور) ماتریدی قدرالله تعالی
 (ازله اشیا لایزالیهئی) اوصاف ایله و آنلاری احاطه ایدن زمان و مکان
 ایله تحدید و تعیین ایتمشدور و قضا زیاده احکامه بقرون اولان فعل باریدر
 دیدی تفصیلی امام لقای شرح جوهرده بیان اولنمشدور (لکن اشعری
 قضا الله تعالی نك اراده ازلیه سیدر که موجودات نك ترتیب مخصوص اوزره
 اولمسنه اول اراده نك تعلق ایتمسیدور و قدر اول موجودات اوقات مخصوصه
 ده بولنمقلغنه تعلق ایتمسیدر دیدی تفصیلی شرح مواقده بیان ایتمشدور
 (اون دورتنچی مسئله متشا بهاتده اختلاف لاریدور ماتریدی یدکبی و
 وجه کبی معلوم الاصل و مجهول الوصف اولمغله وصفی ادراکدن
 عاجز اولمغله اصلنی ابطال ایتدیورز باری تعالی ده صفتدر دیو تاویلده رضا
 ویرمدی تفصیلی عقیده طحاویده بیان اولنمشدور (لکن اشعری یدی
 قدرت و وجهی ذات ایله تاویلده ذاهب اولدی تفصیلی مواقده بیان اولنمشدور
 (اون یدنچی مسئله توفیقده اختلاف لاریدور. ماتریدی توفیق خالق قدره
 علی الطاعة در دیدی تفصیلی مواقده بیان اولنمشدور (اون آلطنچی مسئله
 تکلیف مالایطاقده اختلافلاریدر ماتریدی الله تعالی دن بزلره تکلیف
 مالایطاق ایتمک جائز دگلدوردیدی تفصیلی امام نسفی عمده ده بیان ایتمشدور
 لکن اشعری تجویز ایدوب کفار ایمان ایله تکلیف بو قیداندور
 دیش تفصیلی مواقده و مسایره ده بیان اولنمشدور (اون یدنچی مسئله افعال
 اللهغه حکمتنک لزومنده اختلافلاریدر که ماتریدی دیر الله تعالی هر بر فعلی
 اوزره وجوب طریقی اوزره دگل البته حکمت ترتیب ایدرانف کاکمی ممتنعدر
 دیدی تفصیلی تعدیل علومده بیان اولنمشدور لکن اشعری حکمت ائمال
 باری اوزره ترتیب ایتمک علی سبیل الجوازدر دیدی تفصیلی جوهره نك

شرح کبیری بیان ایتمشدور (اون سیدگرنچی حکمتده اختلافلاریدر
 ماتریدی حکمت اتقان عمل معناسنه صفت ازلیه دیدی لکن اشعری صفت
 ازلیه دگلدور دیدی تفصیلی عمده ده و اعتمادده و شرح طحاویده بیان
 اولنمشدور (اون طوقرنچی مسئله خلف الوعیده اختلافلاریدور ماتریدی
 عقلا قبیحدر باری تعالی قبیح اولانی اشلمز دیدی لکن اشعری باری
 تعالی نك فعلی قبیح ایله اتصاف ایتمز دیوب فعل مز بور کندیدن
 صادر اولا دیدی قبیح اولمز دیدی تفصیلی تعدیل علومده و عمده ده و مسایره
 ده بیان اولنمشدور (یگرنچی مسئله فعل بارینک قبیح ایله اتصافنده
 اختلافلاری دور اهل ایمانی جهنمده مخلد و اهل کفری جنتده قلمق
 کبی ماتریدی عقلا قبیحدر باری تعالی قبیح اولانی اشله مز دیدی لکن
 اشعری باری تعالی نك فعلی قبیح ایله اتصاف ایتمز دیوب فعل مز بور کندیدن
 صادر اولسه دیدی قبیح اولماز دیدی تفصیلی دخی تعدیل علومده و عمده ده
 و مسایره ده بیان اولنمشدور. (یگرمی برنچی مسئله کفری عفوده
 اختلافلاریدور) ماتریدی عفو کفر عقلا جائز دگلدور دیو تاویلاتنده
 ذکر و بیان ایلدی لکن اشعری جائز دور ممتنع دگلدور دیدی
 تفصیلی کشف کشافده و مسائره ده بیان اولنمشدور .

(یگرمی ایکنچی مسئله حسن و قبحده اختلافلاری دور ماتریدی حسن
 و قبح عقلی دور دیوب عقل بعض شینک حسننی و قبحنی شرع وارد اولمز
 دن قبل ادراک ممکن دیدی تفصیلی تبصره ده و کفایه ده بیان ایتمشدور
 لکن اشعری حسن و قبح شرعی دور شرعده بیلنور دیدی تفصیلی شرح
 مواقده بیان ایتمشدور. یگرمی اوچونچی مسئله ایمان عقلا واجب
 اولمسنده اختلافلاری دور ماتریدی الله تعالی خالق رسول کوندرمه
 سیدی خلق اوزره واجب اولوردی الله تعالی بی عقللاری ایله بلمک دیدی

تفصیلی حاکم الشہید منقاری زاده ایتمش دور لکن اشعری قبل البعث ایمان واجب اولماز و کفر حرام اولماز دعوة کندیوہ بالغ اولمیان کسمسه لہر معذور دیدی تفصیلی مسایرہدہ بیان ایتمشدور (یگرمی دور تنچی مسئلہ حقیقت ایمان دہ اختلاف لاری دور) ماتریدی ایمان تصدیق ایله اقراردان عبارت اولوب اقرار حقیقت ایمان دہ داخل رکن دور دیدی اشعری ایمان تصدیق دان عبارت اولوب اقرار حقیقت ایمان دہن خارج آنک شرطیدور دیدی تحقیقی بودر کہ اقرار رکن اولدینی امام اعظم و اصحابی عندلہ رندہ دور و امام اشعری اقرار ایمان دہن خارج شرط دور دیدمش دور امام سرخسی فخر الاسلام پزدوینک مختار لاری بودور تفصیلنی عقیدہ طحاویدہ و بحر کلام دہ و مواقفہ بیان ایتمش دور . (یگرمی پیشنچی مسئلہ) ایمان زیادہ و نقصان قبول ایتمشدہ اختلاف لاری دور . ماتریدی ایمان زیادہ و نقصان قبول ایتہز دیدی تفصیلی مذکور دور (یگرمی آلطنچی مسئلہ مقلدک ایمانندہ اختلاف لاری دور کہ ماتریدی مقلدک ایمانی صحیح دور . لکن استدلالی ترک ایتکہ آئم ور دینی تفصیلی عمدہدہ اعتماددہ بیان اولنمش دور لکن اشعری مقلدک ایمانی صحیح دگیل دیدی (یگرمی یدنچی مسئلہ دلائل نقلیہ نیک قطع افادہ ایتہ ساندہ اختلاف لاریدور ماتریدی ادلہ نقلیہ ہن بعضیہ قطع و جزم افادہ ایدر تفصیلنی فصول بدائیعدہ بیان ایتمش دور لکن اشعری ادلہ نقلیہ ظن افادہ ایدر قطع افادہ ایتمز دیدی تفصیلنی شرح مواقفہ بیان ایتمشدور (یگرمی سیدگزینچی مسئلہ ایمان نیک مخلوق اولنمشہ اختلاف لاری دور) ماتریدی ایمان مخلوق تو گلدور دیدی تفصیلی تعدیل علوم دہ بیان اولنمشدور (لکن اشعری ایمان مخلوق دور دیدی تفصیلنی شرح مقاصدہ بیان ایتمش دور (یگرمی طوقزینچی مسئلہ ایمان اسلام و حرمتندہ اختلاف لاریدور) ماتریدی ایمان اسلام بر دور دیدی تفصیلنی تأویلاتدہ بیان ایتمش دور لکن اشعری ایمان اسلام بر برینہ مغایر دور دیدی شرح

عقائدہ تفصیلی بیان ایتمش دور . اوطننچی مسئلہ ایمانی اعتباردہ اختلاف لاری دور ماتریدی ایمانی اعتبار حالہ دور نیک کم کفری اعتبار حالہ دور دیدی تفصیلی عمدہدہ مذکور دور لکن اشعری ایمانندہ اعتبار اعتبار خاتمہ یہ دور دیدی ایمان ایله حتم اولمادان اولسہ حال ایمانندہ دخی کافر دور دیدی اما ماتریدی خاتمہ یہ نظر ایتہ یوب حالا ایمان کندیدہ بولنمین کافر دور دیدی تفصیلی عمدہدہ و شرح قدیمدہ بیان ایتمشدور (اوطن برنچی مسئلہ سعادت ایله شقاوتدہ اختلاف لاریدور) ماتریدی سعید اولان شقی اولور و شقی اولان سعید اولور دیدی تفصیلنی جوہرہ شرحندہ بیان ایتمشدور . (اوطن ایکنچی مسئلہ ایمان دہ استثنادہ اختلاف لاریدور ماتریدی بن مؤمنم ان شأ الله دیمہ کلمگی تجویز ایتہ یوب بو ایمانندہ شک دور دیدی لکن اشعری تجویز ایدوب خاتمہ یہ ارجاع ایلدی تفصیلی عمدہدہ بیان ایتمشدور (اوطن اوچونچی مسئلہ پیغمبر آخرتہ انتقال ایتدکلہ رندہ) نبوتلہری نیک بقاسندہ) اختلاف لاری دور ماتریدی نبوتلہری باقیدور دیدی لکن اشعری عرض زمانندہ باقی اولماز دیوب نبوتلہری نیک بقاسی یوقدور لکن حکم بقادہ دور دیدی تفصیلنی ابو معین بحر کلامندہ بیان ایتمشدور . (اوطن دور تنچی مسئلہ ذکوروت نبوتدہ لازم اولنمشدہ اختلاف لاریدور ماتریدی ذکوروت شرط دور لکن اشعری شرط دگلدور نسوانک نیوتی صحیح دور دیدی تفصیلنی اشارت مرام دہ بیان ایتمشدور . (اوطن پیشنچی مسئلہ بشر ایله ملائکہ تفصیلندہ اختلاف لاریدور ماتریدی عوام بشر عوام ملائکہ دہن افضل دور دیدی تفصیلنی شرح جوہرہدہ بیان ایتمش دور) اوطن آلطنچی مسئلہ قدرہ حقیقیہدہ اختلاف لاریدور ماتریدی قدرہ واحدہ ضدینہ متعلق دور دیدی لکن اشعری متعلق دگلدور بلکہ ضدینک هر بری ایچون باشقہ قدرت واردور دیدی تفصیلی شرح مواقفہ و عمدہ نیک شرحندہ بیان ایتمش دور (اوطن یدنچی مسئلہ تأثیر قدرت دہ

اختلاف فلاری دور ماتریدی اصل فعل باری تعالی نیک قدرتی ایله دور و فعلنک طاعت یا معصیت اولمسی قدرت عبد ایله دور دیوب عبده تاثیر اثبات ایتدی لکن اشعری افعال عباد آنجق قدرت الله ایله دور دیوب قدرت عبده تاثیر یوقدور دیدی تفصیلی شرح موافقه بیان اولنه شدور (اوطن سیگزنچی مسئله ایقاعده اختلاف فلاری دور ماتریدی ایقاع حالدر موجود و معدوم دگلدور دیدی لکن اشعری معدوم محضدر دیدی تفصیلی فصول بدائیه یه بیان ایتمش دور. اوطن طوغزنچی مسئله اعمال صالحه ارتداد ایله باطل اولوب بعدالاسلام عودت ایتمسند اختلاف فلاری دور ماتریدی بعدالاسلام مرتدنک اعمال صالحه سی عودت ایتمه ز دیدی لکن اشعری عودت ایدر دیدی تفصیلی صدر علامه توضیحنده بیان ایتمش دور. و معلوم اولسونکه امام ماتریدی و امام اشعری هر بری دعوالارینه دلیل کیتوروب و هر برینک دلیل له رینه اولان سؤال و جواب ذکر اولغان م خذله رده تفصیلا ذکر و بیان اولنمش دور مراد ایلین اخوان اول کتاباره مراجعت ایلسون بو مقامده مقصود اولان آنجق مسائل معدوده اجمالاً بیان اولمغله بو مقدار ایله اکتفا اولندی و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه اجمعین و الحمد لله رب العالمین (تمت)

﴿ اسعدك الله تعالى في الدارين ﴾

اللهم اجعل لنا نعمتنا دائما و دوانا قائما و اولادنا عالما و لا تسلط علينا ظالما برحمتك يا ارحم الراحمين

حرره اشقول ملاسی فقیر محمد طیب ولد ملا غلمان یا حسین صح عندالناس انی عاشق غیران لم یعرفوا عشقی امن روحه روحی روحه و من رأى روحین عاشا فی البدن

هب الدنيا أتیک الیس الموت یأتیک
 الم تعلم بان الموت آت و حکم الموت بین الناس جار
 فما تصنع بالدنيا وظل الميل یکنیک
 وثوب العمر فی الدنيا معار و لا تفرح بثوب مستعار
 الا یا طالب الدنيا ودع الدنيا لسانیک
 و لا تتمع کتابا یستعار الم تسمع حدیثا عن رسول
 کما اضحکک الدهر کذاک الدهر یبکیک
 فان البخل عند الناس غار جزأ البخل عند الله نار
 جد بلطفک یا آلهی من له زاد قلیل
 مقلس بالصدق یدعو عند بابک یا جلیل
 ذنبه ذنب عظیم فاعفر الذنب العظیم
 انه شخص غریب مذنب عبد ذلیل
 آیتی قرآننی بلگل ای غلام
 آ طی مکده آ طی یوزده آ لطمش آ طی دور تمام
 بر مکن بلگل بو یروق بر مکنی طیماق ایرور
 بر مکنی مژده اوچون بر مکنی در قورقوی عام
 بر مکنی اینمش ایرور کم زمانه قصه سی
 بر مکنی کلمش ایرور امثال و اعتبار تمام
 بش یوز کلمش ایرور حل حرامی بلدرور
 بر یوزی تعیین اولمش در دعا و تسبیح شام
 آ لطمش آ طی سی دخی منسوخ دور حکمی بلک
 باری بتدی یادگا آ نل مونی سن قاله خام

امتحان الازکیا

یا خالی انا عمک یدعوک ابی وهو جدک فافهم رأیت امرأة مع عشرة رجال فسألته ما هذه فقلت او احد زوجی والحمة عبدی والاربعة اخوتی وکلهم من بطن واحد فافهم .

وصیت نامه

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی رسوله محمد وآله واصحابه اجمعین مثلاً ۱۸۹۵ نجی سنه ده ۱۲ نجی آغوست ده بن بنده فقیر فلان بن فلان در حال بودنم صحیح الاقرار و نافذالتصرف اشهد ان لا اله الا الله كواهلحق بیره من من حقیقتده اش بودر هیچ معبود بر حق یوقدور هم ممکن دگدل دور مگر بر الله دور واشهد ان محمدا عبده ورسوله دخی كواهلحق بیره من من حقیقتده محمد الله نك قلی دور تو عری یولنی كور ستركا بیراگهن ایلچی دور وان الساعة آتیه لا ریب فیها دخی قیامت كونی كیلاچك دور شك یوقدور وصیت قیلامن فلان بن فلان بالاریمه و اهلیه لاریمه وطوعان لاریمه و غیرى قرداشلاریمه و بنم سوزمی قبول ایدنله ره شول نه رسه لار برله ن كم وصیت قیلدی اول نه رسه برله ن ابراهیم علیه السلام و یعقوب علیه السلام نه یته كهن لاری خالده یا بنی ان الله اصطنعی لکم الدین فلا تموتن الا وانتم مسلمون یعنی ای بنم اوغلان لارم حقیقتده الله تعالی بر دی سز لاره دین صفوسن اول اسلام دینی دور بس سز نك اولوو كز اولماسون مگر اولسون اسلام اوزره ثابت بولغانكز خالده ودخی وصیت قیلامن من بارچا كز الله تعالی نك عذابندان صاقلانه سز كامل صاقلانماق ایله ن الله

تعالی نك امرینه مطیع و منقاد اولاسز یاشرون ده و اشكاره ده و سوز كز ده و فعلكز ده خدای تبارك و تعالی منع قیلغان اش لارنده ن منع له نه سز ودخی وصیت قیلامن من بنم ثلث اموال متروكمدن اول بوفق سنت تكفین و تجهیز ایده سز بعد شرایط شرعی ایله ذممه لازم اولغان دینم اولسه قضا قیلاسز ورد و دائع و امانت قیلاسز دفن وقتنده حاضر اولان كسنه لارگه فلان مقدار صرف ایده سز هر كم نه قدر ایتمه ككزكا وصیم رأینه تفویض قیلدوم و موندین صوك مذاسك حنی عالم تقوا ككسنیه فلان مقدار بیروب منم اوچون حج قیلدرارسز وهم صومم فدیسه سی اوچون فلان مقدار بیروب و صلواتم فدیسه سی اوچون فلان مقدارنی بیروب حین بلوغم دن مدة عمر منی حساب قیلوب دور ایلان كمال ایته سز فدیله رمنی مصرف زكوة اولان ككسنه لارگه ویره سز وهم زكوة اوچون فلان مقدارنی مصرف زكوة اولان ككسنه لارگه ویره سز وهم فدیله یمین اوچون ده مسکین كده نصف صاعدن بعدای یاكه قیمتتی ویره سز مجموع ثلث اموال متروك اوشبو وصیت لارنی تنفیذ قیلورغه فلان بن فلانی وصی قیلدوم (وبالله التوفیق و علیه التكلان لیكن هذا اخرالكلام الحمد لله سبحانه على جميع نعمائه والصلوة والسلام على افضل انبيائه وعلى جميع الانبياء والمرسلين والملائكة المقربين و على الصديقين والشهداء والصالحين واجعلني من عبادك الصالحين الذين لا خوف عليهم ولا هم يخزنون مذکور فلان اوشبو وصیت نامه نی بز نسك آلد مزده او قوب گواه قیلدی من فلان فلان اوغلی گواه اولوب قولوم قویدوم یاكه طمعام صادم ۲ نجی به نه فلان بن فلان قولوم قویدم یاكه طمعام صالدوم .

۱۸۹۵ نجی سنه ده مثلاً ۱۲ نجی آغوست ده من فلان غوبر نانسك فلان اویازنك فلان ولصتنك فلان اوغلی در حال بودنم صحیح الاقرار و نافذالتصرف كند اختیاروم ایله اوزم نك قرداشم فلان بن فلان نك آلاچاغی دان باشقه بولغان

جميع تركه سندهن اوزيمه تيدوشلى بولغان جميع حقيمدهن فلان و فلان نهرسه برابرينه هر قايسى مشار اليه فلان بن فلان ياكه و فلانه صلح و تخارج قيديوم و بدل صلحنى تمام مجلس صلحده قبض قيديوم راست لغينه بن مذكور فلان بن فلان قولوم قويدوم مذكور فلان بن فلان مذكور صلحنى مجلس صلحده قبول قيلول بدل صلحنى تمام قيدرغانم نك راستلغينه بن فلان فلان اوغلى قولوم قويدوم ياكه طمعام سالدوم شاهدلار حضورنده شاهدلارنك اولكسى مثلا عين الدين عباس اوغلى ايكنچى سى صفى الله مصطفى اوغلى .

❖ خلع نامه ❖

بو خلعى خطى بتولدى ايمين و معتمد مسلمانلار حضورنده مشتمل بو معنائى بيان اوزرينه ۱۸۹۵ نچى سنهده آغوستنك ياكه ربيع الاولنك ۱۲ نچى كوننده قازان غوبرناسى ممدوش اويازى صاطش اولسى فلان اولنك فلان بن فلان خاتونم فلانه فلان قزىنى خلع قيديوم يوز صوم كمش آقجه برابرينه عدة نفقهسى كسوه و سكه نامهم غيرى نكاح حقنده بولغان حقوقلارنى ابرا قيلماق شرطى ايله نهم مذكور يوز صوم آقجه حاضر قيلول تلمدين اقرار ايدوب اوشبو حطنى يازدروب كندوالم و رضالغ ايله ن قولوم قويدوم شاهدلار حضورنده بن فلانه فلان قزى زوجم فلان فلان اوغلى يوز صوم آقجهنى بدل خلع برابرينه يوروب عدة نفقه سینه هم كسوا و سكهنى غيرى حق لارغه صوراماسقه بولوب رضالغ ايله ن هيچده رنجمينچه خلوع حطينه كندوالم ايله ن قولوم قويدوم ياكه طمعام سالدوم بن اوكانى ملا فلان اولينك فلان فلان اوغلى خلوع بيتنى يازدوم طرفين رضا اولوب آ لارنك اوتنوى بوينچا شاهدلار حضورنده .

۱۸۹۶ نچى سنهده فلان چيسلاده فلان اويازنك فلان اولنك فلان بن

فلان فلان اوغلى بر باين طلاق قيديوم اوزمنك نكاحمده بولغان خاتونم فلانه بنت فلان آرامزده محبت بولماغان سببلى بارچا مال و اسباب ايله ن كون الكارى اوشبو كونده ن عدة صاقلاب تله گهن یرنده نكاحلا نورغه اختيار بولسون ديب اوزتم ايله ن حط يوروب وهم اينانماق اوچون قولوم برله ن طمعام سالدوم (امام اعظم مذهبي برله ن كون حسابى اوچ يوز آ لطمشغه قويوب فديه ويرمكده بر يلغه یش نمازى ودخى وترى و روزه سى ايله هر نمازغه و بز كون روزهغه يگرى بر صوم طوقسان تيين دور اما يارتى يلغه اون صوم طوقسان یش تيين دور بغدادى نك بوطن اون تيين گه قويوب اما بعد قيمتنى زمانه سینه كوره قويلور فاهم .

❖ سلاسل مشايخ يانى ❖

تينا محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم... ابو بكر الصديق رضى الله تعالى عنه... سلمان فارسى رضى الله تعالى عنه... قاسم ابن محمد رضى الله تعالى عنه... امام جعفر الصادق رضى الله تعالى عنه... سلطان بايزيد بسطامى رحمة الله عليه... ابو الحسن الخرقانى رحمة الله عليه... ابو على فارمدى رحمة الله عليه... ابو يوسف همدانى رحمة الله عليه... عبد الخالق نجبوانى رحمة الله عليه... خواجه عارف ديوكرى رحمة الله عليه... محمود انجير فغنوى رحمة الله عليه... شيخ على راميتنى رحمة الله عليه... بابا ساماسى رحمة الله عليه... سيد ميركلال رحمة الله عليه... خواجه بها الدين والحق رحمة الله عليه... خواجه يعقوب چرخى رحمة الله عليه... خواجه احرار رحمة الله عليه... خواجه زاهد رحمة الله عليه... خواجه درويش محمد رحمة الله عليه... خواجه امكينه كى رحمة الله عليه... خواجه باقى بالله رحمة الله عليه... خواجه امام ربانى احمد الفاروق السرهندى... خواجه محمد سعيد رحمة الله عليه... خواجه ميان عبدالاحد رحمة الله عليه... خواجه مولانا عابد رحمة الله عليه... خواجه موسى خازن رحمة الله عليه...

خواجه محمد صدیق رحمة الله عليه... خليفه حسين رحمة الله عليه . خواجه
توره خان رحمة الله عليه.. خواجه سراج الدين بلغاري رحمة الله عليه ...
خواجه قاسم خان رحمة الله عليه ... شاه محمد معصوم غروة الوثقى رحمة الله
عليه... خواجه احمد مكي رحمة الله عليه... خواجه حبيب الله بناري رحمة الله
عليه... خواجه خداقلي رحمة الله عليه... خواجه ادريس محمد رحمة الله عليه...
خواجه نياز قلي توركماني رحمة الله عليه... خواجه عبدالحاق قورصاوي
رحمة الله عليه... خواجه حسن ابن حميد قورصاوي رحمة الله عليه... عطاء الله
بن محمد القورصاوي.. خواجه محمد نقشبنده حجة الله رحمة الله عليه ..
خواجه عبيدالله مروج الشريعت رحمة الله عليه.. خواجه محمد پارسا رحمة
الله عليه.. خواجه محمد رسا رحمة الله عليه.. خواجه فضل احمد معصومي
رحمة الله عليه.. خواجه غلام قادر معصومي رحمة الله عليه.. خواجه علي
محمد تونتاري رحمة الله عليه.. خواجه شمس الدين محمد تونتاري رحمة الله
عليه.. خواجه سيف الدين محسن رحمة الله عليه.. خواجه سيد نور محمد
بدواني رحمة الله عليه.. خواجه محمد سعيد خازن الرحمت رحمة الله عليه..
خواجه عبد الاحد دليل الرحمن رحمة الله عليه.. خواجه محمد عابد رحمة
الله عليه.. خواجه شمس الدين حبيب الله رحمة الله عليه.. خواجه عبد الله
الدهلوي رحمة الله عليه.. خواجه ضياء الدين خالد البغداوي رحمة الله عليه..
خواجه احمد بن سليمان طرابلسي رحمة الله عليه.. خواجه ضياء الدين بن
اعتقابولي رحمة الله عليه.. خواجه زين الله افندي ترويسكي . خواجه محمود
الفعال رحمة الله عليه.. خواجه محمد ذاکر چيسطاي رحمة الله عليه .
خواجه ميان صبغة الله جي رحمة الله عليه . خواجه صنعة الله جي كابولي
رحمة الله عليه.. خواجه حسن عطا جي كابولي رحمة الله عليه .. خواجه

فيض خان كابولي رحمة الله عليه... خواجه عارف بالله رحمة الله عليه... خواجه
شهاب الدين اسنى رحمة الله عليه... خواجه عبيدالله سردوي رحمة الله عليه...
خواجه ولي محمد قارعالی رحمة الله عليه... خواجه حميد حضرت يورتشي
رحمة الله عليه... خواجه احمدى قازاني رحمة الله عليه... خواجه محمد علي ايشان
قازاني رحمة الله عليه... خواجه عبيدالله كزلاوي رحمة الله عليه... خواجه
نعمة الله المتى بلغاري رحمة الله عليه... خواجه عبد الجبار الباراي رحمة الله
عليه... خواجه مخدوم محمد كيزلاوي رحمة الله عليه... خواجه ملاخير الله
المتى بلغاري رحمة الله عليه ...

❖ مرثيه درحق قطب المدرسين داملا اسماعيل اتشقاري ❖

بار ايردى بود يارده بر مدقق	مدرس لار رئيسى او محقق
حقايق با ينده علامه ايردى	دقايق كائيدده فهامه ايردى
كمالات معدنى از پاي تافرق	كيتوب آوازه سى تاغرييله شرق
سمى ايردى ذبيح ابن خليل گه	كلامى زمزم ايردى هر عليل گه
جهان آنك تلاميديله طولدى	بنم هم مولوى استاذم ايردى
تمام اخلاق اعلى ايردى موجود	رضاً الله ايردى مطلوب مقصود
جواهر معدنى دى صاحب كنج	دراست يوليدده اول چككتى كوب رنج
حقايقى تموجله چون اببحار	تعارض اتماز ايدى سيل انهار
جهان اجره اولوب علمى آنك فاش	اگرچه قيلدى انكار بعض خفاش
سك اورمكدان زيان يوق كاروانه	اول ايردى صاحب همت يكانه
آنك عقلنده قاصر مونجه دانه	آنك فهمنده عاجز ابن سينا

نیچه شتی فنوندن ایردی محظوظ
تکاسل اینمادی درس دوامه
آنک لطفی اولوب چوقلارنی شامل
آنک نعتنده تابمادی وصف فاضل
نبی لار وارثی اولان شریف ذات
خطاب ارجعی حق دن ایشندی
بویون صوندم دیدی سماوطاعه
اوقوب انا الیه راجعون نی
چکوب ماتم قمواعلی وادنی
قیلورمن جان دلدن بن دعالار
مزارون ایلا یوب نور ایله موفور
نهایت یوق سنک فضلکغه ای حق
اهال بیت اولادنی قیلوب شاد
مبارک مرقدی من غیر مفتح
مقامی اولمیه معدوم محروم
قنا قالمای مدارس لار بناسی
آکئا تعلیم اوچون دیرجدجهدی
تتبع ایلام نوعی تواریخ
۱۳۰۵ نجی من الهجرية النبوية.

خدانک رحمتی کوبدور جمیع اهل اسلامنه

لازم ایزور مشغول بولماق دعا ایله اهل اسلامغه

فرقت حسرة یورتی دؤیا سرورینه حزن غالب
وفاسی یوق جفاسی چوق بلك تپوش عقلاعه
زندهلکده عمل قیلماق سعادت نك علامتی
مستحقدر عامل بنده خدانک هم دیداریغه
عمل لارنک افضلی هم تعلیم ایرور بلاشبده
مذکرر ایرور بوسوز اصلی قره سونلار کتاب لارغه
ومن یؤتی الحکمة فقد اوتی خیر اکثیرا الله قولی
بو آیت نك بشارتی خاص ایرور هم علماغه
موت العالم موت العالم صادر بولغان نصحادن
موت العالم نلمه بولماق مخفی ایمس خاص عامغه
واحسرتار حلت قیلدی بو دنیا دین نور معدنی
واعل بولدی مغفور بولوب دارالفقر ان مقامغه
فرید عصر اولوب مرحوم نظیری یوق ایدی اصلا
عزیز عمرون اوتکاردی اول تعلیم بلان یارانلارغه
مشهور بولدی علمی آنک مشارق مغاربده
منور قیلدی عالمنی نشر ایلان اطرافلارغه
جهل ظلماتیدن کوبلار نجات تابوب اطرافلارده
امر بولدی جناییدن تعلیم برلهن بارچالارغه
ستون شرع ایدی مرحوم مقوی دین ربانی
بولوب اوتدی بو دنیا دین رفیقدر حور غلمانغه
نیچه یل لار بخاراده تحصیل قیلوب ذات شریف
قوافل علومنی هم جاب قیلدی که بلغمارغه
بخارادین قایتاردیلار تعظیم برلهن تبرکنی
تعلیم ایلهن قشقارده اول مرجع بولدی خواصلارغه

مبارك اسمى اسماعيل سمي جد رسولدر
 انكاسى هم موسى بولوب مرجع بولدى اغنياغه
 ارض سما تتراشديلار فرشتهلار يغلاشديلار
 قيامت صغرى بولدى يوزدهن زياد طالبلارغه
 روحى پاك مقام طوتدى قنديل اچره عرش اعلاده
 مرحبا ديب سلام بيردى حور غلمان هم روحينه
 كوك قابوسى مفتوح بولوب فرشتهلار نازل بولوب
 تعزى لهب حاضر بولوب جيواديلار نمازينه
 نمازنى اوقوب آنلار جماعتلار برلهن برگه
 حسرتلارنوب آه فغان قىلشديلار فراقينه
 الله احد امر قىلغان عزرائل گه بارغل ديوب
 مشتاقدرمن كورستم ككك ديدارمنى اول عالمغه
 كركل جنت اچره دخى آغل جنت تفاقيدن
 قويل آنى مشاميقه واصل بولسون رحمة برله جنتده گى مقامينه
 زينتلا گنز جنتلارنى حور غلمان حاضر بولسون
 جنت نعمت لارون حاضر ايله سونلار مهمانومغه
 جنت شراب لارون دخى مهيا ايله گنز آگما
 سقا هم ربه هم برله شرابا طهورا هم ميسردر عالم لارغه
 ذات شريف وفات بولغان ديگهن خبرون ايشتك اچدين
 نيچه امام حيران بولوب كيلمادم مين اوز عقلومه
 فكر قىلدم تبروككك بر مرثبه تحرير قىلماق
 وليك فهمم قاصر بولدى اوصافنى احاطهغه
 كوك وقتلار اوتكاندين صوك واقعهده ظاهر بولدى
 علم نورى ايله ملفوف درس ايتنه ياران لارغه

كتاب لارده واقع بولغان كما تموتون تخضرون ديو
 بو سوز اصلى صادق بولغان تبر كنك جناينه
 ديدى روحى عايين دن سلام نه يتكل ياران لارغه
 بيان قىلغل مقامنى مرثبه مده مخلص لارغه
 فرشتهلار نازل بولوب بنارتله كوته رديلار
 تيكرديلار روحمنى هم دارالسلام مقامينه
 الهى سن نصيب ايله شفاعتون من فقير گه
 واصل قىلغل رحمة توكله جنتده هم ديدارينه
 طلب قىلدم هجرى برلهن فوتى نك هم تاريخنى
 معلوم بولدى غر فده بلنى بشارة مخلصلارغه
 غر فده بل الفاظيدن طرح قىلساك اون بر عدد
 هويدادر بلار يبه اخراج قىلغان زكى لارغه
 رومى ايلهن تاريخنى طب قىلساك اخراج ايله
 غرف جنت اعلى مقام ميسردر داملاغه
 بو الفاظدن قرق سيگنر عدلارن طرح قىلوب
 قالفاننى حساب قىلساك ظاهر بولور عقلاغه
 بارچا نعتن تحرير قىلماق ميسكن ايمس فهمم قاصر
 معذور بلك معترى من ادراك كنك قصورينه
 عالم لارغه شهيدلهر گه مرثبه لار مسطور ايرور
 قراسونلار كتاب لارغه، معلوم ايرور فضلاغه
 تاريخاتنى بعد الموت احيا ديمك مشهور سوزدور
 بو سوزلارده شبهه يوقدر اسرارونى واقف لارغه

فهرست خلاصة المسائل و مهمة الدلائل

كلمة طيبة معنسى (٧) في اختلاف الامة على ثلاثة و سبعين فرقة (١٢)
 كنتم خير امتي تفصيل (١٣) ايمان اجمالى هم ايمانك معنسى (١٧)
 آدم نه شيلد ز ايله مؤمن اولور (١٨) ايمان بندهده او چ تورلى دور (١٨)
 ايمان تفصيلنى بيان (١٩) ايمان برله اسلام بردور (٢٥) اسلامك بناسى
 بيش دور (٢٥) ايمان سز اولمه كنك سبيلهرى (٢٥) دعاً عهدنامه (٢٦)
 مسبعات عشره نى بيان (٢٧) بقاً ايمان دعاسى حاشيهده (٢٨) توبه دعاسى
 (٣٠) قرق فرض (٣١) ايللى دورت فرض (٣٢) اعتقاده مذهبى بلمهك
 (٤١) اهل سنت والجماعتك فرق ضالدهدن آيرلماغى (٤٢) عملده مذهب
 دورت دور (٤٣) شراعت حكم لهرى بيش دور وجوب ندب حرمت كراهيت
 اباحت (٤٣) فى بيان الطهارت (٤٨) طهارتنى بوزا طورغان شيلهرى (٥١)
 فى بيان النجاست (٥٤) تيممنى تفصيلاً ذكر (٥٦) جيتكك مسح
 قيلونى بيان (٥٧) نمازك واجبارى اون ايكي دور (٥٨) نمازك سنتلهر
 نى بيان (٥٩) نمازك مستحبهلىرى (٦٠) نمازنى بوزا طورغان شيلهرى (٦٠)
 نمازك مكروه لارى (٦٤) امتحان رتبه سینه تعيين قيلنوش جواب و سؤال
 لار (٦٥) سجدة سهو بيانى (٧٩) صلوة السفر (٨٢) صلوة السيفينه (٨٣)
 صلوة المريض (٨٤) صلوة المعنى عليه (٨٤) صلوة الخوف (٨٥) صلوة
 المسايته (٨٥) صلوة التحرى والمحبوس والمتميم والعارى والامى (٨٥)
 صلوة الاستسقاء والكسوف والتهجد (٨٧) صلوة اوابين والحاجت والقدم
 و شكر الوضؤ (٩٢) خاتون لار نمازى (٩٤) فيمن يجوز امامته ومن لا
 تجوز (٩٥) نماز او قونك طريقى (٩٧) تفسير سورة فاتحه وغيرى سورة
 لهر (٩٨) هر نماز لارنى تفصيل ايلهن بيان (١٠١) جمعه نمازك خطبهسى
 (١٠٩) ايكي عيد نازى هم خطبه لارى (١٠٩) وعظ فى عيد فطر (١١٣)
 عيد اضحى نمازى هم خطبهسى (١٢٢) وعظ فى عيد الاضحى (١٢٥) هر
 آيدو اولان تبرك بيرام لهر (١٣١) فى شهر صفر الخير (١٣٢) ربيع الاول

(١٣٣) ربيع الاخر (١٣٦) جمادى الاول (١٣٧) جمادى الاخر (١٣٧)
 رجب (١٣٧) فضل شعبان و صلوة التسييح (١٤١) دعاً البراة (١٤٤)
 فى شهر رمضان (١٤٥) قدر كيجهسى (١٤٧) شوال (١٤٨) ذوالقعدة
 و ذوالحجه (١٤٩) جنازه نمازى هم وصيت لهر هم ميت لهرنى يوماق بيانى
 «١٥٤» كتاب الصوم «١٦٠» كفارة الصيام «١٦١» فى بيان صدقة
 الفطر «١٦٦» فى بيان الزكوة «١٦٨» فى مصارف الزكوة «١٧٠»
 طلب مغفرت «١٧٢» رساله دود فى الاثمار «١٧٣» فى بيان الحج «١٧٥»
 كتاب النكاح «١٧٧» خطبة نكاح «١٧٩» باب المهر «١٨٢» فى بيان
 الطلاق «١٨٣» كتاب العتاق «١٨٤» كتاب المكاتب «١٨٥» كتاب
 الايمان «١٨٧» فى بيان البيع «٢٠٠» كتاب الشفعت «٢٠٤» كتاب
 القسمت «٢٠٩» بال قورتى «٢١٢» فى بيان الهبة «٢١٢» كتاب الاجارة
 «٢١٣» كتاب العارية «٢٢٢» كتاب الوديعة «٢٢٥» كتاب
 الغصب «٢٢٧» عقائد الاسلام حضرت عثمان نى طعن ايتككن كيمسه لهر
 نى هجو «٢٣٢» ولادة فخر عالم عليه السلام «٢٣٦» فى خواص يس «٢٣٧»
 «٢٣٨» رسول اللهك آزاد اولمش قول لارى «٢٤٤» ازواج نبي عليه السلام
 واولاده «٢٤٥» كبره كللى سوز لهرنى دليل لارى ايلان بيان «٢٤٦» فى
 القليات «٣١٦» تعريف الواجب «٣٢٥» علم ايكي تورلى «٣٢٩» مكلف
 نك فعلنى تقسيم «٣٣٤» ماتريدى ايلهن اشعري آراسنده اولان اختلافنى
 بيان «٣٣٧» وصيت نامه «٣٤٦» خلع نامه «٣٤٨» سلاسل مشائخ «٣٤٩»
 مرثيه داملا اسمعيل قشقارى غه «٣٥١»

昭和十三年二月二十五日印刷
昭和十三年三月一日發行

ホラサトル・ムサイル (回教ノ教科書)

不許複製

(定價壹圓)

發行兼印刷者
右代表者

東京市澁谷區代々木富ヶ谷町一四六一番地
東京回教印刷所
クルパンガリ

編輯者
右代表者

東京市澁谷區代々木富ヶ谷町一四六一番地
東京回教學校
クルパンガリ